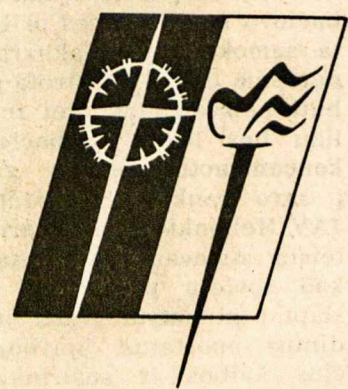

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 48 (2023) 1988 LAPKRITIS-NOVEMBER 29

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Didžioji kliūtis

Nėra abejonės, kad Gorbačiovas anuomet stipraus užnugario remiamas buvo išrinktas naujuoju Kremliaus valdovu, galinčiu rasti būdą, kaip atsiplėsti nuo sienos, prie kurios Sovietų Sąjunga vis smarkiau buvo spaudžiama. Paskubomis, nors ir formaliai, aptvarkęs santykius su JAV ir tuo pačiu nuostolingą ginklavimosi lenktynių plėtotę, pasisuko į savosios imperijos vidaus problemas, pirmoje eilėje į svarbiausias – ekonominės suirutės tvarkymą. Ligi tada sistemoje negirdėtai viešumo ir persitvarkymo šūkiu ilgose suvažiavimų kalbose naujasis valdovas išdėstė savo programas, paskleidė imponuojančių sumanymų – komunizmo sistemoje sukurti demokratiją.

Ir tada tamsiose amžinai raudonų šviesų kryžkelėse staiga žybtelėjo žalioji šviesa. Sujudo minios žengti jos linkme. Su planais, programom, reikalavimais ir svajonėmis kaip pro pralaužtas kalėjimo duris ėmė veržtis pavieniai asmenys, grupės, minios ir ištisos tautos. Veržėsi ir tebesiveržia galimo laisvėjimo linkme. Kai kurios Sovietų S-gos grupės, tautelės ir tautos sveikintiną persitvarkymą sutiko kaip sunkių ekonominių problemų išsprendimą. Ta prasme jų džiaugsmas ir planuojamos reformos sutapo su Gorbačiovo mintimis ir siekais. Gi visai kas kita pirmąją ir pačią stipriausiąją versmę praveržė Baltijos respublikose, taigi ir Lietuvoje. Nors krašte dėl okupacijos ir jau seniai sugriautos ūkinės sistemos ekonominis lygis per 40 su viršum metų niekada nebuvo patenkinamas – vis dėlto sujudimo galimybėse pirmuoju reikalu spontaniškai išliko tautinis klausimas, jungiant ir politinį – laisvėjimo proveržis suvereniteto linkme. Nustebino ir respublikos pareigūnai tardami, kad sąmoningas lietuvių tautinis atgimimas prasidėjęs su dr. J. Basanavičiaus aušrininkais, atsisakė okupuotos Lietuvos spaudos puslapiuose teiginiai apie Nepriklausomos Lietuvos dvidešimtmečio įtaką tautiniam subrandimui, tiesos vardan aiškiai reiškia, kad tasai laisvės laikotarpis idiegos tautai stiprius patriotizmo daigus, atželiančius iš kartos į kartą iki šių dienų.

Lietuvos persitvarkymo sąjūdis, nors ir komunizmo rėmuose, pareiškęs savo reikalavimus, visame krašte trispalvėms plevėsuojant, skambant Tautos himnui, skubiai bando žengti savitu keliu, ant kurio okupantas kaip įmanymas stato užvaras, kad Maskvai priklausanti respublika nenužgiuotų per toli, ir tai nepageidaujama kryptimi. Juk okupantas vis dėlto yra okupantas: vienoje rankoje dirigento lazdelė, kitoje – stambi lazda. Jei tik nepaklustama dirigavimui, naudojama stambioji lazda. Žengiant laisvėjimo linkme, negali būti pamirštami dar gyvi ir labai įtakingi V. Kudirkos kruglodurovai, kopeikaliubovai, deržubukai. Tiesa, jie dabar raudoni, bet tie patys Rusijos imperijos saugotojai. O Maskvai, kokia ji pati dabar bebūtų, jie visada bus savieji didvyriai. Užtat rusiškasis imperializmas ir krašto okupacija – tai pati didžiausia kliūtis ir paini problema, kuriai spręsti reikės labai vieningų sutelktinių jėgų, besitiesiančių ateitin, gal ir tolimesnėn, neprarandant tautinės savimonės, ryžto, kantrybės ir savo siekius derinant su tokiais pat laisvės trokštančiomis tautomis, tarsi kokiam apsaugai apjuosiančiomis visą Rusiją. ČS.

Žinios iš Lietuvos

Vilniuje ir Kaune buvo sustabdytas judėjimas. Gedimino aikštėje demonstravo 4000 vilniečių

"The Globe and Mail" dienraščio korespondentas Jeff Salot iš Maskvos lapkričio 22 d. rašė apie įvykius Lietuvoje ir, pasak jo, Maskvos nuolaidas baltiečiams. Maskva atrodė siekianti kompromisų dėl naujų konstitucijos pataisų. Konstituciniai pasiūlymai baltiečių tautinių sąjūdžių buvo aštriai kritikuojami ir atmeti, nes jie pažeistų respublikų teises. Speciali Kremliaus komisija norinti "išsiaiškinti" Gorbačiovo pasiūlymus ryšium su "suvereninėm teisėm" Baltijos ir kitų 12 respublikų, sudarančių Sovietų Sąjungą. Komunistų partijos laikraštis "Pravda" rašė, kad komisija siūlysi konstitucijos pataisų perredagavimą taip, kad galėtų baltiečius nuraminti dėl pasitraukimo teisės iš Sovietų Sąjungos. Dabartinė konstitucija sakanti, kad kiekviena respublika tokia teise turi. Komisija taip pat žadanti išbraukti pasiūlymą, kuriuo centrinė valdžia galėtų panaikinti atskirų respublikų įstatymus. Būsiąs sudarytas naujas komitetas, kuris veiktų kaip teismas ir sprestų, ar respublikos nutarimai turi teisinę galią. Nėra tikra, pažymi ko-

respondentas, ar Gorbačiovo nauji ėjimai nuramins tautinių sąjūdžių pasipriešinimą konstitucijos pakeitimams. Lapkričio 21, pirmadienį, Kaune ir Vilniuje vyko Sąjūdžio suorganizuotas 10 minučių viešas judėjimo sustabydymas. Prie streiko prisidėjo ir automobilių vairuotojai. Esą parodo, kaip stiprus yra Sąjūdis Lietuvoje. Taip pat 4000 vilniečių taikingai demonstravo Gedimino aikštėje.

Tuo tarpu "Pravda" ir kiti Maskvos laikraščiai nenustato kaltinę Estijos aukščiausiąją tarybą, kuri suteikė pačiai sau veto teisę prieš Sovietų Sąjungos įstatymus. Tuo pačiu klausimu lapkričio 22 d. rašė "The Toronto Star" ir "The Toronto Star".

"The Globe and Mail" lapkričio 23 d. vėl rašė, kad vakarykščiame Latvijos aukščiausios tarybos sesijoje Rygoje deputatai susilaikė nuo konstitucinių susikirtimų su Maskva. Latvių deputatai nutarė imtis žygių įtikinti sovietų valdžią, kad siūlomi konstitucijos pakeitimai pažeidžia individų ir respublikų teises. Tai buvęs kompromisinis nutarimas. (Nukelta į 3-čią psl.)

KANADOS MINISTERIS PIRMININKAS BRIAN MULRONEY, aiškia dauguma lapkričio 21 d. laimėjęs rinkimus, gruodžio viduryje šaukia naująjį parlamentą patvirtinti laisvos prekybos sutartį su JAV

Kanados konservatorių pergalė

Didelių galvosūkių daugeliui kanadiečių buvo tapę Kanados parlamento rinkimai lapkričio 21 d. Įtampa prasidėjo angliškiosios televizijos spalio 25 d. transliuotame vadų pokalbyje, kurio laimėtoju netikėtai buvo pripažintas liberalų vadas J. Turneris, aštriai puolęs ministrą pirm. B. Mulronį ir jo išsikvotą laisvos prekybos sutartį su JAV. Sutarčiai tapo pagrindiniu kovos šaltiniu rinkiminiame parlamento vajuje. Ją griežtai atmetė abi opozicinės partijos – ir J. Turnerio liberalai, ir E. Broadbento NDP socialistai. Pirmon vieton staiga iškopė liberalai, išstūmę ten įsitvirtinusių konservatorių.

Viešosios nuomonės tyrėjai pradėjo skelbti nuolatos besikeičiančius ir dažniais atvejais prieštaraujančius rezultatus, apskukusių galvas būsimiems rinkėjams. Tik paskutinę savaitę prieš rinkimus vėl pasirodė pranešimų, kad pirmon vieton grįžta progresyviųjų konservatorių partija. Tada vėl imta galvoti, kad rinkimus su maža atstovų dauguma gali laimėti dabartinio ministro pirm. B. Mulronio konservatoriai.

Antroji pergalė

Spėliojimus apie galimą ministro pirm. B. Mulronio konservatorių mažumos vyriausybės sugriovimą balsavimo rezultatai, atskleidę antrą iš eilės konservatorių pergalę. Parlamentan jie grįžo su 170 atstovų, liberalai – su 82, socialistai – su 43. 1984 m. rinkimuose konservatoriai buvo išsikvotę 211 atstovų, liberalai – 40, socialistai 30. Tada Kanados parlamentas turėjo 282 vietas, o dabar jų skaičius padidintas iki 295. Tiesa, šį kartą konservatorių eilės parlamente sumažėjo, bet jiems vis dar liko pakankama 45 atstovų dauguma. Pasikeitė tik gautų balsų nuosimtis. 1984 m. už konservatorių balsavo 50% rinkėjų, už liberalus – 28%, už socialistus – 18%, už kitas grupes – 4%. Šiuose rinkimuose konservatoriams teko 43% balsų, liberalams – 32%, socialistams – 20%, kitoms grupėms – 5%.

Libiausiai nukentėjo NDP socialistai, kurių vadas E. Broadbentas netgi pranašavo

visišką kritimą liberalams, teigdamas, kad jie nereikalingi. Esą Kanada pakanka dviejų partijų – konservatorių ir socialistų. Dabar paaiškėjo, kad NDP socialistai nieko nepesė Atlanto provincijose ir neįkėlė kojos į Kvebeką, gyvendami apgaulinga viltimi. Jiems geriausiai sekėsi V. Kanadoje, ypač Britų Kolumbijoje, kur 1984 m. gautą aštuonių atstovų skaičių padidino iki 19. Liberalams ten vėl teko tik vienas atstovas – antrą kartą parlamentan išrinktas jų vadas J. Turneris.

Pagrindinės kovos

Pagrindinė partijų kova dėl valdžios vyksta dviejose didžiausiose Kanados provincijose – Kvebeke ir Ontariu. Ypač svarbus prancūziškasis Kvebekas, kur P. E. Trudeau dėka ilgus metus viešpatavo liberalai. Kritimo jie susilaukė, kai vadu buvo išrinktas angliškiosios Kanados politikas J. Turneris. 1984 m. rinkimuose atstovų daugumą išsikvotė konservatoriai su savo naujuoju vadu B. Mulroniu, gimusiu ir augusiu Kvebeko provincijoje, nors jis yra airių kilmės. B. Mulronį, laisvai vartojančią anglų ir prancūzų kalbas, kvebekiečiai laiko savosios provincijos sūniumi. Tad nenuostabu, kad tuose rinkimuose kvebekiečiai išrinko 58 konservatorių ir tik 17 liberalų. J. Turneris tikėjosi, kad šį kartą jam pavyks žymiai padidinti liberalų atstovų skaičių Kvebeke ir laimėti parlamento rinkimus. Tačiau ir šį kartą Kvebeke laimėtojai tapo B. Mulronio konservatoriai, išsikvotę 63 atstovus, J. Turnerio liberalams palikę tik 12.

Liberalų viltys nepasitvirtino ir Ontario provincijoje, kur 1984 m. buvo išrinkti 67 konservatorių, 14 liberalų ir 13 socialistų. Šiuose rinkimuose konservatorių atstovų skaičius sumažėjo iki 48, liberalų padidėjo iki 41, socialistų nukrito iki 10. Tad ir vėl pirmoje vietoje liko gerokai apkarpyti konservatoriai, o liberalai neįstengė pasiekti prieš 1984 m. rinkimus turėto 52 atstovų skaičiaus.

Ministeris pirm. B. Mulroney šiuose rinkimuose neteko šešių savo ministrų. Rinki-

mus pralaimėjo: ryšių ministrė Flora MacDonald, aplinkos ministras Tom McMillan, viešųjų darbų ministras Stewart McInnes, teisingumo ministras Ray Hnatyshyn, vidaus reikalų ministras Jim Kelleher ir miškų ministras Gerry St. Germain. Iš parlamento iškrito ir du žymūs liberalai – John Roberts ir John Munro, kuriems teko būti ministru pirm. P. E. Trudeau ministrų kabinete. Smūgių neišvengė ir NDP socialistų partija. Iš jos atstovų eilii iškrito finansų kritikas Michael Cassidy ir gamtinės aplinkos kritikas Lynn McDonald.

Patvirtins sutartį

Ministeris pirm. B. Mulroney pranešė, kad pagrindinis jo vyriausybės dėmesys teks JAV ir Kanados laisvos prekybos sutarčiai. Jos reikalu naujojo parlamento nariai bus susauktai gruodžio 12 d. Sutarčiai įsigalios 1989 m. sausio 1 d., jeigu iki to laiko ji susilauks abiejų šalių parlamentinio patvirtinimo. Laisvos prekybos sutartį 1988 m. sausio 2 d. pasirašė JAV prez. R. Reaganas ir Kanados ministras pirm. B. Mulroney. Ją patvirtino abi JAV kongreso institucijos: atstovų rūmai – rugpjūčio 9 d., senatas – rugsėjo 19 d. Sutarties reikalavimai įsigalios, jeigu JAV patvirtins sutartį. Jis pareikalavo parlamento rinkimų, kad juose sutarties reikalavimai būtų patvirtinti. Jis pareikalavo parlamento rinkimų, kad juose sutarties reikalavimai būtų patvirtinti. Jis pareikalavo parlamento rinkimų, kad juose sutarties reikalavimai būtų patvirtinti.

Kanados parlamentas, kurį sudaro kanadiečių išrinkti atstovai, sutartį rugpjūčio 31 d. patvirtino 177:64 balsų santykiu, bet ji įsigalios tik po to, kai bus patvirtinti rinkimai, nes sutartyje yra paragrafas, kuris ją būtų leidęs atšaukti ir vėliau rinkimus laimėjusiam liberalų vadui J. Turneriui. Jam būtų pakakę pranešimo JAV vyriausybei pusmetį prieš sutarties atšaukimą. Šiandien nėra jokios abejonės, kad sutartį patvirtins. (Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

AZERBAIDŽANE IR ARMENIJOJE VĖL ATSINAUJINO ĮTAMPA
dėl Kalnų Karabacho srities, 1923 m. atiduotos Azerbaidžanui, nors ten gyventojų daugumą sudaro armėnai, norintys prisijungti prie Armėnijos. Azerbaidžaniečius nuo armėnų skiria ne tik tautybė, bet ir religija: armėnai yra krikščionys, azerbaidžaniečiai – musulmonai. Ir šį kartą azerbaidžaniečių susikirtimai su armėnais prasidėjo dviejose Azerbaidžano vietovėse – Nakičevane ir Kirovabade. Tikslus žuvusiųjų skaičius nėra žinomas, bet oficialiai buvo pranešta, kad žuvusiųjų eilėse yra ir trys kariai. Taipgi teigiama, kad keli tūkstančiai armėnų iš Azerbaidžano pabėgo Armėnijon. Tvarkai atstatyti kariuomenės daliniai su tankais ir šarvuotais automobiliais buvo atsiųsti ne tik į Nakičevą ir Kirovabadą, bet ir abiejų respublikų sostines – Baku ir Jerevaną. Maskvos aukščiausiasis sovietas atmetė armėnų reikalavimą Kalnų Karabachą prijungti prie Armėnijos. Naujoji politinė įtampa prasidėjo M. Gorbačioviui labai nepatogiu metu, kai Maskvon oficialiam vizitui atvyko Prancūzijos prez. F. Mitterrandas. Prancūzijos televizijos transliuotame pasikalbėjime M. Gorbačiovas teisinosi, kad Sovietų Sąjungoje yra daug tautybių, tarp kurių iškyla tautinių nesutarimų. Persitvarkymo politika, pripažindama atvirumą, nieko nebando nuslėpti. Tačiau tautinėms problemoms išspręsti reikia daug pastangų ir laiko. Armėnų mažumą Azerbaidžano miestuose dabar saugo ginkluoti kariai, armėnais atskyrę nuo azerbaidžaniečių.

Nauja įtampa

Palestiniečių PLO organizacijos vado J. Arafato pastangos išjungti į taikos derybas buvo nesėkmingos, nos šį kartą buvo priimta Jungtinių Tautų saugumo tarybos rezoliucija nr. 242 pripažįstanti Izraelį. Lig šiol ir Izraelio, ir JAV vyriausybės laikėsi principo nepradėti tiesioginių taikos derybų su PLO atstovais, kol ši organizacija nepripažįsta Izraelio valstybės. Dabar tas pripažinimas buvo suteiktas minėtosios rezoliucijos patvirtinimu. J. Arafatui pavyko nutildyti kai kurių PLO narių opoziciją prieš šią rezoliuciją, paskelbus palestiniečių valstybę Izraelio okupuotoje vakarinėje Jordano pakrantėje ir Gazos juostoje. Šios teritorijos ateitis galėjo tapti taikos derybų tema, bet dabar ir vėl viską sugriovė kietą taktiką Jeruzalėje ir Vašingtone. Ten nedelsiant buvo pareikšta, kad PLO paskelbtas Izraelio pripažinimas Jungtinių Tautų rezoliucijos pagrindas esąs nepakankamas. PLO organizacijos vadas J. Arafatas planavo gruodžio 1 d. atvykti Niujorkan ir kalbėti Jungtinių Tautų visumos posėdyje Palestinos klausimu. Staigia kliūtis tapo oficialus JAV vyriausybės pareiškimas, kad tokiam J. Arafato atvykimui nebūs išduota viza. Esą PLO organizacijoje vis dar yra teroristų, nuo kurių nukentėjo amerikiečiai. Nepadėjo ir PLO suvažiavime Alžyre padarytas J. Arafato išsipareigojimas sustabdyti teroristinius veiksmus. Be JAV vizos J. Arafatas negali atvykti į Jungtines Tautas Niujorkan. Jordanojos karalius Huseinas dabar stengiasi Jungtinių Tautų posėdį Palestinos klausimu perkelti Zėnovon, kad jame galėtų dalyvauti J. Arafatas, neįsileidžiamas Niujorkan.

Kas yra žydas?

Toks klausimas dabar staiga iškilo Izraelyje, kur Likud partijos vadas J. Šamiras mažumos vyriausybę tegali sudaryti su religinėmis ortodoksų grupelėmis. Ortodoksai rabinai yra nepatenkinti dabartinių įstatymų, Izraelio piliečių duodančių kiekvienam atvykstančiam žydai. Jie nori, kad tikrais žyda būtų pripažinti ir Izraelio piliečiai gautų tik ortodoksų rabinų atvesti žyda. Problemą sudaro faktas, kad šeši milijonai JAV ir Kanados žydų savęs nelaiko ortodokais. Jie ir jų rabinai priklauso reformuotam judaizmui. Ortodoksai rabinai reikalauja, kad premjeras J. Šamiras už politines jų paslaugas pakeistų jau 38 metus veikiantį įstatymą Izraelio piliečiams gauti. Tada varžtų staiga susilauktų ortodoksiniame judaizme nepriklausanti JAV ir Kanados žydų dauguma, kasmet milijonais dolerių remianti Izraelio valstybę. Net ir pačiame Izraelyje ortodoksiniams grupėms priklauso tik žydų mažuma. Dauguma atmeta per griežtus ortodoksų rabinų reikalavimus, atitolusius nuo dabartinio gyvenimo. Likudo partijos vadas J. Šamiras nesirūpina keisti įstatymą, nes jo reforma teisiniu požiūriu vi-

Šiame numeryje:

Didžioji kliūtis

Tebėra tie patys Rusijos imperijos saugotojai

Kanados konservatorių pergalė

Ji užtikrina laisvos prekybos patvirtinimą su JAV

KLB tarybos suvažiavimas Toronte

Simpoziumas, diskusijos ir nutarimai

Sovietinio tartytojo kabinete

Dar prieš keletą mėnesių vyko žmonių persekiojimas

Arabiškas turgus

Jis yra arabų būdo ir jų prigimties veidas

Žydų naikimo sukaktis

Nacių siautėjimas prasidėjo prieš 50 metų

Ką reiškia tarnauti tėvynei?

Vyresnės skautės samprotavimai

Roko muzika su tautiniais atspalviais

"Anties" ansamblis sėkmingai koncertavo Romoje

Didžiųjų valstybių iškilimas ir žlugimas

Sovietiniam ūkiui gresia dideli pavojai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$24, pusmetinė – \$13, rėmėjo – \$30, garbės – \$40 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 60 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$24.00, supporter \$30.00, honorary \$40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Turino drobulė, pagal naujausius tyrinėjimo metodus, esanti 600-700 metų senumo. Drobulė galėjusi būti išasta tarp 1260 ir 1390 metų. Vis dėlto mokslininkai neišaiškinama kaip nukryžiuoto žmogaus atvaizdo negatyvas atsiradęs drobulėje. To atvaizdo pagaminimui būtinos fotocheminės technikos tuomet dar nebuvo. Be to, cheminiai drobulės tyrinėjimai rodo, kad tas atvaizdas atsiradęs drobulėje ne taptybos procesu, nes nerandama jokių šepetuko ar kito kokio instrumento braižo ir žymių. Taipgi nerandama jokių dažu ar rašalo, bet randama žmogaus kraujo. Turino arkivyskupas kard. Anastasio Ballestrero pareiškė, kad Turino drobulė ir toliau liekanti paslaptimi, kurios akivaizdoje vyksta stebuklai. Ji liksianti kaboti toje pačioje vietoje Turino katedroje kaip tikinčiųjų gerbiamas Kristaus atvaizdas.

Sainte-Madeleine benediktinių vienuolynas Baroux mieste, iki šiol buvęs karštas arkivyskupo Marcel Lefebvre šalininkas, po arkivyskupo ekskomunikavimo grįžo vienybės su Katalikų Bendrija ir pažadėjo būti vėl paklusnia benediktinių vienuolijos dalimi. Tame vienuolyne gyvena apie 50 vienuolių. Pasirodo, kad vienuolyno abatas Gerard Calvet, tuoj po arkivyskupo ekskomunikavimo, pradėjo tartis su tam reikalui Vatikaną sudarytosios komisijos pirmininku kard. Paul Augustin Mayer apie pasilikimą Katalikų Bendrijoje. Pagal susitarimą, tame vienuolyne ir toliau bus galima laikyti Mišias bei atlikti kitus liturginius veiksmus pagal senąsias apeigas.

Vietname komunistinė valdžia paskutiniuoju metu leido katalikams atšvęsti šventaisiais paskelbimą 117 Vietnamo kankinių, kurie buvo Šv. Tėvo kanonizuoti šią vasarą Romoje. Tuo metu komunistinė valdžia buvo uždraudusi bet kokią įvykio šventimą ir taipgi neišleido Vietnamo vyskupų į kanonizacijos iškilmes Romoje. Dabartiniame leidime komunistinės valdžios religiniams reikalams komitetas nurodo, jog šventės iškilmės leidžiamos, bet turinčios vykti tiksliai šventovių viduje, šventųjų paveikslai ar statulos gali būti tik labai mažo dydžio ir liturginiai tekstai turi būti iš bendrųjų Kankinių Mišių, randamų Romos mišiole.

Knygų rėmėjas "SAMOGITA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416) 625-2412

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

KLB krašto tarybos suvažiavime lapkričio 12-13 d.d. Toronte. Iš kairės: KLB valdybos pirm. V. BIRETA, sesijos pirmininkai – R. STRIMAITIS, P. KURAS

KLB tarybos suvažiavimas Toronte

Simpoziumas, diskusijos, nutarimai ir rezoliucijos

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Po PLB pirm. dr. Vyt. Bieliausko pranešimo apie kelionę į Lietuvą buvo parodytos Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo vaizdajuostės ištraukos. Pilna salė žiūrovų spontaniškai atsistojo sugiedoti Tautos himną kartu su LPS suvažiavimo dalyviais, kai ekrane pamatė Lietuvos trispalvės pakelimą prie Sporto rūmų Vilniuje. Iki vėlyvos popietės LPS suvažiavimo vaizdai ir kalbos taip jaudino ir domino susirinkusius, kad buvo sunku juos nutraukti. Tačiau teko laikytis darbotvarkės ir grįžti prie numatytos programos. Buvo pranešta, kad vaizdajuostę galima išsigyti per KLB būstinę.

Toliau buvo pakviesti trys asmenys kalbėti tema "Dabartiniai įvykiai Lietuvoje": torentietis Antanas Šileika, docentas Vytautas Skuodis ir dr. Vytautas Bieliauskas.

Kanados žurnalas "Saturday Night" pasiuntė Antaną Šileiką Lietuvon aprašyti įvykius bei žmonių nuotaikas. Jis pasidalino savo kelionės įspūdžiais ir išvadoms. Jis stebėjo viešas politines lietuviškos veiklos apraiškas, kurios būtų buvę neįmanomos prieš metus ar net prieš kelis mėnesius. Dalyvavęs LPS tarybos pirmame posėdyje, Šileika suabejojo dėl LPS tarybos reprezentacijos, pamatęs, kad didžioji dalis atstovų yra vien iš Vilniaus ir Kauno. Tačiau jis gerėjosi narių atsidėjimu ir visuomenės ryžtu siekti laisvės.

Jis turėjo pasikalbėjimą su LKP pirmuoju sekretoriumi A. Brazausku, kuris pareiškė, kad iš ekonominio suvereniteto "viskas išplauks", bet iš Tarybų Sąjungos Lietuva nepasitrauks. Sąjūdis esąs liaudies balsas, todėl partijų nereikia, bet sąjūdis turi žinoti kas yra įmanoma, kas ne.

A. Šileika taip pat susitikio su Lietuvos Laisvės lygos nariu Vytautu Bogušiu, kuris jam padaręs ypatingą įspūdį. Jis, kaip ir kiti buvusio pogrindžio nariai, pasižymi pasišventimu nesvyruojančiai žengti tiesos keliu ir nenuilstamu darbu iškovoti Lietuvai nepriklausomybę.

Doc. Vytautas Skuodis, buvęs disidentas ir sąžinės kalnys, prieš metus atvyko į Vakarų ir dabar yra vienas iš trijų Lietuvos laisvės lygos atstovų narių išeivijoje. Jis aiškino Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio ir LLL siekius bei tikslus. Apibūdino ir ryšius šių dvejų judėjimų. Doc. Skuodis priminė, jog kiekvienas išeivijos lietuvis turi atidžiai sekti ir

objektyviai interpretuoti dabartinius įvykius Lietuvoje, kad galėtų surasti savo vietą tautos atgimimo judėjime.

PLB pirm. dr. Bieliauskas neturėjo atskirų papildymų savo ankstyvesniam pranešimui, tik trumpai komentavo kitų kalbėtojų pranešimus.

Į klausytojų klausimą "Ko Lietuva laukia iš mūsų?", Antanas Šileika atsakė, kad yra būtina Bendruomenei palaikyti ryšius su tautiečiais Lietuvoje, informuoti apie tai, kas yra rašoma užsienio spaudoje, siųsti galimai greičiau paprastos komercinės aparatūros, pvz. diktafonų, telefono atsakymo mašinų, naujų vaizdajuosčių. Šie dalykai būtina reikalingi jau dabar.

Sekmadienio rytą po pamaldų Lietuvos kankinių šventovėje, taryba galėjo pirmoji posėdžiui puikioje, naujai užbaigtoje Kanados lietuvių kultūros muziejaus patalpose Anapilėje.

Pirmame pokalbyje apie lėšų teikimą dalyvavo du pranešėjai: Nijolė Karosaitė, turinti patyrimo šioje srityje, ir svečias iš valdžios Russell Barton (Community Development Officer, Department of Secretary of State for Multiculturalism).

N. Karosaitė padarė trumpą analizę penkių pagrindinių dalykų, į kuriuos būtina atsižvelgti, sudarant betkokios veiklos darbo planą: uždavinio finansavimas, darbo jėga, reikmenys, vadovavimas ir laikas.

Ji aiškino, kad Bendruomene savo veikloje gali gauti daugiau paramos iš valdžios, bet turi atitinkamai paruošti prašymus bei dokumentaciją ir susipažinti su valdžios daugiafunkčiomis programomis. Apie šią sritį kalbėjo svečias Russell Barton, duodamas trumpą istorinę apžvalgą valdžios pozicijos ir dabartinę struktūrą apybraižą. Jis nurodė, kokią paramą įmanoma gauti iš valdžios ir ragino Bendruomenę pateikti valdžiai daugiau ir geriau pagrįstų prašymų.

Toliau istorikė dr. Rasa Mažeikaitė kalbėjo apie naujai pastatytą KL archyvą-muziejų. Ji apibūdino įvairių kambarių paskirtį ir smulkiai aiškino, kokia medžiaga renkama archyvu: dokumentai apie Kanados lietuvių veiklą, lietuviškos kultūros rodiniai ir informacija apie dabartinius įvykius Lietuvoje.

Po pietų pertraukos buvo paskirtas laikas diskusijoms ir klausimams apie vakarykštį simpoziumą, "Dabartiniai įvykiai Lietuvoje". Išliko keletas minčių, patikslinimų ir bendras įsitikinimas, kad yra būtina atidžiai sekti įvykius Lietuvoje ir kaip galima greičiau

informuoti savo tautiečius bei vietinę spaudą, radiją bei televiziją.

Paskutinis KLB tarybos suvažiavimo punktas – nutarimai. Nutarimų tekstą skaitė rezoliucijų komisijos narys J. Mažeika. Buvo išreikšti sveikinimai ir padėkos broliams ir sesėms Lietuvoje, Jo Eminencijai Kardinalui Vincentui Sladkevičiui, PLB naujai valdybai, jos pirmininkui dr. Vytautui Bieliauskui, Kultūros kongreso, PLB seimo ir Tautinių šokių šventės rengėjams ir aukotojams, šeštadienio simpoziumo dalyviams, KLB krašto valdybai, Lietuvos generaliniam konsuliui Kanadoje dr. Jonui Žmuidzinui už sveikinimą, Kanados lietuvių fondui už paramą, Toronto lietuvių pensininkų klubo valdybai ir Anapilės korporacijos valdybai už patalpas.

Taryba dar priėmė ir sekančias rezoliucijas:

– Ragina KLB krašto valdybą organizuoti paramą mažoms KLB apylinkėms, ypač kreipiant dėmesį į liutianistinių mokyklų išlaikymą, o kur dėl mažo skaičiaus mokinių tokių mokyklų nėra, padėti suorganizuoti mokinių būrelius mokyti lietuvių kalbos.

– Naujiems įvykiams vykstant Lietuvoje, skatina Kanados lietuvius teikti visokeriopą pagalbą broliams Lietuvoje salygų galimybių ribose.

– Kanados vyriausybės sutikimas prieš 26 metus prastę Lietuvos garbės konsulatą yra pasiekta tiksliai Kanados lietuvių Bendruomenės pastangomis. Taryba įpareigoja krašto valdybą, tarantis su Diplomatinė tarnyba, parinkti kandidatą atitinkantį Kanados lietuvių Bendruomenės reikalavimus ir Kanados vyriausybės sąlygoms.

– Įpareigoja KLB apylinkes, kad jos, prisijungdamos surinktą solidarumo mokestį, kartu atsiųstų ir sąrašą asmenų susimokėjusių įnašus.

– Sveikina Anapilės sodybos vadovybę užbaigus statybą, dėkoja už pažadėtą patalpą Kanados lietuvių kultūros muziejui ir ragina tautiečius savo įnašais šį projektą paremti.

– Ragina jaunimo organizacijas ir jų valdybas labiau įsipareigoti didžiųjų renginių išlaikyti drausmę ir nustatyti priežiūros taisykles grupėms, kurios nepriklauso jaunimui.

Uždarydamas paskutinį sesijos posėdį, Toronto apylinkės valdybos pirm. R. Strimaitis padėkojo valdybai ir visiems dalyviams, ypač atstovams atvažiavusiems iš Vakarų, už atsilankymą, ir aktyvų dalyvavimą. Sesija baigta Tautos himnu.

Neramumai Pabaltij

"The Ottawa Citizen" dienraštis lapkričio 12 d. rašo, kad Gorbačiovas bando pristabdyti neramumus Baltijos kraštuose. Į Lietuvą, Latviją ir Estiją yra pasiųsti trys politbiuro nariai užkirsti kelią kylančiai krizei. Tautiniai sąjūdžiai, stipriai remiami gyventojų, stato reikalavimus Aukščiausiai tarybai Maskvoje, kad Sovietų Sąjungos konstitucijos pakeitimas yra nepriimtinas nei vienam Baltijos krašto piliečiui, ypač paneigiamas teisės respublikoms savanoriškai pasitraukti iš Sovietų Sąjungos.

Nors protestas prieš konsultacinį pertvarkymą yra remiamas septynių milijonų baltiečių, Politbiuras visvien planuoja minimą įstatymą priimti.

Toks Gorbačiovo užmojis, deja, nėra pirmas bandymas suvaržyti teises. Ir tai prieštarauja jo paties pasisakymams. Iš vienos pusės jis byloja apie demokratizavimą, "perestroiką" ir "glasnost", o iš kitos varžo pilietines, valstybines ir humanitarines teises.

Žymus mokslininkas ir gar-

sus sovietų disidentas Andrei Sakharovas, kuris dabar lankosi JAV-se, pareiškė, kad Gorbačiovo kombinacijos prilygsta šamoksliui. A. Sakharovas perspėja, kad katastrofa gali būti neišvengiama, jei ir toliau bus leista Gorbačioviui koncentruoti politinę galią į savo rankas. Kalbėdamas JAV Helsinkio humanitarinių teisių atstovams, jis pasakė, kad sovietų prezidento yra slapta numatyta įvesti jurisdikcijos nuostatus, apribojančius kalbos ir susirinkimų laisvę. Toks Gorbačiovo elgesys yra apgailėtinas.

Vis dėlto, neatsižvelgiant į Gorbačiovo planus, N. Sluonkos buvo sutiktas Vilniaus aerouoste didelės minios su plakatais drąsiai skelbiančiais griežtą pasipriešinimą konstitucijos pakeitimams.

Tuo reikalu Estijoje nueita dar toliau. Estijos valdžia paskelbė savo krašto suverenitetą, išskyrus apsaugą ir užsienio politiką. Šis istorinis įvykis buvo transliuojamas per televiziją visai tautai.

A. Eimantas

PADĖKA AŲA STASYS LENCAS

mirė 1988 metų spalio 23 dieną.

Mano mylimam vyrui a.a. Stasiui mirus, nuoširdžią padėką reiškiu visiems užjautusiems ir pagalbėjusiems mano skausmo valandoje.

Marie Lencas

AŲA ALEKSANDRUI DABŠIUI

mirus Los Angeles,

sūnų RIMTAUTĄ su šeima bei seseris TEODORĄ ir KAZIMERĄ Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiu –

Albertas Šiukšta

AŲA dr. JONUI ŠEMOGUI

mirus,

jo žmoną MARYTĘ, dukrą RŪTĄ ir sūnų dr. VYTAUTĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Steponas, Elena Pusvaškiai ir šeima

AŲA dr. STASIUI ŽMUIDZINUI

mirus Čikagoje,

jo brolių Lietuvos generalinį konsulą, dr. JONĄ ŽMUIDZINĄ ir poniją HALINĄ nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

Haris ir Gražina Lapai

AŲA dr. STASIUI ŽMUIDZINUI

Čikagoje mirus,

jo brolių Lietuvos generalinį konsulą, dr. JONĄ ŽMUIDZINĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

Vladas Paliulis
Janina Pacevičienė
dr. Antanas ir Sofija Pacevičiai
dr. Aleksas ir Aldona Valadkos

Canadian Art Memorials Ltd.

76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

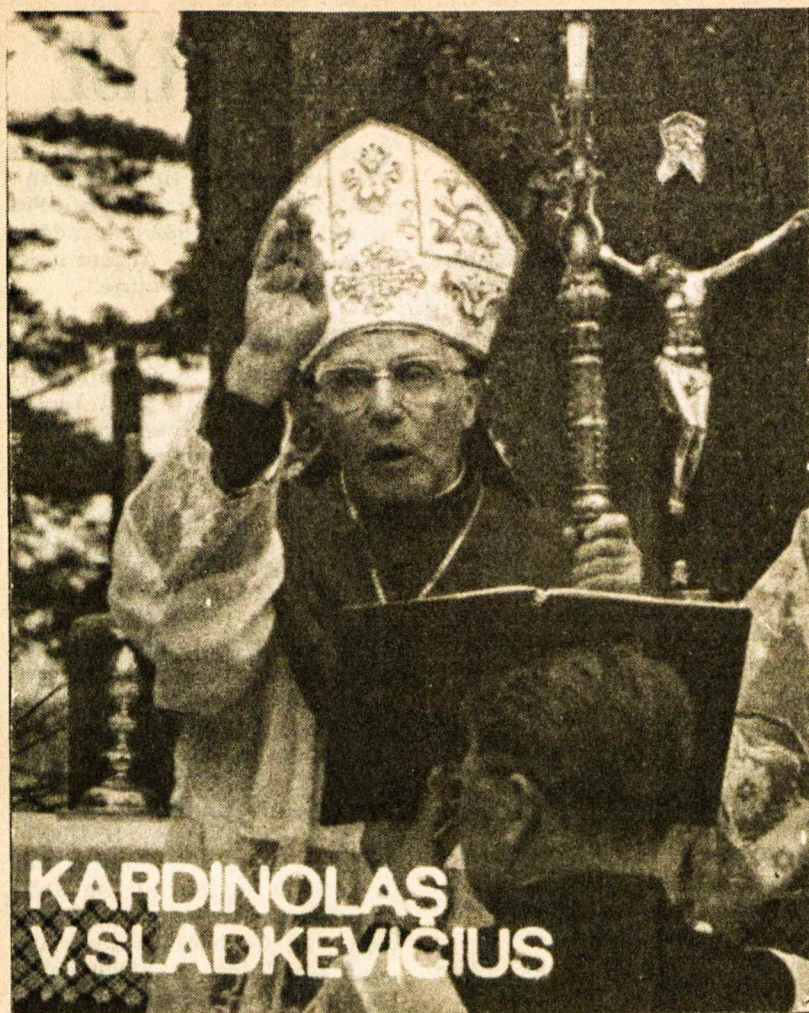
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KLB suvažiavime lapkričio 12-13 d.d. Toronte informacijos stalo. Iš kairės: B. BACELYTĖ iš Brazilijos Sao Paulo, R. LUKOŠEVIČIŪTĖ-KURIENĖ, L. MOCKUTĖ ir L. STANULYTĖ

Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvos kardinolas VINCENTAS SLADKEVIČIUS 1988 m. spalio mėnesį aplankęs Uteną ir Kupiškį. Utenoje buvo surengta didelė procesija iš miesto centro į šventovę. Dalyvavo tūkstančiai žmonių su Lietuvos vėliavėm. Aplink šventovę plevėsavo Lietuvos vėliavos

Lietuva po 48 metų tamsos

„The Independent“ laikraštis, leidžiamas D. Britanijoje, spalio 24 d. laidoje išspausdino korespondento Rupert Conwell išpūdžius iš Vilniaus, kai ten vyko Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas — kongresas ir grąžinta tikintiesiems katedra.

Pasak autoriaus, prieš 48 metus Lietuva buvo dingusi iš Europos žemėlapiu, bet štai vėl atgimusi. Ant Neries kranto modernioje salėje posėdžiaavo steigiamoji kongreso atstovai. Kitą pusę upės, Gedimino aikštėje, senosios pilies papėdėje rinkosi žmonės iš visų pusių. Jie nešėsi rankose degančias žvakes, fakilus, raudonos, žalios, geltonos spalvos „buržuazines“ Lietuvos vėliavas. Žygiavo seni, jauni, moterys, vyrai, tėvai nešdami sūnus ant savo pečių vaikučius. Jie lengvu ritmu dainavo patriotines dainas, kurias jie žinojo atmintinai. Pagaliau susibūrė 200.000 žmonių minia, ir po nakties dangumi atrodė lyg juodas kristalas. Jie klausėsi poezijos ir dainų, taip ilgai uždraustų. Degančių žvakių kvapas pripildė orą. Už vėliavų miško stovėjo senoji katedra ir ant kalvos Gedimino pilis — suvereninės katalikų tautos sargai...

Prieš tris mėnesius įsikūrė Sąjūdis, kaip grupė, norinti praversti Gorbaciovo reformas. Tačiau šiame suvažiavime Sąjūdžio atstovai siekė daug daugiau. Jie kėlė savarankiškumo, valstybingumo idėjas, piktinosi Stalino era, dar pastrinta per 40 metų ir istorinių įvykių išskaičiavimą.

Kėlė didelę nuostabą ir greitai įvykių eiga. Prieš metus lankantis Lietuvoje galėjo pastebėti, kad tauta buvo išsigandusi, užsidariusi, ir be šviesesnės ateities. O dabar net kraštutiniai lūkesčiai yra galimi. Pavyzdžiui gali būti katedros sugrąžinimas Katalikų Bendrijai. Buvo paliešti giliausi žmonių jausmai. Dar šeštadienio vakare bažnyčios atstovas pareiškė, kad sekmadienio pamaldos neįvyks, jei katedra be sąlygų nebus grąžinta. Už 15 minučių kongreso atstovai buvo apstulbinti žinia, kad tikintiesiems katedra tikrai grąžinama. Pirmiausia įsiviespatavo tylą, o paskui 3000 atstovų ir svečių pakilo ant kojų ir pasipylė audringi plojimai ir šauksmas: „Lie-tu-va, Lie-tu-va“.

Niekas kitas, sako korespondentas, negalėjo taip įtikinančiai įrodyti, kad Lietuva yra tauta ir Bažnyčia yra viena.

Buvo ankstyvas sekmadienio rytas. 20.000 žmonių minia pripildė Gedimino aikštę. Vėl skambėjo ritmingos dainos. Televizijos šviesų apšviestas plevėsavo Lietuvos ir Vatikano vėliavos. Iš katedros, tarsi popiežius iš Šv. Petro bazilikos, pasirodė kardinolas Vincentas Sladkevičius koncelebruoti Mišių. Kai žmonės stovėjo aikštėje lyg prikalti, dangus virš Vilniaus pradėjo šviesti. Tai buvo vaizdas, viršijantis žmogaus vaizduotę.

Ar išsipildys žmonių troškimai — autonominė Lietuvos administracija, ekonomija, kultūra, sava valiuta, diplomatija? Tų visų dalykų siekia Sąjūdis, galbūt ir su partijos pritarimu, reikšdamas lojalumą Gorbaciovo reformoms. Tačiau audringiausių plojimų suvilaukė Antanas Terleckas, vienas Laisvės lygos vadovų, kai jis pasakė: „Jei mes nepasiekime kompromisų su Maskva baloje, tai laimėsime daug daugiau. Suverenitetas reiškia nepriklausomybę“.

Per tas tris dienas retai buvo girdimas žodis „perestroika“. Tiesa, sako korespondentas, Lietuva, kurios 80% gyventojų yra lietuviai, mažiausiai iš trijų Baltijos kraštų jaučia rusinimo pavojų. Nebuvo ir antirusiškų šūkių bei palakatų. Naujas partijos vadovas A. Brazauskas kažkaip inspiravo žmones pasitikėjimą ir viltį. Bet kai jis perdavė Gorbaciovo sveikinimus, auditorija juos priėmė rezervuotai.

Žmonėse baimė dar nėra pranykusi. „Mano tėvas negali tikėti kas dabar dedasi“, — pareiškusi pusamžė moteris. Kaimuose žmonės dar bijo ir galvoja, kad gali vėl grįžti KGB teroras.

Gera organizacija, be jokių netvarkos ženklų, rodo, kad lietuviai yra kilnūs ir kultūriniai žmonės. Vienas lietuvis žurnalistas korespondento klausė: „Ar mums pavyks?“ Tačiau atrodė, klausimas buvo nukreiptas greičiau į patį save nei svetimą žurnalistą. Po daugiau kaip 40 metų skriaudų, nusivylimų ir kančių tauta vėl atsigaivusi ir tikisi šviesesnės ateities. J.

Sovietinio tardytojo kabinete

Teiravosi apie „LKB kroniką“, Vasario 16 minėjimą, siūlė išvykti užsienin. Apie tai rašo „LKB kronika“ 78 numeryje

1988 m. sausio 22 d. pas Kretingos rajono saugumo viršininką POCEVIČIUS buvo iškvieštas Kretingoje, Žemaičių 8-58, gyvenantis Bronius POŠKUS.

Tardymo pradžioje POCEVIČIUS pareiškė, kad apklausos klausimus paruošė ir atsiuntė Vilniaus prokuratūra. Klausimai lietuviškai „LKB kroniką“, ar skaitęs šį leidinį, iš kur gavo ir kam perdavė, ar pasirašė po pareiškimu, adresuotu JAV kongresui, taip pat generaliniam sekretoriui M. GORBAČIOVUI dėl leidimo švęsti vasario 16 d., kada ir kokiomis aplinkybėmis po minėtais pareiškimais pasirašė, ar pažįsta vilnietį Petrą CIDŽIKĄ? Supažindinęs B. POŠKŲ su tardymo klausimais, POCEVIČIUS bandė iš esmės paneigti vykstantį tardymą. Jo žodžiais, tai ne tardymas ar apklausa, o paprasčiausias paaiškinimas į prokuratūros atsiųstus klausimus. „Kaip suprasti tokią jūsų kalbą? — nustebo tardomasis. Aš gavau raginimą — spec. šaukimą su antspaudu ir Saugumo darbuotojo parašu, kur aiškiai lietuvių kalba parašyta, jog atvykimas būtinas, o iš tamtos žodžių atrodytų, kad atvykau laisvanoriškai; jei taip, tai aš atsisakau savo noru ką nors aiškinti“, — kalbėjo B. POŠKUS. Viršininkas POCEVIČIUS nenoriai patikslino, kad jam būtina jį apklausti.

B. POŠKUS atsisakė tiesiogiai atsakyti į klausimą, ar skaitęs „LKB kroniką“ — tai jo asmeninis reikalas. Jo tvirtu įsitikinimu, „Kronika“ rašo tiesą, tik gaila, kad ji negali apimti visų tautos žmonių patiriamas kančias ir pergyvenimus, ir daugelis jų lieka niekam nežinomi. Čekistas POCEVIČIUS bandė aiškinti, kad tikintiesiems buvo sudaryta galimybė leisti savo religinį leidinį, tik vyškupai atsisakė. B. POŠKUS patikslino, jog vyškupai, atsakydami į klausimą, išreiškė ne tik savo, bet ir visų tikinčiųjų valią. „Mums nereikia tokio leidinio, kuris būtų kontroliuojamas Saugumo ir RRT igaliotinio įstaigos; tai būtų tik propaganda užsieniui. Leiskite netrukdomai eiti „LKB kroniką“, — reikalavo B. POŠKUS.

B. POŠKUS nepaneigė, kad pasirašė po ankščiau minėtais pareiškimais. Į klausimą, kas agitavo, atsakė, jog jis ne darželinukas, todėl ir agituoti nereikėjo, o pasirašyti paskatino laikas, faktai ir įvykiai, pagrįdę Hitlerio ir Stalino slapti suokalbčiai, kuriuos pasirašė Molotovas-Ribbentropas 1939 m. rugpjūčio 23 d.

Tardytojai bandant išgauti, kas ir kada rinko parašus, B. POŠKUS paaiškino: „Po tektais pasirašiau, parašų neat-sisakau, o kur, kada ir kas rinko — mano reikalas. Nesakai man, pasakysi Vilniaus prokuratūroje“, — karščiausiai POCEVIČIUS.

Tardytojas reikalavo, kad B. POŠKUS vasario 16 d. nevažiotu į Vilnį minėti Lietuvos nepriklausomybės 70 m. su-kakties. B. POŠKUS pareiškė, kad sutiktų nevažiuoti tik tokiu atveju, jei būtų leista vasario 16 d. viešai minėti Kretingoje. Saugumo viršininkas su tokiu pasiūlymu nesutiko.

POCEVIČIUS pasiteiravo tardomąjį, ar jis tikrai negali politiškai persiorientuoti ir tokiu atveju pasiūlė išvykti į užsienį. Tarp kita ko paminėjo, jog Nijolė SADŪNAITĖ ir į ją panašūs taip pat gali netrukdomai išvažiuoti. B. POŠKUS atsakė, jog su persiorientavimu ar perorientavimu nieko neišeis, nesugebės pamiršti laisvės, nors tuo metu jam tebuvo 12 metų, o išvažiuoti iš Lietuvos, kuri jam yra brangesnė už gyvybę, ne neketina. Čia gimė, čia augo, čia ir mirti nori.

Tardymo metu buvo paliesta ir pokario tema. POCEVIČIUS tikrino, kad Lietuvos gyven-tojų trėmimai Sibiran buvo tik atsakas į ginkluotą pasipriešinimą. „Gera prisimenu pirmąją okupaciją, tada nebuvo jokio ginkluoto pasipriešinimo, o kiek ištrėmė į Rusiją,

kiek nužudė Lietuvoje?! Šiandien tai niekam ne paslaptis. Aš gerai prisimenu tas skausmo dienas, kiekvienas ano meto lietuvis žino, kokia skaudžia kaina buvo kuriami kolūkiai“, — kalbėjo B. POŠKUS, ir čia pat nurodė eilę konkrečių atvejų. Skaudu ir pikta, kad net ir šiaandien nesirūžtama pilnai atstatyti tiesos ir teisingumo.

B. POŠKUS iškėlė tikinčiųjų beteisiškumo klausimą, pasisakė prieš Vilniaus vyskupą Julijoną STEPONAVIČIAUS ištrėmimą, reikalavo atitaisyti vyskupui ir tikintiesiems padarytą skriaudą, nors vargu, ar tai jau įmanoma. Paminėjo kunigus — kalinius: A. SVARINSKĄ ir S. TAMKEVIČIŲ, neteisėtai kalinamus sovietiniuose lageriuose, reikalavo grąžinti išniekintus — sandėliais ir muziejais paverstas bažnyčias ir t.t.

Tardymas truko maždaug dvi valandas. POCEVIČIUS reika-

lavo, kad tardomasis B. POŠKUS perskaitytų apklausos protokolą ir po juo pasirašytų, priešingu atveju, vėl grasiu Vilniaus prokuratūra. Skaityti protokolą ir po juo pasirašyti B. POŠKUS kategoriškai atsisakė. Tardymui einant į pabaigą, B. POŠKUS jautėsi nerviškai sukrėstas. Grįžusį į namus B. POŠKŲ iškviesta greitoji medicininė pagalba išvežė į Kretingos linoninę, kur jis išgulėjo 12 dienų.

Vasario 8 d. B. POŠKUS buvo pakartotinai kviečiamas atvykti į Saugumo būstinę. Nenuvyko. Nesulaukę milicijos pareigūnai net kelis kartus jo ieškojo namuose. B. POŠKUS šaukimo nepriėmė ir po juo nepasirašė, tik paprašė pareigūnus perduoti Saugumo viršininkui POCEVIČIUI jo žodžius: „Daugiau laisvanoriškai į Saugumą neisiu, jei reikalingas, uždeikite antrankius ir išsivežkite“.

Žinios iš Lietuvos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mas, kokio nelaukė žmonės, kaip sakė vienas Rygos žurnalistas. Daug latvių norėję aiškiau nutarimo, kaip padarė estai. Deputatai Rygoje nusprendė priimti liečiančias respubliką tik tas pataisas, kurias nubalsuojant Maskvoje bus atsižvelgta į latvių nuomonę. „Taip durs paliktos praviros. Jei jie atsižvelgs į mus, mes sutiksime“, — pareiškė vienas latvių laikraščio redaktoriaus. Aukščiausios tarybos prezidiumas padaręs keletą pakeitimų konstitucijos siūlymuose. „Visa eilė naujų pasiūlymų Sovietų, keičiant konstituciją, nesiderina su lygių teisių ir respublikų suvereniteto principais“, pareiškė Latvijos prezidentas Anatolijus Gorbunovas.

Taikos Karalienės šventovė Klaipėdoje jau grąžinta tikintiesiems. Pirmosios pamaldos įvyko 1988 m. lapkričio 25 d. Jas laikė Telšių vyskupas A. Vaičiūnas ir Klaipėdos prelatūros dekanai. Sovietinė valdžia pažadėjo valstybės lėšomis atstatyti nugriautą šventovės bokštą, altorių, vėl įrengti varpus.

Išlydint sovietinius Lietuvos deputatus—atstovus į Maskvą, kur lapkričio 28-29 d.d. svarstomi Sov. Sąjungos konstitucijos pakeitimai, siuriantys respublikų teises, Vilniuje lapkričio 26 d. įvyko net du mitingai. Pirmąjį mitingą surengė Lietuvos persitvarkymo sąjūdis Gedimino aikštėje. Dalyvavo su daugybe vėliavų 5000 asmenų. Kalbas pasakė mitingui vadovavęs Kauspėdas, Buračas, Vaišvila, Landsbergis. Visi ragino deputatus ginti Maskvoje Lietuvos teises. Sąjūdžio pirmininkas Landsbergis, ankščiau televizinėje kalboje atsispašęs kompartiją ir sovietinę valdžią dėl

Sąjūdžio žmonių padarytų klaidų, pabrėžė reikalą visiems žengti pirmyn vieningai, nes traukiamasis iš užimtų pozicijų reikštų žingsnį atgal ir būtų žalingas Lietuvai. Iš deputatų kalbėjo Mikučiauskas, atstovaujantis sovietinės valdžios laikyseną, labiau palankią Kremlui.

Antras mitingas įvyko ten pat ir tą pačią dieną 16 v. Dalyvavo apie 4000 asmenų. Jį surengė Lietuvos laisvės lyga. Kalbas pasakė Pečeliūnas, Cidzikas, Andreika, Tučkus ir kt. Visi jie pasisakė už reikalavimą Lietuvai nepriklausomybės, už baigimą neteisėtus Lietuvos okupacijos, išvedimą okupacinių kariuomenės. Kalbėtojai kritikavo atstovų-deputatų parinkimą, padarytą kompartijos vadovybės. Lietuvos laisvės lygos pozicija — reikia reikalauti nepriklausomybės.

Šias žinias paskelbė Vilniaus radijas.

Kremliuje įvyko 1988.XI.26 Aukščiausios tarybos prezidento posėdis, kuriame dalyvavo ir sovietinių Baltijos respublikų tarybos pirmininkai. Gorbaciovas pasakė aštrią kalbą, smerkiančią „ekstremistinius nacionalistus“ Azerbaidžane, Armėnijoje ir Baltijos respublikose. Grasindamas pirštu Estijos atstovui — „prezidentui“ A. Ruutel, pareiškė nepasitenkinimą Estijos laikysena ir kaltino jį neatlikus savo pareigos — neperspėjus estų dėl tokios laikysenos pasekmių. Estai šio grasinimo nenusigando. Jų premjeras T. Toome ir kompartijos sekr. V. Valjas Taline pareiškė nesitrauks iš užimtos pozicijos, nes to reikalauja tauta ir Aukščiausioji Estijos taryba.

Šią žinią paskelbė Reuterio žinių agentūra bei didžioji spauda Kanadoje ir kituose kraštuose.

Igulos šventovė Kaune, kuri sovietinės valdžios yra paversta vitražų ir skulptūrų muziejumi. Nepriklausomybės laikais čia pamokslavo kun. Alfonsas Grauslys, 1988 m. miręs Toronte

Nuotr. J. Sanvaličio

Kun. Sigitą Tamkevičių Vilniaus geležinkelio stotyje lapkričio 4 d. sutiko tarp 300-400 žmonių. Buvo susirinkę kunigai, pasauliečiai, jauni, seni, vyrai ir moterys, nešdami trišpalves ir Vatikano vėliavas.

Sutikime dalyvavo ir buvę kaliniai: kun. Kastytis Matulionis, Viktoras Petkus, ką tik grįžęs iš tremties ir Petras Cidzikas. Visi susirinkusieji žygiavo prie Aušros Vartų, kur kun. S. Tamkevičius tarė žodį:

„Gruodžio 23 d. naktį, lydimas kareivių su vilkiniais šunimis, įsėdau į Stolyfino vagoną, Gailestingumo Aušros Vartų Motinos paprašiau, kad palaimintų, ir išvažiavau į Uralą. Prabėgo beveik šešeri metai, ir ši diena man kaip sapnas. Tada negalėjau nė pagalvoti, kad bus šitokia diena kaip ši, kad tauta bus atgimusi, kad Bažnyčioje bus daug vilčių,

kad žmonėse bus toks entuziazmas. Tada atrodė viskas sukaustyta ledu.“

Ir jeigu šiandien mes daug kuo džiaugiamės, tai sakome „ačiū“ Marijai. Šiais metais — Marijos metais, Motina pamatė, kad mūsų tautai, Bažnyčiai, mums visiems daug ko trūksta, daug ko reikia. Reikia meilės, reikia blaivių širdžių. Ir Motina savo sūnui pasakė: jiems reikia vyno, laisvės, meilės, gerumo vyno. Ir jos Sūnus padarė stebuklą. Ir šiandien visi susirinkę čia dėkojame Dievo Motinai, dėkojame mūsų Viešpačiui Jėzui Kristui, kad pažvelgė į mūsų tautą, pažvelgė į mūsų Bažnyčią, pažvelgė į mūsų visų gyvenimą...“ (LIC) J.A.

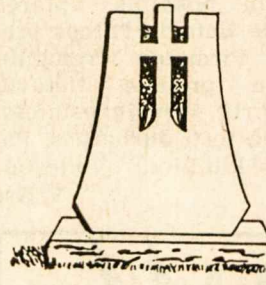
Norite susipažinti su savaistračiais „TEVIŠKES ŽIBURIAI“? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

GEO. H. CREBER

MONUMENTS INC.

208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712
694-1013
Namų tel. 762-3502
Roman Demkiw

Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių — didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurtų tautiniais motyvais

Mes parūpinam savo klientams braizinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausiu mūsų meistru.

Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lėmputėms.

Varžytinių kainos — visų projektų meistriškumas garantuotas.

JŪS TURITE GALIMYBĘ PRISIDĖTI PRIE PAKAITIMŲ

Ontario Public Service keičiasi ir plečiasi per savo įvairias ministerijas. Jūsų sugebėjimai, idėjos ir energija mums padės sutikti šio dešimtmečio reikalavimus.

Systems Opportunities

\$33,800 — \$49,000

Galimybės su kompiuteriais, tolimaisiais ryšiais ir ryšių išvystymu, tam kad pagerinti Ontario valdžios programų veiksmingą eigą. File ET-1.

Sekretorė

\$12.51 — \$13.32 per val.

Mums reikalingas patyręs asmuo sekretorės pareigoms vidaus patikrinimų skyriuje. File ET-2.

Employment Services

Officer

\$12.55 — \$13.95 per val.

Galimybė suteikti darbo ieškojimo patarimus visuomenei ir ministerijų darbo skyriams. File ET-3.

Corporate Resources Bank

Išrašykite į šį asmenų sąrašą, kurie ieško pilno arba nepilno laiko darbo su Ontario Public Service. Ministerijos naudoja šį sąrašą, kai atsiranda nauji darbai. File ET-4.

Security Officer

\$11.69 — \$12.30 per val.

Kaip Ontario Provincial Police narys, jūs saugosite nuosavybę ir asmenis. Tai yra trijų pamainų darbas įvairiose valdžios įstaigose Toronte mieste. File ET-5.

Provincial Constable

\$25,100 per metus

Galimybė prisijungti prie Ontario Provincial Police ir atlikti bendras policijos pareigas Ontario provincijoje. File ET-6.

Dėl daugiau informacijos apie šiuos darbus, skambinkite 965-6081 iki 1988 m. gruodžio 30 d. Kurti asmenys skambinkite TDD 965-4343. Norint gauti šiuos darbus, būtina mokėti anglų kalbą.

Ontario
Public Service

Equality of Opportunity
for Employment

ENCHANTÉ inc.

2938 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1Y8
Tel. 769-0631 Fax 769-0586

Daugiarūšė sistema 110-220 voltų
50-60 Hz

Tinka Lietuvai ir kitiems Europos kraštams

*Video *Namų apyvokos reikmenys
*Televizijos *Stereo (šaldytuvai ir kt.)

Įpakavimo patarnavimas | visus pasaulio kraštus

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

LENKIŠKA LAIDA

Lietuvos televizija rugpjūčio 7, sekmadienį, pradėjo transliuoti lenkams skirtą savaitinę pusvalandžio laidą "Panorama tygodnia" ("Savaitinė panorama"). Rašoma, kad Lietuvoje vis dar gyvena 280.000 lenkų, kurie dabar gimtąją kalbą bus informuojami apie svarbiausius Lietuvos įvykius, lenkų dalyvavimą jos ekonominiame ir kultūriname gyvenime. Žiūrovai nusišundžia, kad jiems nepatogu transliuoti lenkų kalbą, o ne gamybinės informacijos. Vaikai prašo rodyti lenkiškus pieštus filmus "Bolekas ir Liulekas".

GAISRAI ELEKTRINĖJE

Atominė Ignalinos elektrinė turbūt pasiekė pasaulinį rekordą dažniais gaisrais pastarųjų keturių mėnesių laikotarpyje. Liepos 20 d. degė elektros kabeliai pirmojo reaktoriaus bloke, rugsėjo 5 d. — kontroliniai kabeliai antrojo reaktoriaus bloke, o spalio 24 d. užsiliepsnojo šiukslės remontuojamo pirmojo reaktoriaus bloko vaikščiojamajame koridoriuje. Spalio 25 d. "Tiesioje" rašoma: "Kaip pranešė Lietuvos TSR vidaus reikalų ministerijos priešgaisrinės apsaugos valdybos poskyrio viršininkas Vytautas Sinaitis, rugsėjo 24 dieną 12 valandų 45 minutės Ignalinos atominės elektrinės pirmojo bloko, kuris dabar remontuojamas, vaikščiojamajame koridoriuje užsidegė šiukslės. Iki atvykstant ugniagesiams liepsna vienu gesintuvu nuslopino elektrinės personalas. Elektrinei ir aplinkai žalos nepadarė. Įvykis tiriamas. Spėjama, kad gaisras kilo nuo numestos nuorūkos". Kažin ar verta džiaugtis, kad trečiąjį gaisrą vienu gesintuvu nuslopino elektrinės personalas, kai nuo ketvirtiojo gali užsiliepsnoti visa elektrinė...

TRISPALVĖ TRAKŲ PILYJE

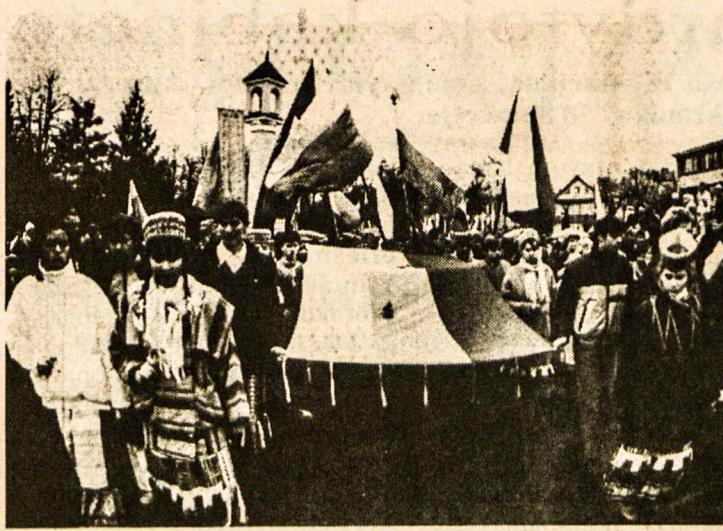
Didžiulė lietuvių šventė spalio 27 d. įvyko Trakuose. Tą dieną Trakų atstatytos pilies vartų bokšte buvo iškelta Lietuvos trispalvė. Vėliava, tikintiesiems pageidaujant, pašventinta Trakų bažnyčioje, kur iškilmingomis Mišiomis paminėtos 558-tosios Vytauto Didžiojo mirties metinės. Iš Trakų centro didžiulė susikaupusių lietuvių minia vėliavą atlydėjo prie pokaryje atstatytos Trakų pilies. Atstaitymui tada nepritarė Maskva, A. Sniečkų ir kitus vadovus pašaipiai kaltinusi feodalų dvarų atkūrimu, bet lietuvių tautos troškimas buvo įgyvendintas. Trispalvės iškėlimas atgimusių pilies vartų bokšte buvo pradėtas nuaidėjusiais trimis garais, aktoariaus L. Noreikos deklamuojamu Maironio eilėraščiu "Trakų pilis". Kalbėjo: Trakų rajono vykdomojo komiteto pirm. S. Naktinis, Trakų muziejaus direktorė I. Mišūnienė, Trakų parapijos klebonas kun. V. Rūkas, Lietuvos persitvar-

kymo sąjūdžio seimo tarybos narys V. Petkevičius, Trakuose nuo Vytauto D. laikų gyvenančių karaimų atstovas M. Koziovičius, Australijos lietuvių L. Šimkutė-Pociuvienė bei kiti vietiniai pareigūnai. Ypač jautrų žodį tarė kompartijos I sekr. A. Brazauskas: "Netiesa, kad mes savo istoriją užmiršome. Istorija gyva tautos atmintyje, metraščių analuose, akademinių leidinių tomuose ir paminkluose. Nors mūsų istorijoje daug vargo ir kraujo, daug neišpildytų troškimų, tačiau ji mums brangi ir sava. Ji, mūsų mylimo poeto Vinco Mykaloičio-Putino žodžiaisariant, padeda "Rasti save, apsispręsti ir visą amžių pasilikti su savo kraštu, su savo tauta..." Pasibaigus oficialiai daliai, vėl suskambėjo trimitai, aidint Tautos himnui, pilies vartų bokšte iškilo trispalvė, plaikstoma rudeninio vėjo.

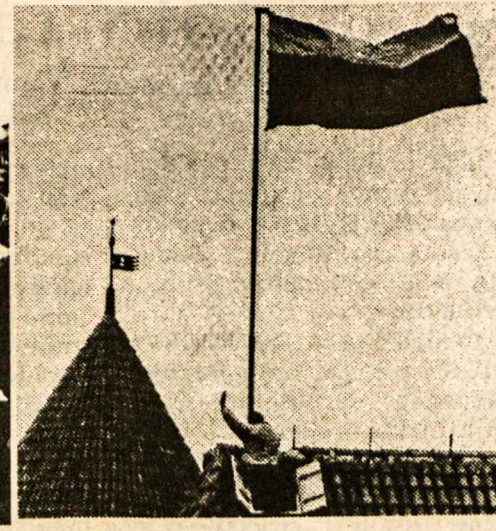
LIETUVIŲ KALBOS ŠVENTĖ

Pirmąją lietuvių kalbos šventę persitvarkanti Lietuva spalio 1 d. surengė Lietuvos kultūros fondo remiamą grupę Šiauliuose ir vietiniai inžinieriai namai. Tūkstančiai dalyvių susirinko Saulės laikrodžio aikštėje, kur į juos prie Šaulio skulptūros Mikalojaus Daukšos "Postilės" žodžiais prabilo aktorius K. Tumkevičius: "Nėra tokios menkos tautos, nėra tokio niekingo žemės užkampio, kur nebūtų vartojama sava kalba... Ne žemės derlumu, ne drabužių skirtingumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą..." Idomi buvo teatralizuotoji šventės dalis, kurioje savo eilėraščių skaitė Justinas Marcinkevičius, juos vaidinančių aktorių lūpmis kalbėjo lietuvių tautos veikėjai: Martynas Mažvydas (L. Noreika), Simonas Daukantas (V. Bagdonas), Barbora Radvilaitė (R. Staliūnaitė), Satrijos Ragana (N. Narmontaitė), Antanas Strazdas (V. Jevsejevas), Žemaitė (F. Laurinaitytė) ir Povilas Višinskis (A. Sabonaitis). Talsos ežero pakrantėje visą dieną ir vakaro metu prie uždegtų laužų skambėjo etnografinių ansamblių atliekamos liaudies dainos, sukosi žiūrovų įjungę rateliai. Kalbos šventei buvo skirta "Aušros" muziejuje surengta XVI-XX š. lietuvių leidinių, nuotraukų, laisčių, įvairių dokumentų paroda, lankytojams atskleidusi lietuviškojo žodžio galiūnus — M. Daukšą, M. Valančių, A. Strazdą, L. Ivinskį, K. Jaunių, A. Baranuską, dr. J. Basanavičių. Rodinių eilėse buvo 1901 m. Tilžėje išleista J. Jablonskio "Lietuviškos kalbos gramatika". Šventės išvakarėse Inžinierių namuose buvo surengtas Lietuvos kalbininkų, rašytojų ir filosofų pokalbis, aptaręs dabartines lietuvių kalbos problemas. Pirmuoju renginiu Šiauliuose pradėta lietuvių kalbai skirtų švenčių estafetė, kurią žada tęsti Jurbarkas, Pakruojis bei kiti Lietuvos miestai.

V. Kst.

Kairėje — pašventinta Lietuvos trispalvė spalio 27 d. iš Trakų bažnyčios nešama į atstatytą pilį. Dešinėje — ją plaikstoma rudeninis vėjas, iškelta pilies vartų bokšte

Nuotraukos B. Talaikio ir V. Brajo

KLB Hamiltono apylinkės valdyba rengia iškilmingą

NAUJŲ METŲ

1988 metų gruodžio 31 dieną Jaunimo centro salėje.

* Kokteiliai — 7 v.v.
* Šilta vakarienė su vynu
* Pyragiai
* Nemokamas baras

* Puikiai išpuošta salė
* Šalti užkandžiai
* Šampanas
* Joe Dobko orkestras

Stalai numeruoti. Prašome įsigyti bilietus iš anksto sekmadieniais Jaunimo centre. Informacijų teirautis pas Angelę Krivinkaitę 527-5037, Tomą Kochanką 549-0417; Toronte pas Juozą Sakaluską 340-7497 arba pas Algį Venslovą 423-6480. Įėjimas — \$40. Visus maloniai kviečiame dalyvauti. Valdyba

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skyrus rengia paskaitą, kuri įvyks gruodžio 4, sekmadienį, tuoj po 10.30 v. Mišų parapijos salėje. Paskaitą skaitys vaistininkė Anita Pakalinskytė apie vaistus ir jų vartojimą. Paskaita bus pajavairinta skaidrėmis. Dalyviai bus pavaisinti kava ir pyragaičiais, tad laukiamie visi.

Gruodžio 11, sekmadienį, 10.30 v. Mišios bus atnaušiamas KLK moterų dr-jos intencija, kuri sutampa su Marijos Nekalto Prasidėjimo švente ir mūsų draugijos metine švente. Visos narės su tautiniais drabužiais dalyvauja su vėliava šventovėje. Po Mišų agapės nebus, visos dalyvauja parapijos pietuose Jaunimo centre.

Šiais metais bendras Kūčias Hamiltono Aušros Vartų parapijoje organizuoja KLK moterų dr-jos Hamiltono skyrus. Bilietų kaina \$10 asmeniui. Prašom įsigyti bilietus iš anksto pas valdybos narys ar sekmadieniais po pamaldų salėje. Valdyba

London, Ontario

KLB LONDONO APYLINKĖS valdyba rengia Kalėdų eglutės vaikams, kuri įvyks gruodžio 18, sekmadienį 4 v.p.p. Šiluvos parapijos salėje. Kviečiame šeimas atsilankyti ir pabendrauti lietuviškoje kalėdinėje nuotaikoje. Bus užkandžių, dainelių ir žaidimų. Vaikučiai gaus dovanėlių, kurias išdalins pats Kalėdų senelis.

Winnipeg, Manitoba

KLB WINNIPEGO APYLINKĖS valdyba praneša, kad metinis apylinkės Bendruomenės susirinkimas įvyks gruodžio 11, sekmadienį, po 11 v. Mišų Šv. Kazimiero šventovės salėje, 432 Elgin Ave. Visi tautiečiai yra kviečiami kuo gausiau dalyvauti, bus sprendžiama mūsų Bendruomenės veikla.

METINĖ PARAPIJOS MUGĖ įvyko lapkričio 10-12 d.d. Šv. Kazimiero šventovės salėje, kurioje atsilankė daug lankytojų. Ši mugė yra pagrindinis lešų teikinsys mūsų šventovės išlaikymui, todėl visų atsilankiusiųjų buvo dosniai remiama, ir tuo pačiu galėjo visi mūsų kolonijos gyventojai pabendrauti bei linksmai praleisti laiką. Ypač dabar, retėjant mūsų eilėms, toks susibūrimas yra labai svarbus reikšmės mūsų gyvenime. Kas vakarą buvo karšta vakarienė su gėrimais, o loterija domino visus, ypač jau trečios kartos lietuvius.

Lapkričio 13, sekmadienį, tuoj po pamaldų buvo prarastas didžiosios knygų loterijos traukimas. Laimėtojai: \$100 — T. Miles, Wpg.; \$100 — B. Ozuk, Wpg.; \$45 — J. Chase, Wpg.; \$30 — S. K. Ka-

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

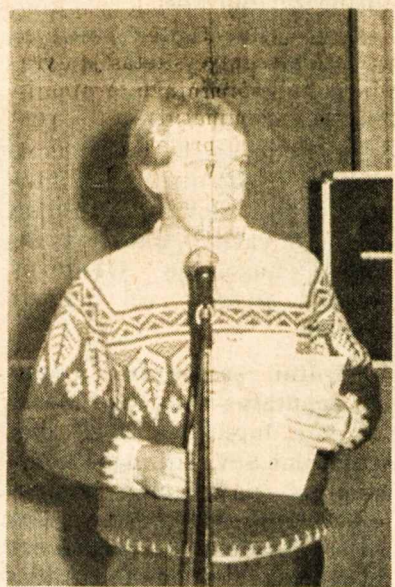
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

raška, Hamilton, Ont.; \$25 — R. No-lius, Westbank, B.C.

Po loterijos prel. J. Bertašius paskelbė pradinę mugės apyskaitą, o parapijos komiteto pirm. J. Grabys padėkojo sunkiai dirbusiems šeiminkams, visiems talinkinkams prisidėjusiems darbu, lėšomis ir laimikiais prie šių metų mugės pasisekimo. Visi atsilankiusieji buvo šeiminkinių pavaisinti karštais pietumis, kėpsniais ir kavute.

STASYS ALELIŪNAS, gyvenęs Kisbey, Sask., savo testamentu prisiiminė ir Šv. Kazimiero šventovę, paskirdamas \$2000 palikimą.

M. TIMMERMANAS, KLB Winnipeg apylinkės valdybos atstovas, lapkričio 12-13 d.d. dalyvavo KLB krašto tarybos suvažiavime Toronte. EKK

Sudbury, Ontario

ADVENTO SUSIKAUPIMAS šios vietovės ir apylinkių lietuviams įvyks gruodžio 10, šeštadienį, 7 v.v. Kristaus Karaliaus šventovėje. Prasidės Mišiomis ir išpažinčių klausymu. Gruodžio 11, sekmadienį, 9.30 v.v. minėtoje šventovėje bus klausoma išpažinčių, 10 v.v. — Mišios. Vadovaus kun. K. Kaknevičius iš Anapilio. Visi kviečiami dalyvauti.

Ottawa, Ontario

NAUJA KLINIKA. Lietuvaite Vaida Hick (Rikute) B.Sc.PT atidare fizioterapijos kliniką — Bayshore Physiotherapy, 3029 Carling Ave. Ottawa, Ont. Vaida yra gerai pasirušusi šiai profesijai. Yra baigusi psichologiją Londono Western universitete, fizioterapiją — Mohawk College Hamiltone ir Health Science moks-lus McMaster universitete. Dirbdama įvairiose ligoninėse, gavo daug patyrimo. Dvejus metus su savo vyrų Steve buvo išvykę į Filipinus, kur su grupe gydytojų ir galestingų seserų steigė sveikatos centrus. Vaidai buvo pavesta rūpintis fizioterapijos skyriumi. Ten susilaukė sūnaus Justinuko. Atlikę sutartį, grįžo į Otavą ir toliau dirbo Carlton ligoninėje. Matydama, kiek daug žmonių ilgai laukia gydymo, nutarė atidaryti naują kliniką ir pagelbėti sergantiems. Vaida puikiai kalba lietuviškai. Linkime šiai lietuvaitei sėkmės jos profesiniame darbe. A. Š.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams.

Parduodu tinkančius naudoti Lietuvoje

naujausių modelių japonų gamybos video magnetofonus ir video filmavimo kameras (camcorders) "NATIONAL" ir "HITACHI".

Nemokamai pristatau į namus.

Kreiptis telefonu (416) 385-3453 į Ričardą Hamiltonę

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 28 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santaukas 6.5%
kasd.pal.taupymo s-ta 6%
90 dienų indėlius 9%
1 m. term.indėlius 10.25%
1 m. term.ind.mėn.pal. 9.75%
3 m. term.indėlius 10.5%
RRSP ir RRIIF (pensijos) 8%
RRSP ir RRIIF 1 m. 10.25%
RRSP ind. 3 m. 10.5%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 13.5%
nekiln. turto pask. 1 m.11.75%
nekiln.turto pask. 3 m. 12.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
drauda pagal santaukų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Keturiasdešimt aštuntasis ALTos suvažiavimas spalio 22 d. įvyko Čikagoje, Tautiniuose lietuvių namuose. Suvažiavime dalyvavo: 39 ALTos valdybos ir tarybos nariai, 12 skyrių atstovų, 16 organizacijų atstovų, 30 svečių ir 3 spaudos atstovai. Įvadinio žodžio suvažiavimą pradėjo ALTos valdybos pirm. inž. Grožvydas Lazauskas. ALTą sveikino: Lietuvos konsulas Vaclovas Kleiza, VLIKo atstovas Vytautas Jokūbaitis, JAV LB — Vytautas Narutis, Lietuvių šaulių sąjungos pirm. Mykolas Abarijus. Raštu buvo gauti sveikinimai iš VLIKo pirm. dr. Kazio Bobelio, Lietuvos atstovo Vašingtone Stasio Lozoraičio, JAV LB valdybos pirm. dr. Antano Razmos, PLB valdybos pirm. dr. Vytauto Bieliausko, vysk. Vincento Brizgio ir kt. Išdo globėjai pranešė, kad ALTa pastarųjų metų laikotarpyje turėjo \$115,780,73 pajamų ir \$64,664,45 išlaidų. Raštiškus pranešimus padarė ALTos dvylikos skyrių atstovai.

Suvažiavimo programon buvo įjungta dr. Algirdo Budreckio paskaita "Amerikos lietuvių taryba vakar, šiandien ir rytoj", svarstybos "Išsivijos jaunimo talka laisvės proveržiams okupuotoje Lietuvoje". Svarstybos vadovavo dr. A. Budreckis, pranešimus padarė: Gintė Damašytė — "Laisvės proveržiai okupuotoje Lietuvoje", Ginta Palubinskaitė — "Išsivijos jaunimo talka laisvės proveržiams okupuotoje Lietuvoje", Rita Likanderytė — "Kaip išsivijos jaunimas tėjo talke galėtų bendradarbiauti su vyresniaisiais". Minėjimas baigtas vakariene Tautinių lietuvių namų salėje. Buvęs ALTos pirm. J. Valaitis kalbėjo apie mirusį ALTos veikėją dr. Pijų Grigaitį, jo leista ir redaguota dienraštį "Naujienos". Koncertinę dainų ir arijų programą atliko sol. Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė.

Bruklyne veikiantio Kultūros židinio metinis narių suvažiavimas įvyko spalio 8 d. Suvažiavimui vadovavo Kultūros židinio tarybos pirm. Aleksandras Vakselis, metinį pranešimą padarė valdybos pirm. Antanas Mičiulis. Nors Kultūros židinys aptarnauja Niujorko lietuvių, turinčius daug organizacijų, pajamų neužtenka net administracinėms išlaidoms padengti. Siemiet jos pasiekė \$44,535 ir didės ateityje. Šiemetines pajamas sudarė: salės nuoma — \$11,265, bingo pelnas — \$19,100, aukos — \$5,900, nario mokestis — \$650. Bingo pelnas mažėja. Vieno lošimo teks atsiskaityti šių metų pabaigoje. Tuo tarpu Kultūros židinio didžiajai salei reikia naujų grindų, kainuosiančių apie \$30,000. Sekančiais metais pastatams reikės išsamaus šildymo ir vėsinimo įrenginių pertvarkymo. Žymesni pataisymai neįmanomi, nes seniems įtaisams negalima gauti dalių. Suvažiavimo dalyviai nutarė Kultūros židiniui ieškoti daugiau narių ir prašyti didesnės paramos iš lietuviškųjų organizacijų. Metinis nario mokestis organizacijoms padidinamas iki \$50, asmenims — iki \$25. Suvažiavime sudaryta nauja Kultūros židinio taryba, kurios įjungė: pirm. Algirdas Mačiulaitis, vicepirm. Antanas Mičiulis — administracijai, vicepirm. Tadas Klimas — teisiniams reikalams ir ryšiams su jaunimu, finansų planuotojas Aleksandras Vakselis, sekr. Vytautas Vaičiulis, informacijos tvarkytojas kun. Leonardas Andriekus, OFM.

Urugvajus

Naująją Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungos valdyba sudarė: pirm. Albertas Kaluzevičius, vicepirm. Helena Modzelewska, izd. Danielis Josponis, sekr. Marisa Blayeska, atstovė visuomeniniams reikalams Diana Fornara, ryšininkė su kitų kraštų jaunimu Mariela Aleksejūnaitė, nariai — Gustavas Martinež, Veronika Stec-Banevičiūtė, Roxana Plutukis, Alicija Travieso-Saulys. Mažuosius "Rintukus" lietuvių kalbos ir tautinių šokių moko valdybos narė V. Stec-Banevičiūtė. Su "Rintukų" grupe taipgi dirba Vytautas Dorelis, Eugenija Josponienė ir Veronika Kavaliauskaitė.

Australijos lietuvių jaunimo kvartetas "Svajonių aidai" Montevideo lietuvių aplinkė ir koncertą surengė rugsėjo 18 d. Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos salėje. Dalyviai gėrėjosi gražiomis dainomis ir džiaugėsi "Svajonių aidų" atsivežta plokštele, kurią buvo galima įsigyti

koncerte. Jo pelnas buvo skirtas VII-jam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, kuris įvyks 1991 m. pabaigoje ir 1992 m. pradžioje P. Amerikoje — Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje.

Australija

Baltiečių popietė su tautodailės parodėle spalio 16 d. Lietuvių namuose Pertho surengė V. Australijos baltiečių komitetas. Lietuviškos tautodailės ro-dinių stalų buvo paruošusi J. Čižikienė. Dalyvius pasveikino estas komiteto pirm. M. Pih. Lietuvos vardu apie pastaruosius įvykius Lietuvoje kalbėjo ALB Pertho apylinkės valdybos pirm. kun. dr. A. Savickas. Esą gyvenimas ten dabar pagerėjo, bet pilnos laisvės Lietuvos persitvarkymo sąjūdis nėra išsikovojęs. Įdomus buvo pranešimas Tarptautinio kalinių manifesto atstovės Patricijos Halligan, kuriai teko viešėti Sovietų Sąjungoje ir susipažinti su kalinių Sibiro stovyklose. Jos nuomone, M. Gorbačiovo reformos neatnešė didesnio sąlygų pagerėjimo Sibiro kaliniams.

Melburno lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" metinis narių susirinkimas įvyko spalio 1 d. Lietuvių namuose. Susirinko apie 70 narių, kuriems veiklos pranešimą padarė "Talkos" pirm. V. Alekna. Finansinius 1987-88 metus "Talka" užbaigė su \$116,289 pelnu. Valdžios nuostatai leidžia lietuviškoms organizacijoms paskirstyti 10% pelno. Šiuo atveju joms teko \$11,629: Adelaidės "Talkos" skyriui — \$2,300, Sydnejaus "Talkos" skyriui — \$3,000, Vasario 16 gimnazijai — \$900, Melburno lietuvių sodybai — \$1,000, ALB Geelongo apylinkės valdybai — \$500, jaunimo laikraščiui — \$500, Lietuvių skautų sąjungos tautinei stovyklai — \$500, Melburno lietuvių organizacijoms — \$2,929 likutis. Pirm. V. Alekna nusiskundė, kad "Talkos" paslaugomis naudojasi nedaug lietuvių jaunimo. Išrinkti trys "Talkos" direktoriai — V. Alekna, A. Šimkus ir A. Muceniekas. Kandidatė liko B. Karazijienė. Ji kooptuota valdybon ryšininke su jaunesniąja karta. "Talkos" Adelaidės skyriaus pranešimą padarė V. Baltutis, Sydnejaus skyriaus — M. Šumskas.

Britanija

DBLS tarybos posėdis įvyko spalio 22 d. Wolverhamptone, Ukrainiečių klubo patalpose. Metiniame DBLS tarybos suvažiavime dalyvavo ne tik jos, bet ir centro valdybos nariai bei skyrių atstovai. Suvažiavimą įvadiniu žodžiu pradėjo tarybos prezidento pirm. J. Levinską. Suvažiavusiuosius Lietuvių Katalikų Bendrijos vardu sveikino O. Kaminskienė, DBLS centro valdybos — J. Alkis. Raštu buvo gauti sveikinimai iš PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliausko, lietuvių katalikų sielovados vadovo kun. dr. S. Matulio, MIC, DBLS garbės nario P. Varkalos ir Lietuvių skautų sąjungos vardu sveikinusi S. S. B. Vaitkevičius. Suvažiavime aptarti jaunimo, Lietuvių sodybos, "Europos lietuvių", ryšių su Lietuva reikalai. Pranešimą jaunimo reikalais padarė R. Šova. Į klausimus, liečiančius Lietuvių sodybą, atsakinėjo J. Alkis, B. Butrimas ir P. Padvoiskis. Savaitraščio "Europos lietuvių" metinę prenumeratą vietiniams lietuviams pasiūlyta nuo 17 svarų pabranginti iki 20 svarų. Apie Vilniuje vykstantį Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio suvažiavimą informavo J. Alkis, paliesdamas galimą įtaką išsivijos lietuviams. Oficialioji DBLS tarybos posėdžio dalis baigta Tautos himnu.

Vokietija

Kooperatinkas a.a. Jonas Glemža, miręs rugsėjo 13 d., palaidotas spalio 7 d. po Mišų Hiudentfeldo katalikų bažnytelėje tos vietovės kapinėse. "Labdara" valdyba praneša, kad su velioniu atsiveikino VLB krašto valdybos pirm. inž. J. Sabas, ev. kun. Fr. Skėrys, Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas, lietuviai socialdemokratai K. Dikšaitis ir dr. Bylaitis, "Labdaros" pirm. A. Lipšys. Kalbėtojai nušvietė šimto metų amžiaus sulaukusio a.a. J. Glemžos ilgą gyvenimo kelią, jo nuopelnus Lietuvai, išsivijai, ypač mokslus einančiam jaunimui. Kapą papuošė velionies išteigtoji organizacija gėlės ir vainikai. Aukų susilaukė "Labdara", paskutinioji velionies išteigta ir vadovauta organizacija moksleiviams remti. Pietūs lietuvių dalyviams buvo surengti Vasario 16 gimnazijos valgykloje.

AUDRA
Travel
EXPERIENCES

"NAUJAMETINĖ"
gruodžio 27/28 - sausio 10/89
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina - \$2100 Kan.

"VASARIO 16-TOJI"
vasario 10-21
(Vilnius-Kaunas-Druskininkai)
AIR FRANCE Kaina - \$1989 Kan.

"PAVASARINĖ"
gegužės 14-26
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR Kaina - \$2100

"ŠVENTINĖ"
Birželio 30 - liepos 16
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
FINAIR Kaina - \$2600

"JUBILIEJINĖ"
Liepos 14-25
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina - \$2220

"GINTARINĖ PALANGA"
Rugpjūčio 11-27
(Palanga)
FINAIR Kaina - \$2350

kelionės kainą (skaityt): pilna kelionės kaina, mokesčiai, vizos mokes-tis, kelionės, sveikatos, gyvybės ir bagažo drauda. Visos kelionės ly-dimos patyrusių palydovų. Kainos garantuojamos — įmokėjus visus pi-nigus. Vietos garantuojamos — įmokėjus \$300 rankpinigį. (Po naujų metų numatomas kelionių kainų pakėlimas).

KVIEČIAME UŽSISAKYTI KELIONĘ DABAR!
Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7
Registracijos numerai: 2559030 ir 2475066

1989 m.
kelionės
LIETUVA

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!"
Gegužės 26 - birželio 6
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina - \$2100

"GEGUŽINĖ"
Gegužės 26 - birželio 12
(Vilnius-Kaunas-Klaipėda)
AIR FRANCE Kaina - \$2600

"ŽOLINĖ"
Rugpjūčio 11-20
(Vilnius-Kaunas)
FINAIR Kaina - \$1999

"BOBŲ VASARA"
Rugsėjo 6-19
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina - \$2150

"RUDENINĖ"
Spalio 6-17
(Vilnius-Kaunas)
AIR FRANCE Kaina - \$1999

Dviguba sukaktis

Rugsėjo 4 d. Toronto Lietuvių namuose, kunigas Algimantas ir Rūta Žilinskai atšventė du dvidešimtpenkmecius: kunigo Algimanto 25-rių metų įšventinimo bei Rūtos ir Algimanto sidbarinę vedybinę sukaktį.

Kunigas Algimantas įšventintas liuteronų kunigu 1963 metais birželio 23 d. Šv. Andriaus latvių ir estų šventovėje Toronte. Įšventinimo apeigas atliko Rytinės Kanados liuteronų sinodo prezidentas kunigas Albert Lotz bei kunigas Ansas Trakis. Taip pat toje pačioje šventovėje liepos 13 d. jis susituokė su Rūta Bleizgite.

Arti 200 giminių, draugų ir buvusių parapijiečių iš toli ir arti, kurių dauguma dalyvavo įšventinime bei vestuvėse, pagerbė sukaktuvinius. Oficialią puotą dalį pavadė dukros – Loreta ir Rita bei Silvija Augustinavičienė, buvusi kun. A. Žilinsko konfirmantė. Prieš vakarienę pagrindinę kalbą pasakė kun. Ansas Dumpys, "Tėviškės" parapijos klebonas Čikagoje bei ilgametis sukaktuvinių draugas. Su juo supažindino Ričardas Hirsas. Ieva Adomavičienė, ilgametė sukaktuvinių šeimos draugė ir buvusi Išganytojo parapijos pirmininkė, apibūdino kunigo A. Žilinsko darbą toje parapijoje.

Po vakarienės sveikino: Ry-

tinės Kanados sinodo liuteronų vyskupas dr. William D. Huras, šeimos draugas ir Šv. Pilypo liuteronų parapijos klebonas dr. Robert Binhammer, Toronto Priskėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. Jonas Staškus, Išganytojo parapijos klebonas kun. Povilas Dilys, s. Gerda Tarvydienė perskaitė LSS seserijos vyr. s. Stefos Gedgaudienės sveikinimus, Toronto "Gintaro" ansamblio vadovė Rita Karasienė, Aleksandras Gečas iš Ročesterio kalbėjo pabrolių vardu, giminių vardu sveikino Rūta Kožikienė atvykusi iš Tauragės, ją sekė viešnia iš Vilniaus – Tatiana Jankauskienė. Ernestas Steponas, Išganytojo parapijos pirmininkas užbaigė viešus sveikinimus. Buvo taip pat perskaityti raštu gauti sveikinimai.

Šios šventės iniciatoriai buvo Gerda Tarvydienė, Ieva Adomavičienė, Alfreda Mikšienė, Alma Stukienė, Ursulė Bleizgienė, Loreta Žilinskaitė-Dalindienė ir Rita Žilinskaitė.

Sukaktuvininkai gyvena Missisauogoje. Rūta Žilinskienė mokytoja vienoje Toronto mokykloje, o kunigas Algimantas yra sielovados direktorius Mississaugos Queensway generalinėje ligoninėje. B.

Sukaktuvininkai – kunigas ALGIMANTAS ir RŪTA ŽILINSKAI

PADĖKA

NUOŠIRDŽIAI dėkojame mūsų dviguboje dvidešimtpenkmecio sukaktyje dalyvavusiems visiems svečiams už sveikinimus ir įteiktas dovanas.

Ypatingą padėką reiškiam rengėjams: mūsų dukroms – Ritai, Loretai ir žentui Andriui Dalindoms, Uršulei Bleizgienei, Albinui ir Gerdai Tarvydams, Leonui ir Ievai Adomavičiams, Alfredai Mikšienei ir Almai Stukienei.

Įspūdingas vakaras bei jūsų meilė pasiliks mūsų prisiminimuose.

Ačiū visiems –

Kunigas Algimantas ir Rūta Žilinskai

Sault Ste. Marie, Ont.

ADVENTO SUSIKAUPIMAS šios vietovės ir apylinkių lietuviams įvyks gruodžio 11, sekmadienį, 6 v.v. Šv. Sakramento šventovėje, išpažintys, 7 v.v. – Mišios. Vadovaus kun. K. Kaknevičius. Visi kviečiami dalyvauti.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS įvyks rugsėjo 10 d. "Minill's" restorane. Dalyvavo dauguma apylinkės tautiečių. Taip pat ši rudens suėjo 40 metų nuo mūsų apylinkės įsteigimo, kas minėjime ir buvo prisiminta. Šia tema kalbėjo KLB apylinkės pirm. V. Krasmilius. Įdomiai ir linksmai visus nuteikė V. Vainutis, padėkiamuodamas apie žemaitiją, žemaitišką tarmę. Minėjime dalyvavo svečių iš Lietuvos. Vienas iš jų, Sąjūdžio dalyvis, trumpai painformavo susirinkusius apie paskutinius įvykius Lietuvoje. Dėkojo visiems išeiviams už aktyvią ko-

vą dėl tautos laisvės ir prašė šią kovą be atvangos tęsti toliau. Mūsų čia vedama kova esanti labai svarbi ir naudinga tautos išlaisvinimui.

Mūsų apylinkės nariai apie 95% yra pensininkai, neprivala mokėti nario mokesčio, bet dauguma vistiek moka. Šiemet buvo surinkta \$410, iš kurių pusė pasiūsta centrai. Kiek išgalės leidžia auksuame Vasario 16-tos gimnazijai, lietuviškai spaudai ir pan. Tautos fondo atstovė O. Žurauskienė surinko TF \$491.

Nors ir esame senelių kolonija, apie 60 aktyvių narių, bet stengiamės kaip galima ilgiau išlaikyti Bendruomenės skyrių ir gyvą tautinę veiklą. Valdyba šiemet baigia savo kadenciją. Lapkričio 26 d. 6 v.v. Unijos salėje šaukiamas visuotinis narių susirinkimas. Bus renkama nauja apylinkės valdyba ir aptarta tolimesnė veikla. Valdyba kviečia visus narius susirinkime dalyvauti. A. V.

Wasaga Beach, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI: \$400 – A. K. M.; \$50 – A. Masionis, a. a. M. Abromaičio atminimui, a. a. J. Čekelio atminimui, V. Stanevičius, V. Vaitkus; \$30 – M. Laurinavičius, B. Rakauskas; \$25 – O. T. Renkauskai, a. a. R. Adomavičiaus atminimui; \$20 – J. Dobilas, M. Heikis, K. Šaltys, A. Laučius, A. Sekonis; \$15 – J. Gelazius; \$10 – M. Bernotas, K. Liaubienė.

TF Igaliotinis

VIII-sios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės rengėjų ir talkininkų pabaigtųjų pobūvyje spalio 28 d. susitiko tos šventės išd. JUOZAS KRIŠTOLAITIS, JAV LB atstovas komitete inž. ALGIMANTAS GEČYS, spaudos atstovas KAZYS MILERIS ir Kanados LB krašto valdybos pirm. VYTAUTAS BIRETA Nuotr. J. Miltenio

JAV LB krašto valdyba ir ateities planai

JAV LB XII tarybos pirmoje sesijoje, kuri įvyko 1988 m. rugsėjo 30-spalio 2 d.d., dr. Antanas Razma buvo išrinktas naujo krašto valdybos pirmininku. Naujasis pirmininkas dr. Razma sudarė valdybą, kurią korespondenciniu būdu patvirtino JAV LB XII tarybos nariai.

Naująją krašto valdybą sudaro: pirm. dr. Antanas Razma, vykdomasis vicepirm. Linas Norušis, vicepirm. organizaciniais ir administraciniais reikalais Birutė Jasaitienė, sekr. Pranas Joga, vicepirm. finansų reikalams Bronius Juodelis, švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė, kultūros tarybos pirm. Dalia Kučienė, visuomeninių reikalų tarybos pirm. Arvydas Barzdukas, socialinių reikalų tarybos pirm. Danguolė Valentinaite, vicepirm. specialieji reikalams dr. Petras V. Kisieliū, vicepirm. ryšiams su jaunimo organizacijoms Ramona Steponavičiūtė, vicepirm. informacijos reikalams Ramunė Kubiliūtė, JAV lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Darius Sužiedelis, Religinių reikalų tarybos pirm. kun. Antanas Saulaitis, sporto sąjungos atstovas Rimas Dirvonis.

JAV LB krašto valdybos posėdis įvyko lapkričio mėn. 5-6 d. Čikagos "Seklyčios" patalpose. Dalyvavo buvusios JAV LB krašto valdybos nariai bei XII-tos tarybos prezidento pirmininke Angėlė Nelsienė. Buvusioji JAV LB krašto valdyba perdavė pareigas, bylas, finansus bei kitą turtą naujai valdybai. Buvusioji valdyba taip pat trumpai pranešė, kokius pro-

jektus reikėtų tęsti naujosios kadencijos metu. Kai kuriose pareigose lieka tie patys asmenys, t. y. Bronius Juodelis – vicepirm. finansų reikalams ir Danguolė Valentinaite – Socialinių reikalų tarybos pirmininke. Beveik visi buvusios valdybos nariai paminėjo, kad, ruošiant specialius projektus ar reikalui esant, mielai bendradarbiaus.

Naujoji JAV LB krašto valdyba yra susitarusi su Socialinių reikalų taryba įsteigti pastovia raštinę ir posėdžių kambarį "Seklyčioje", 2711 W. 71 st Street, Chicago, IL 60629. Danutė Korzonienė dirbs raštinėje darbo dienomis. Į raštinę galima siųsti laiškus ar į ją paskambinti tel. (312) 476-2655. Yra susitarta su "Draugo" dienraščio administracija, kad į "Draugo" raštinę JAV LB krašto valdybai bus galima siųsti ir FAX mašina priims siunčiamus svarbius laiškus, pranešimus ir pan.

Aplamai, naujoji JAV LB krašto valdyba yra užsiąngavusi veikti, vykdyti, ir bendradarbiauti įvairiose frontuose ir su kitomis organizacijomis. Čia nurodomi likę ir nauji svarbūs projektai:

Vienas iš jų – Molotovo-Ribbentropo paktą 50-ties metų sukaktis. Yale universitetas jau yra sutikęs būti šeiminku tarptautinio mąsto seminarui šios temos gvildinimui. Šį projektą įvykdyti reikės ne tik JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pastangų ir JAV LB finansų jėgų, bet ir Yale universitete dėstančių Tomo Venclovos bei Eleanoros Vaisnienės tarpininkavimo. Yra manoma,

kad panašų seminarą bus galima ruošti ir kokiame kitame universitete.

Lietuvos istorijos iš II-ojo pasaulinio karo veikalas, pagal sutartį su dr. S. Sužiedeliu, turėtų būti užbaigtas ir referuotas 1989 m. vasarą.

Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė pranešė, kad galvojama paminėti "Varpo" įsteigimo sukaktį, sušaukti mokinių tėvų konferenciją, pasirūpinti mokytojų paruošimu. Be to, švietimo taryba žada ypač paremti Lituanistikos seminarą.

Kultūros tarybos pirm. Dalia Kučienė priminė, kad jau pats laikas pradėti rimtai ruoštis dainų šventei, kuri galėtų įvykti net 1990 m. Galvojama parūpinti kultūrinių premijų, pvz. jauno kūrėjo premiją ir pan. Kiekviena taryba turi savo valdybą ir patarėjų. Specifinės žinios bei projektai spaudoje tikriausiai pasirodys iš kiekvienos tarybos. Planų ir projektų galės būti nemažai. JAV LB reikės stengtis reaguoti ir informuoti nelietuvišką spaudą ir politikus, ypač šiuo metu, kai beveik kasdien gaunama žinių apie įvairius įvykius Lietuvoje. JAV-bių lietuvių jaunimas turi savo balsą JAV LB krašto valdyboje net dviuose asmenyse. Darius Sužiedelis dalyvauja joje kaip JAV LJS pirmininkas ir Ramona Steponavičiūtė kaip ryšininke su įvairiomis jaunimo organizacijomis. Galvojama, kad visuomeninėje ir kitokioje veikloje lietuvių jaunimas JAV-se šiuo metu kaip tik turi konkrečių uždavinių ir net spaudimo veikti.

JAV LB krašto valdyba yra užsiąngavusi informuoti lietuvių visuomenę apie savo veiklą ir planus įvairiais būdais per spaudą, valdybos narius, spaudos konferencijas ir aplinkraščius. Žada artimus ryšius palaikyti su PLB ir apygardų valdybomis, bet gal lengva būti entuziastingam darbo pradžioje. Bet valdybos nariai tikisi likti veikliais ir darbingais iki kadencijos pabaigos.

R. Kubiliūtė,
JAV LB valdybos narė
informacijos reikalams

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA. P. Lubyas, telefonas (705) 723-5522

Edmonton, Alberta

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS, kaip per eilę metų, įvyks Lietuvių namuose, 11629-83 Str. gruodžio 31 d. vakare. Bus bufetas, plokštelių muzika, o gal ir kokių staigmenų... Valdyba kviečia visus tautiečius bei jų draugus kuo skaitlingiau dalyvauti.

ALGIS DUDARAVIČIUS, Edmontono apylinkės valdybos pirmininkas, kalba KLB suvažiavime Toronte Nuotr. St. Dabkaus

PAMALDOS Lietuvių namų koplyčioje nuo š.m. spalio mėnesio vyksta reguliariai kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį. Spalio 2 d. laikė kun. M. Rakowski, o lapkričio 6 – kun. E. Cooney. Pastarasis pamaldas laikys ir sekantį sekmadienį, gruodžio 4-tą. Po pamaldų, kaip įprasta, būna paruošta

kvatė su užkandžiais. Tautiečiai patenkinti ne tik kad gali reguliariai susirinkti ir kartu pasimelsti, bet ir po to pasikalbėti ir pasidalinti pergyvenimais; ypatingas susidomėjimas yra vykstantis dideliais pasikeitimais Lietuvoje.

LIETUVIŲ NAMUOSE paskutiniu laiku įvestas oro vėsinimas (air condition) taip pat įrengtos dvi naujos namų šildymo krosny: viena salei ir koplyčiai, antroji – žemutinei pastato daliai apšildyti. Taip pat įsigyta geros kokybės didelio ekrano "projection" televizija. Greitu laiku, prieš įdedant kilimus, numatoma dar kartą perdažyti salei ir pastato prieangį. Visiems darbams vadovauja, viską nupirka ir sudaro kontraktus, nenuilstamas mūsų Bendruomenės pirm. Algis Dudaravičius. Ką mes be tavęs darytume, Algi?

ADOMAS IR FILOMENA KANTAUTAI, ilgamečiai Edmonto lietuvių kolonijos gyventojai, žiemą praleisti išvyko į White Rock, B.C. Geros sėkmės ir iki malonaus pasimatymo pavasarį Edmontone.

Dobilas

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie mane lankėte ligoninėje: M. Andrulavičienė, J. Augiui, P. P. Balučiams, N. Dovydaičiui, A. M. Dudaravičiams, O. Drutkienė, Z. Kadini, A. F. Kantautams, D. M. Kasperams, K. T. Kasperams, J. O. Popikaitis, T. E. Uogintams, P. Vaitkūnui, K. B. Zolpiams.

Gili padėka ir mano visai šeimai. Vincas Kasperavičius

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelį gintaro išdirbinių pasirinkimas.

"Tėviškės žiburių" aukotojai

\$100: J. Aniol; \$53: Kun. P. Rošettis; \$50: D. Kaunaitė, R. Dunphy; \$35: P. Skabliauskas; \$32.76: J. Liutkienė; \$30: J. Budnikienė, L. Kurkuliene; \$28: V. Pošius; \$25: K. Gaputis, A. Milius; \$22: P. Petrėnas; \$20: K. Kemežys, G. Valiulienė, K. Pajaujys, S. Vasiliauskienė, V. Lumbis, M. Žilinskienė, G. Kazlauskas, V. Gudaitis, J. Puteikis, J. Baron; \$18: E. Blinstrubienė; \$15: A. Sekonis; \$11: P. Gaidelis; \$10: A. Radziva-nienė, A. Jankūnas, R. Sakas, R. Ayre, S. Damulis, V. Kazlauskas, G. Stauskienė, V. Bražys, A. Ruzgas, J. Astas, H. Eidukevičius, S. Jonaitis; \$8: L. Einikis, L. Oleka, R. Danaitis, G. Karsokas, M. Sayus; \$6: K. Giedraitis, E. Azubaliene; \$5: H. Stasiulis, Z. Tumosa, A. Diržys, S. Valiukas, kun. V. Piktur-na, A. Miškinis, J. Astravas, B. Galinis, B. Kondratas; \$3: E. Blud-nikas, A. Budzinauskienė, J. Gir-džiūnas, A. Dovydaitis, M. Milienė, J. Kudžma; \$2.50: G. Joffrey; \$2: A. Mileske, J. Mejus.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$30: A. Čepulis; \$27: J. Karvelis, J. Žmuidzinas; \$25: L. Beniušis, J. Gasperienė, S. Kazlauskas, A. Vyniautas, S. Vaičiškauskas, J. Dalmotas, V. Garbenis, J. Gaspe-ras, J. Kvietelaitis, S. Kilikauskas, M. Kringelis, E. Draudvilienė, V. Diršė, L. Česekas, S. Grybauskienė, E. Gocentas, S. Vasiliauskienė, B. Jacka, V. Sližys, V. Karauskas, M. Kasperas, K. Ėringis, kun. F. Kireilis, A. Mitalas, V. Mickus, Z. Jursys, A. Malkus, D. Bielskus, C. Ančiukaitis, S. Makutėnas, V. Kleiza, L. Datis, A. Kiršonis, S. Mileika, O. Žadvydas, A. Mučinskas, S. Mureika, A. Mikolūnienė, M. Jurėnienė, O. Jančiūkas, M. Leparskienė, P. Macijauskas, V. Januška, M. Jonušaitis, P. Krejvenas, D. Kojelis, L. Jakaitis, K. Toliušis, E. Blauzdžiūnas, K. Arlauskienė, M. Misulis, K. Lai-kūnas, A. Indrulaitis, M. Šliogeris, J. Kavaliūnas, V. Mikuckis, A. Jusky, V. Jonynas, A. Gaputis, A. Bielskus, P. Leveris, V. Mažei-ka, P. Yonelūnas, A. Dziakonas, F. Andriūnas, E. Galius, A. Šenber-gienė, A. Kudžma, A. Pranckevičius, A. Pavilonis, J. Petrauskas, V. Vyta, E. Kazickienė, A. Račkus, J. Palys, J. Norkus, D. Radze-vičienė, J. Asmenavičius, D. Kau-naitė, E. Narbutaitė, L. Plečkai-tienė, V. Petrulis, A. Mileška, A. Leparskas, A. Klimas, E. Matulai-tis, R. Jonaitienė, G. Wade, C. Jurevičius, I. Kerelienė, R. Ku-bar, D. Kazlauskas, F. Kairys, B. Keburis, A. Kutka, R. Medelis, M. Noreika, A. Kuzmickas, R. Pukstys, O. Merkis, A. Norkevi-čius, J. Mikalauskas, G. Ginčaus-kaite, M. Raupėnas, J. Raguckas, E. Mardosiene, V. Kamantas, A. Balčiūnas, S. Valiukas, R. Pakal-nis, A. Gailiūšis, J. Vasiukevi-čius, K. Lisauskas, A. Minelgie-nė, C. Norkus, S. Mineika, A. Jaz-butis, K. Pliuškonis, J. Aukštai-tis, I. Gabalis, J. Rimkūnas, M. Dunčikas, A. Steponavičienė, V. Lukošius, P. Lukošius, P. Gir-nius, M. Gudaitienė, J. Jocas, T. Gaizauskas, P. Skabliauskas, V. Janulevičius, K. Bobelis, A. Ba-čiulis, A. Jurkus, N. Noges, R. Matulevičius, M. Pranevičius, D. Rocca, V. Ripskis, J. Pavilonie-nė, J. Užupis, E. Valiukonienė, M. Žigaitis, V. Miškinis, M. Pike, S. Pociulis, P. Kalpokas, J. Vase-ris, V. Iksala, A. Krakaitis, A. Petkevičius, V. Saras, A. Barzdu-kas, K. Kemežys, F. Brasas, V. Ur-

niežius, A. Baršauskienė, K. Či-kotas.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

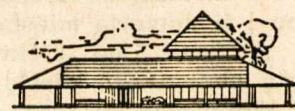
\$50: V. Kardelis, J. Adomonis, S. Povilenskis, J. Mališka; \$45: E. Heikis; \$40: L. Vaitonis, V. Gra-žulis, S. Bubulis, J. Dziengo, A. Bertulis, J. Čipkus, B. Staliorai-tienė; \$35: I. Ramonas, S. Ruibys, S. Petravičienė; \$30: J. Kalainis, J. Aushra, E. Bacevičius, J. Grabys, J. Kalėda, Z. Malo, J. Daugėla, P. Juodaitis, S. Kowbell, M. Stud-niewski, J. Lelis, C. Jonys, E. Kaz-lauskas, A. Kynas, Tėvai pranciš-konai, A. Balčytis, K. Meškaus-kienė, S. Bacevičienė, R. Kuras, J. Belazaras, A. Dainora, L. Kun-na-puu, L. Jasinevičius, S. Ignatavi-čius, P. Polgrimas, V. Skirgaila, L. Griškonis, R. Stalioraitis, V. Eizinas, J. Baron, J. Matutis, A. Sukauskas, A. Pacevičius, S. Ka-zemėkaitis, A. Rukšys, A. Allis, J. Bacevičius, L. Balaišis, kun. J. Rikteraitis, A. Dudaravičius, A. Dragašius, A. Paškevičius, J. Pi-kūnas, P. Linkevičius, A. Milius, A. Naršėkis, H. Šiaurys, A. Drusei-kis, J. Rakštis, P. Raudys, A. Nor-kevičius, M. Abarius, G. Bazikas, V. Mantautas, V. Bazikas, V. Pun-dzius, M. Peckus, J. Vaišnys, R. Ayre, P. Kučinskaitė, J. Janušas, G. Kocius, J. Maziliauskas, E. Kar-mazinas, O. Kliorys-Daugirdas, M. Krasauskas, K. Gaputis, R. Mi-siūnas, P. Švarcienė, S. Kazlaus-kas, E. Bumeisteris, J. Abraitis, P. Karnius, P. Petrėnas, O. Skė-rius, V. Jocas, D. Peddle, V. Ma-rijošius, A. Juška, P. Stosius, kun. A. Petraitis, S. Barčaitis, E. Stunguryš, Ch. Pocius, G. Kaziaus-kas, E. Kondrotas, A. Štūkyš, S. Pabrinkis, T. Gureckienė, V. Kaz-lauskas, J. Nacevičius, K. Keme-žys, A. Markevičius, G. Melnykas, V. Gudaitis, S. Gulbinskienė, K. Lembergas, J. Juozaitienė, J. Pri-šas, P. Baronas, P. Meškauskas, M. Norkus.

Už devesis metų rėmėjo prenu-meratą atsiuntė: \$60: A. Aleliū-nienė; \$50: A. Krikščiūnas, A. Baršauskas, J. Grigaitis, A. Kan-tautas, Z. Tumosa, O. Balaišis, S. Gotsheldas.

Už trejus metus rėmėjo prenu-meratą atsiuntė: \$75: A. Batvinis, R. Kuliaivas

Už keturis metus rėmėjo prenu-meratą atsiuntė: \$100: A. Astravas. Nuoširdus ačiū už paramą lietu-viškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siunsdami regulia-rią prenumeratą, pridėda auką.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Dloyd Bloom

The Marlatt

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

laidotuvių namai
ir koplyčia

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Arabiškas turgus

K. ASTRAVAS

Senasis Nojaus sūnaus Siamojas kurtas Sana'a miestas Yemene buvo apsaugotas nuo priešų ir plėšikų aukšta siena. Laikui bėgant, gyventojų skaičiui augant, miestui turėjant nuo prekybos ir amatininkų darbštumo, taipogi augant priešų gobsūmumui, miesto sienos statyba turėjo būti patobulinta. Ši siena paskutinį kartą 1960 metais padėjo gyventojams apginti miestą nuo krašto valdovo piktų šalininkų, stipriai remiamų Saudi Arabijos karaliaus. Mat krašto valdovas, dėl savo atsilikimo, žiaurumo ir beprotiško valdymo krašto sukilėlių buvo išvytas. Jis bandė atgauti valdžią. Žiaurus pilietinis karas tęsėsi apie 10 metų. Po pilietinio karo, laikui vėl sunormalėjus, ir miestui plečiantis, gyventojai norėjo nugriauti sieną. Tarptautinėms organizacijoms įsikišus, griovimas buvo sustabdytas. Vakarų pasaulis norėjo kad siena būtų apsaugota ir visas senasis Sana'a miestas liktų muziejumi su savo senais akmenimis ir molio plytų namais, siekiančiais net 2000 metų senumo. Šis siena aptvertas senamiestis dabar yra vadinamas "Soukh", lietuvių kalboje — turgus.

Ir ko čia nėra šiame senamiestyje, praėjus "Bab Al-Yemen" vartus ir įžengus į miestą, kuris yra didžiulė turgavietė. Visas miestas verda kaip raganų katilas, atrodo kaip spalvotas skruzdėlynas, įdomiausias, kokį esu matęs savo gyvenime. "Soukh" yra arabų būdo ir jų prigimties veidrodys. Jame atsispindi laisvė, laisva prekyba, konkurencija, reklamos, pardavėjų judumas, mandagumas. Čia parodo aukso dirbinius, ant gatvės kepa "shishkabab", žuvį, kiaušinius, ant kaladės kapoja mėsą. Pamatęs mėsos kapotojus, tapau pusiau vegetaras. Tiesa, yra čia importuotos mėsos, bet ji labai brangi.

Turgus yra tautos kraujas. Jei dėl politinių neramumų ar kitos netvarkos jis yra savaitę uždarytas, tai to krašto karaliaus, emirais, sultonais ar šachas turi tą kraštą palikti — toks yra musulmonų nerašytas įstatymas.

Orui atšalus, aš dažnai ateinu į šį aptvertą miestą. Einu gatvėmis, kol kiekvieną kartą atsimu į miesto sieną, kitoje man nepažįstamoje vietoje. Kojom pavargus einant nelygių akmenų grindiniu, kai kuriose vietose tašytu, patraukiu namo.

Taip klajodamas po miestą užėjau kelias gyvulių prekybos vietas: ožkų, avių, asilų ir kupranugarų. Eidamas siauromis gatvėmis kartais sutinku vakare į miestą genamas avių ar ožkų, ar abiejų gyvulių maišytas bandas, gerai priedusias augmenijos, augančios miesto senose aikštėse ir patvoriuose. Augmenija keičiasi pagal metų laikus. Keista, bet šie gyvuliai kaip avys, ožkos, asilai ir kupranugariai gali visur susirasti maisto.

Yra čia ir pinigų keitėjų įstaigos, aprašytos Šv. Rašte. Ši profesija mažai pasikeitė nuo Biblijos laikų. Aš, žinoma, irgi pasinaudoju jų paslaugomis, gatau 12% daugiau nei bankuose. Prieš pusę metų čia atvykus, visos jų įstaigos buvo uždarytos. Valdžia norėjo sustabdyti infliaciją ir bandė juos suvaržyti. Žinoma, kaip senai nerašyti įstatymai diktuoja, niekas negali jų varžyti! Tačiau nepaklausius įsakymų, visi šie pinigų keitėjai buvo uždaryti į "karabush" (kalėjimą).

Pačiame miesto centre yra įdomi ir keista rinka. Aš visada į ją užsuku, galvodamas kaip čia padaryti nuotraukų. Iki šiol dar nediršau, nes tai labai pavojinga. Tai yra "qat" (ištartai ket) rinka. "Qat" yra medis, turintis daug rūšių: vieni auga iki 20 metrų aukščio, kitos rūšys auga kaip krūmai. Lapai yra žali, atrodo kaip polyetyleno aptraukti. Jauni metūgiai yra sultingi ir lapai minkšti. Šio augalo lapų sultys keistai veikia į protą, veido išraišką, akis. Vietiniai gyventojai kramto lapus. "Qat" vartojimas nėra uždraustas, nors yra savotiškas narkotikas. Lapų vartojimas per paskutinį dešimtmetį labai pakeitė Yemeno veidą moraliskai ir ekonomiskai.

Kramtymas, kaip vartotojai sako, sukelia didelį malonumą ir apsvaigimą. Jo lapus kemsia į burną, paprastai į vieną žando pusę. Tada pamazų kramto 3-4 valandas, geria labai daug vandens, ir, pradėjus lapams burnoje fermentuotis, šį gromulį išspjauna.

"Qat" kramtymas yra naudojamas socialiniuose suėjimuose. Svečiai susėda ant kilimo prie sienos, pasideda pagalvę po šonu ir beveik gulėdami kramto. Po 3 ar 4 valandų kramtymo nuotaka pradeda kristi, visus apima didelė depresija. Staiga visi atsistoja, neatsisveikinę ir baisiai prislėgti išeina namo.

Kramtytojus galima iš tolo pažinti. Žando pusę į kurią kemsia lapus, išsitempia, muskulai atrodo lyg apmirę, pabalę. Statistika rodo, kad 85% visų vyrų yra tų lapų vartotojai, didelis procentas ir moterų tą patį daro. Tai yra baisi krašto nelaimė, vedanti tautą į išnykimą. Saudi Arabijoje "qat" kramtymas ar importavimas yra draudžiamas. Pagavus ant sienos net su keliais lapais, jų savininkas automatiškai baudžiamas 15 metų kalėjimu. Yemeni valdžia galėtų tai uždrausti, bet tie lapai yra didelis pajamų šaltinis. Šeimos du trečdalius savo pajamų išleidžia tų lapų pirkimui. Tad matyti gatvėse daug skurdo ir didelis skaičius paliegiųjų vaikų. Šio augalo lapų pakeiklavimas didina plantacijų skaičių. Jis išstumia kavos plantacijas, vaismedžių sodus, ir Yemeno pasididžiavimą — vyruogynus. Geriausia žemė yra pavėrčiama šio augalo plantacijoms.

Artėjant vakarui, pradėjus temti, pavargęs įsimačiau į minią ir kartu su ja slenk link "Bab El-Bahar" vartų. Minia yra įdomi: vyrai su turbanais, baltais apsiaustais, susijusę spalvotais diržais, už kurių kiekvienas turi ornamentais papuoštą rankeną "jambiją" — peilį apsigynimui.

Moterys įdomiausios. Beveik visos vaikšto apdengtais veidais ar net galvomis. Vienos turi plyšius galvos apdangale, per kurį matosi tik akys. Kitos žiūri per juodus šydus. Iš kaimų atvykę moterys dėvi lyg saulėmis papuoštus apsiaustus.

Praeinu miesto vartus su storomis šimtmečių senumo geležies ornamentais apkaustytomis durimis ir pasuku link savo automobilio. Staiga nuaudi iš visų mečėčių vakarinė malda. Po maldos miesto vartai užrakinami. Prie sienos neapsaugotų įėjimų atsistoja nakties sargybos. Miestas yra pasiruošęs nakties poilsui lygiai kaip prieš du tūkstančius metų.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKŲ ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitytą adresą. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Lietuvių skautybės 70 metų sukakties minėjimo dalyviai spalio 6 d. prie Prisikėlimo šventovės Toronte

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Žydų naikavimo sukaktis

K. BARONAS

Prieš 50 metų, lapkričio 8-9 d.d., Vokietijoje buvo pradėti pirmi, didesni žydų pogromai, vadinami "Reichskristallnacht" (Reicho kriošto naktimi). Tomis dienomis buvo padegamos sinagogos, krautuvis, suimant apie 30.000 žydų kaip vokiečių valstybės išnaudotojų.

Akstiną šiai akcijai davė Vokietijos konsulato Paryžiuje patarėjo Ernsto von Rath nužudymas. Pasikėsinimą atliko 17-metis Lenkijos žydas Heršelis Grišpanas, norėdamas atkeršyti už jo šeimos priverstinį grąžinimą Lenkijon. Po dviejų dienų pasiuntinys patarėjas mirė Paryžiaus ligoninėje. Tačiau priešydiskai akcijai jau buvo iš anksto pasiruošta. Tad pirmos pogromo dienos lapkričio 8-9 d.d. praėjo numatytu Heydricho planu, "įkaitinant" kartu vokiečių tautą stipria tuometiniuose laikraščiuose Goebelo propaganda. Girdi, šimtai tūkstančių žydų yra didžiausiu krautuvių savininkai, vokiečiai žydamas moka nuomą, kai tuo tarpu tos tautos atstovai šaudė vokiečius ir t.t.

Kita situacija

Tuo tarpu šiandieną žydai turi labai didelę įtaką Vakarų Vokietijoje. Jų nelaimę prisimena vokiškas parlamentas. Net Rytų Vokietija sutiko atsiųsti žydamas 100 mil. dolerių įmoką. Į Rytų Berlyną žydų holokausto minėjimui išvyko Vakarų Berlyno burmistras, rengiasi ten dalyvauti ir kiti garsūs vyriausybės ir opozicijos asmenys.

Pačioje Vakarų Vokietijoje,

beveik mėnesį prieš šias tragiškas žydų tautai dienas, spaudoje beveik kiekvieną dieną buvo spausdinami ilgesni straipsniai, archyvinės nuotraukos, televizija primindavo filmais ar simpoziumais, radijas skelbdavo pasikalbėjimus.

Svarstybos televizijoje

Vienas svarstybas lapkričio 4 d. teko stebėti televizijoje iš vakarinio Berlyno, dalyvaujant įvairių sluoksnių ir amžiaus asmenims. Kiek keistai atrodė moderatorės įkylus klausimai moterims. Pogromo metu jos buvo 12-13 metų mergaitės. Į moderatorės statomus klausimus — kaip jūs reagavote į šiuos įvykius, kaip jums atrodė žydiškų krautuvių deginimas ir pan. — šiandieną jau pražilusios moterų nerado atsakymo. Visiškai teisingai viena jų atsakė, kad tuo metu gyvavo stiprus patriarchytas, vaikai privalėjo klausyti tėvų nurodymų, beveik nežinodami apie dalies vokiečių tautos priešydiskas nuotakas.

Svarstybas pasikalbėjimą pajavirino dainininkė Estera Bejerano. Palydima trijų gitarų ji padainavo "in Vilna ghetto" sukurtą dainą "Wir leben ewig" (mes visad gyvename). Šie žodžiai kartojasi kiekviename posmelyje. Kitos dainos priklausė Kačerginskiui. Bejerano pergyveno Aušvico ir Ravensburgo koncentracijos stovyklas, kadangi jos senelė buvo krikščionė. Dainavo jidiš, taigi vokiečiams suprantama tarne, nors moderatorė pabaigoje pareiškė, kad jidiš kalba ir kultūra yra išmirštan-

ti. Tai griežtai, puikia vokiečių kalba, paneigė apie 65-70 m. dainininkę.

Ar gyvas antisemitizmas?

Ar jaučiamas antisemitizmas šiandieninėje Vokietijoje? Taip ir ne. Jeigu neblai viame stovyje ar narkomanai jaunuoliai išverčia paminklus žydų kapinėse, negalima to vadinti antisemitizmu, kadangi ir krikščionių kapinėse pasitaiko vandalizmo. Matomi ant namų sienų ar tvorų išpaušyti "hakenkreuci" ar priešydiskai šūkiui, tačiau to negalima taip pat vadinti antisemitizmu. Jis gal daugiau pastebimas vyresnės kartos atstovų tarpe bet ne naujai užaugusioje pokarinėje atžalėje. Tai nurodė ir statistiniai duomenys.

Beveik du mėnesius teko praleisti širdies ir kraujo apytakos klinikoje Rotenburge prie Fuldos. Čia prieš karą buvo labai stipri žydų bendruomenė. To įrodymu yra šalia klinikų esančios didelės žydų kapinės, kuriose matomi atnaujinti paminklai, greičiausiai prižiūrimi mirusiųjų giminių užjūryje ar Vokietijoje. (Šiuo metu Vokietijoje gyvena 30.000 žydų). Sinagogos nėra, tačiau jos buvusią vietą skelbia paminklinė lenta "Judenstrasse". Priešingai, pvz. Augsburg. Netoli pagrindinės geležinkelio stoties stovi sveiki žydų maldos namai, šalia jų pastatai, šiandieną naudojami žydų bendruomenės. Kartais vasaros metu juose vyksta įvairių prekių išpardavimas. Atstatytos Essen, Karlsruhe, Frankfurto sinagogos.

Nuotakos Austrijoje

Didesniu antisemitizmu kaltinama Austrija. Štai lapkričio 4 d. Vienos teatre vyko "Heldenplatz" (didvyrių aikštė) veikalo premjera. Tame veikale Tomas Bernhards atvaizduoja į Austrijos sostinę grįžusį žydą. Autorius kaltina austrus antisemitizmu bei bendradarbiavimu su naciais. Prie teatro dalis Vienos gyventojų mėtė į duris mėsų užpildytus maišelius, tuo norėdami parodyti šio veikalo meninę vertę. Prezidentas Waldheimas, užsienio reikalų ministeris, valdomos partijos pirmininkas ir kiti žymūs asmenys prašė nutraukti šio veikalo tolimesnį rodymą. Šiandieną, lapkričio 5 d., Frankfurto radijo Vienos korespondentas kultūrinėse žiniose pranešė, kad veikalas yra banalus ir greičiausiai šeštadienio vakare salė bus pustūštė.

Lietuvaitė dainininkė

Lengvo žanro dainininkė Lena Valaitytė pergyveno stiprią auto nelaimę. Grįžtant iš vieno pasirodymo Niurnberge jos automobilis susidūrė su kitu. Lietuvaitėi sutrenkta galva. Nustatytas lengvas smegenų sutrenkimas. Abiejų automobilių nuostoliai siekia apie \$10.000.

Vokietijos lietuvaitė jau retai matoma televizijos programose, nes į lengvo žanro meno pasaulį ateina vis nauji ir jauni atstovai. Lena yra 41 m. ir, kaip spauda praneša, madų parodoje ar kt. mažesniose renginiuose jos honoraras siekia 2.000 markių.

Ką reiškia tarnauti tėvynei?

Vyresnės skautės samprotavimai

Kiekvienas žmogus turi savo tėvynę. Tarnauti tėvynei reiškia ją mylėti ir gerbti. Vienas iš didžiausių tėvynės meilės įrodymų yra noras būti nors mažyte savo tautos dalelyte, savo tautos nariu, branginant tautos kultūrą, kalbą, papročius, literatūrą, muziką, meną ir t.t.

Skautavimas yra visų pirma jaunimui gera mokykla išsiugdyti tuos tėvynės meilės ir jos kultūrinį lobių gerbimo ir meilės jausmus. Tačiau šis uždavinys yra juo sudėtingesnis gimusiems Kanadoje, o ne savo tėvų žemėje — Lietuvoje. Todėl čia kaip tik ir tenka kalbėti apie suaugusios lietuivės moters — motinos — neįkainojamą vaidmenį. Mes, motinos, galime ir turime diena iš dienos skiepyti savo vaikams meilę gimtajai lietuvių kalbai: kalbėti lietuviškai namuose ir visur kitur bendraujant su vaikais, leisti vaikus į šeštadieninę mokyklą ir liutuanistinius kursus ir pagal galimybę į Vasario 16 gimnaziją, sudaryti jiems sąlygas šokti tautinius šokius, dalyvauti skautiškoje veikloje ir skautų stovyklose, įvairiose išklyose, suvažiavimuose bei šventėse ir minėjimuose. Visa tai atsiekti Kanados sąlygomis nėra lengva, kada yra tiek daug jiems galimoji ir malonesni užsiėmimų su draugais nelietuviškais.

Žygiams, o ne žodžiais mes tėvynę mylim... skamba eilėraščio posma. Taip, žodžiai pamoko, o pavyzdžiai patraukia. Kiek daug pavyzdžių galima būtų pririnkti, kur vaikai mieliai dalyvauja įvairiuose lietuvių bendruomenės veiklose baruose, matydami, kad jų tėvai yra aktyvūs lietuviškos bendruomenės nariai. Bet jeigu tėvai lietuviškos bendruomenės gyvenime nedalyvauja, tai paprastai ir vaikams jos gyvenimas, veikla ir idealai yra visiškai svetimi. Suprantamas dalykas, kad Kanadoje gimusiems tokios sąvokos kaip "Tėvų žemė", "Tėvynės meilė" yra gana tolimos ir abstrakčios. Jos tampa visiškai gyvos ir realios tik tiems laimingiesiems, kuriems tenka nuvažiuoti į Lietuvą, pajusti tenykščių žmonių šiltą nuoširdumą, kasdieninius rūpestius, politinę priepaūdą. Bet tokių yra maža dalelė. Daugumos jaunuolių tautinė sąmonė priklauso nuo to, kaip mes lietuivės motinos sugebame surasti laiko savo vaikams iš mažens įskiepyti šeimoyje meilę lietuvių kalbai, papročiams, branginant visa, kas lietuviška, tautiška. Juk nesuklysiu pasakius, kad kiekvienoje šeimoje rasi lietuviškų linijų audinių, lovatiesę, staltiesę

sę ar rankšluostį, lietuvišką juostą, gintaro, medžio drožinių ir gintaro medžių paveikslų, lietuviškų albumų, reprodukcijų ir t.t. Nelaikykim jų gulėti ir rinkti dulkes. Jieškokim galimybių juos parodyti, apie juos pakalbėti. Tai labai sunku padaryti, nes visos moterys yra be galo užimtoms, o vaikams mieliau užsiimti televiziją, negu žiūrėti lietuviškus spalvotus albumus arba klausytis motinos pasakojimų. Šiek tiek lengviau yra paveikti vaikus, kol jie jauni, vyresni daugiau išsisukinėja. Jeigu galime pasiekti, kad mūsų vaikai lietuviškoje bendruomenėje kur nors reikštųsi, kur nors priklausytų, tai galime sakyti, kad savo indėlį įdėjome į lietuvių bendruomenės gyvenimą.

Suaugusi lietuvė moteris — skautė — nuolat prisimindama apie gerą skautišką darbą, gali būti labai naudinga jaunesnėm sesėm savo patarimais, gražiu pareigingu pavyzdžiu, noru padėti artimui, meile gamtai ir t.t.

Būna labai sunkių ir skaudžių momentų gyvenime, ypač netekus gyvenimo draugo ar mylimo šeimos nario, kai viskas atrodo beprasmiška ir nereikalinga. Tokiais momentais tenka ypač sunkiai kovoti su savim, kad to skausmo nerodyti kitiems ir nedrumsti giedrios skautiškos nuotakos, o mokėti susivaldyti, suprasti ir atjausti artimo skaudžias valandas, mokėti paguosti ir suraminti silpnąjį ar jaunesnį, nenusigrežti nuo liūdinčios ir kenčiančios sesės. Tenka matyti ir girdėti jaunesnių skaudžių tarpe, kaip pasirenkamos draugės, o išsikiriamos ar pašiepiamos kitos, su kuriomis nenori draugauti ir pastarosios skaudžiai pergyvena stovyklos laikotarpį ar net bėga namo, nepakeldamos tokios nedraugiškos atmosferos. Suaugusių skaudžių pareiga pastebėti tokius nepageidautinus pasireiškimus stovyklų metu ir padėti juos išgyvendinti. Žodžiu, visi tie gražūs skautiški idealai traukia kiekvieną nuoširdžią moterį, nors ji ir supranta, kad nėra lengva sėti geras daiglius. Sesė G.B.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Toronto studentai ateitininkai rugsėjo 23 d. High Parko išklyoje
Nuotr. Z. Prakapaitės

UKRAINIEČIŲ IMPORTO IR
EKSPORTO BENDROVĖ

FIRCHUKS

Siunčiame siuntinius į Lietuvą.

Turime moteriškų, vyriškų bei vaikiškų drabužių. Taip pat 220 voltažo radijų ir vaizduojosčių rekordavimo aparatų.

610 Queen St. W., Toronto, Ont., M6J 1E3. Tel. 364-5036

**Pirma metinė "Marlin" ekskursija
į Las Vegas 1989 m. vasario 2 d.**

Apsistosite 4 dienas — 3 naktis gražiaiame
"Hacienda Hotel Resort and Casino" viešbutyje.
Kaina — du žmonės kambaryje — \$379 asmeniui.

Į šią kainą įeina kelionė lėktuvu iš Toronto, viešbutis,
automobilio nuoma ir "Marlin" atstovo patarnavimas,
pasitinkant jus orauostyje.

Susidomėję šia ekskursija yra kviečiami į informacinį pasitarimą lapkričio 23 dieną, 7 val. vakaro,
"Marlin" kelionių patalpoje, 2959 Bloor St. W., Toronto.

Skambinti vakarais —

Ray Valadkai
tel. 279-4235.

Marlin Travel Marlin Travel

Toronto lietuvių namų metiniame pobūvyje-koncerte lapkričio 5 d. meninę programą atliko sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ, prie pianino muz. JONAS GOVĖDAS

Roko muzika su tautiniais atspalviais

“Antis” koncertavo Romoje. Ją gerai įvertino italų laikraščiai

J. V. DANYS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Dar daug Romoje lietuvių atostogavo, o čia esantieji nesutarė, kaip reiktų sutikti ‘Antį’. Vienas iš seniai Romoje gyvenančių siūlė sode suruošti arbatėlę, kitam tai atrodė labai nepriimtina, trečias galvojo, kad vienas iš jų tikrai bus KGB agentas, bet paskolino jaunesniesiems automobilių susisiekimui.

Iš jaunesniųjų Algis Sodonis iš Romos LIC buvo entuziastiskas susitikti, Saulius – nelabai, aš entuziastiška, ypač pasiklausius jų kasetės, kaip ir Nijolė Tautkutė, dirbanti Romos italų radijo stotyje, panašiai ir Juozas, studijuojantis Romoje”.

Spaudos konferencijoje

“Nupirkau geltonos, žalios ir raudonos medžiagos, pasidareme vėliavėles. Sekmadienį, Nijolė, Algis, Juozas ir aš nuvykome į festivalio vietą – parką naujoje Romos dalyje EUR, netoli Šv. Pauliaus bazilikos. Mūsų nustebeimui nedidelis parkas buvo apsuptas policijos, apie 40. Tai atrodė kiek per daug, nes atviroje arenoje yra tik apie 300 sėdimų vietų.

Iėjome su savo vėliavėlėmis ir dairomės. Parke – eilė nedidelių kioskų suvenyrams, rankdarbiams, užkandžiams ir pan. Matėme daug rusų ir pagaliau keletą jaunų asmenų su geltonomis, žaliomis ir raudonomis emblemomis. Tai buvo “Antis”!

Antininkai buvo labai patenkinti susitikti su mumis. Jie buvo buvę Lenkijoje, bet beveik visiems tai buvo pirmą kartą už Sovietų Sąjungos ribų. Atsivežė su savimi visus 32 numerius “Sąjūdžio žinių”.

Pasirodo, buvo labai gerai, kad mes atėjome. Ypatingai buvo naudinga Nijolė, nes ji labai gerai kalba rusiškai ir itališkai. Oficiali vertėja buvo tipiškas komunistų partijos asmuo. ‘Anties’ nariai nesuprato itališkai, o visa oficiali informacija apie juos buvo absurdiška. Pranešė (itališkai), kad jie atvyko iš Lietuvos, kal-

ba latviškai ir dainuoja rusiškai. Pradžioje maniau, kad vertėja daro klaidas, bet klausydama toliau spaudos konferencijos, aš nutariau, kad turbūt maišatis buvo apgalvota, nes vertėja itališkai kalbėjo gerai ir žinojo daug. Paaškinus vertėjos pranešimą ‘Anties’ nariams, jie susijaudino. Tada aš parašiau klausimus ir Nijolė, kaip Romos radijo žurnaliste, tobula italų kalba paklausė: ‘Ar iš tikrųjų jūs dainuojate keliomis kalbomis? Apie ką jūs dainuojate?’ Vertėja aiškiai buvo nepatenkinta, bet Kaušpėdo atsakymus išvertė gerai gražia italų kalba.

Kaušpėdas, kuris yra beveik septynių metų aukštesnis ir įspūdingos išvaizdos, pamojavo spaudos biuleteniu ir labai mandagiai paaškinus, kad su visiška pagarba rusiškoms grupėms ‘Antis’ dainuoja tik lietuviškai. Jie dainuoja apie šandienines socialines ir politines problemas Lietuvoje, kurioje, kaip ir kitose Baltijos valstybėse, dabar vyksta stiprus tautinis judėjimas. Italų žurnalistai buvo labai patenkinti iškilus šiočiai tokiai kontroversijai ir viską užsirašė. Rusų vertėja *tuoj pat* paskelbė, kad spaudos konferencija baigta.

Tada pirmą rusų grupę atliko savo koncertą, kuris nebuvo įspūdingas. Auditorija buvo flegmatiška. Pagal Vakarų standartus jų sceninis pasirodymas ir muzika buvo senamadiška, 20 metų senumo, maždaug Elvis Presley laikų. Juozas paaškinus, kad dainos buvo romantiškos pobūdžio. Viena rusų grupė ‘Televisor’, dainuoja politines dainas, ir jų koncertas buvo labai geras”.

“Anties” koncertas

“Po pirmos grupės nepasisekimo “Antis” buvo kiek susirūpinusi, nes jų koncertas programoje buvo antruoju. Pirmadienį mes vėl atvykome, ir Audra Kaušpėdienė, kuri rūpinasi kostiumais ir grimu, paaškinus Nijolėi ir man dainų turinį. Mes itališkai parašėme tris paaškinimus programai, kuriuos Nijolė atitinkamose vietose paskaitė auditorijai.

Bet mums nereikėjo rūpintis. “Antis” atliko programą labai gerai. Savo dainavime jie naudoja nemažai vaidybų. Jų muzika yra originali ir gera. Italų auditorijai jie labai patiko, daug plojo, fotografavo ir net įsijungdavo į kai kurias dainas. Koncerto pabaigoje dalis publikos net šoko salės praėjimuose. Matai, Kaušpėdas padarytas kaip Drakula. Kai kurie grupės dalyviai nešiojo rusų generolų uniformas su daug žvilgančių medalių ir t.t.

Italai nenori matyti tik Amerikos roko imitaciją – jie nori ko nors skirtingo. Ir ‘Antis’ pasirodė tikrai skirtingai! Buvo jautiamos ir kai kurios politinės-satyrinės nuotaikos. Tautiškas buvo parodytas labai aiškiai, kai jau koncerto pradžioje jie į sceną išėjo su iškelta didele lietuviška vėliava, kurią vėliau padavė laikyti Algiiui, o šis, eidamas fotografuoti perdavė laikyti man.

Italų televizija padarė interviu su Kaušpėdu ir filmavo festivalio koncertą, kurį sakė rodyti spalio mėnesio apžvalgoje. Laikraščiuose pasirodė gerai vertinančios apžvalgos, ypač didžiausiam italų dienraštyje ‘La Repubblica’.

‘La Repubblica’ koncerto recenziją pavadino ‘Lietuvos vėliava roko muzikos šėlime’. Tarp kitko ten rašoma, kad ‘Antis’ į sceną išėjo su iškelta Lietuvos trispalvė vėliava. Interviu metu Kaušpėdas paaškinęs, kad Lietuvoje plačiu mastu vyksta tautinis sąjūdis, kuriame dalyvauja ir ‘Anties’ nariai. Savo dainose ‘Antis’ paraukia sovietinės visuomenės ydas, sustabarėjusį biurokratizmą, miešioniškumą. Recenzentas sako, kad ‘Antis’ savo originalumu prilygsta Vakarų roko muzikos grupėms).

Lietuviai Lietuvoje per Vatikano radiją galėjo klausytis ‘Anties’ muzikos rugsėjo 5, sekančią dieną ilgoką koncerto apžvalgą. Rugsėjo 7 d. girdėjo pranešimą, kad ‘Anties’ nariai dalyvavo popiežiaus audiencijoje (viešojoje), o 8 d. išvyko iš Romos aplankyti Florencijos ir Venecijos prieš grįždami Lietuvon”.

Kelios pastabos

“Antis” yra labai gera roko muzikos grupė, jos nariai labai malonūs ir inteligentiški. Pradėjo dainuoti dar būdami studentais (penki jų studijavo architektūrą bei inžineriją) maždaug pokštaudami, be jokio užmojo pasidaryti nuolatinę grupę. Sulaukus pagyrimų ir padėsimų išaugo į roko vienetą. Dabar jų tarpe yra asmenų ir su formaliu muzikiniu išsilavinimu.

Vieną vakarą Saulius ir Jūratė pakvietė juos kavai. Turėjome tikrai įdomias diskusijas apie reikalingus ryšius tarp lietuvių, gyvenančių krašte ir už jo ribų, ir būdus juos palaikyti. Man rodos, kad ši palaisvėjimo laikotarpį reikia panaudoti kontaktų sudarymui su visokių profesijų patriotais lietuviais, nes ir grįžus blogiems laikams jie bus ten. Manau, kad net ir blogiausiu atveju, kai kas liks iš šio palaisvėjimo. Būtų sunku įkaltinti kiekvieną, kuris atvirai prakalbėjo, nes tų žmonių tiek daug. Daugelis jų yra profesionalai ir technologai, reikalingi ekonominiam gyvenimui, ypač kai siekama jo pagerinimo.”

“Didžiųjų valstybių iškilimas ir žlugimas”

EDITA NAZARAITE

Tokiu pavadinimu Yale universiteto istorijos profesorius Paulius Kennedys šimet išleido knygą, kurioje tiria galinčių imperijų ekonominius pokyčius ir karinius konfliktus pradedant šešioliktoju ir baigiant dvidešimtoju šimtmečiais. Autorius plačiai ir išsamiai nagrinėja Vakarų Europos, Azijos, Amerikos valstybių sustiprėjimo ir nusilpimo priežastis. Remdamasis istoriniais faktais ir jų palyginimu, prof. Kennedys mėgina nusakyti apytikrą pasaulinės politikos vaizdą ateityje.

Daug vietos skiria ir sovietinės imperijos istorijai, jos prieštaraivams – vidiniams ir išoriniams. Nors marksizmo teoretikai skelbia, rašo prof. Kennedys, jog prieštaraivai būdingi tik kapitalistinei santvarkai, tačiau pati marksizmo citadėlė neišvengė jų, nes tarp sovietinės valstybės tikslų ir priemonių jiems siekti žiojėja praraja. Ji siekia žemės ūkio ir gamybos augimo, tačiau siekia to kolektyvizacijos ir planavimo keliu. Ji supranta pasaulinės taikos svarbą, bet jos besaikiškas ginklavinimas ir ryšiai su “revoliucinėmis” valstybėmis kelia tarptautinę įtampą. Ji reikalauja saugumo savo neaprepiamoms sienoms, ir tuo pačiu blogeja santykius su itin gausiais kaimynais.

Gorbačiovinė Sovietų Sąjunga jau pripažįsta šiuos skaudžius prieštaraivus ir atvirai apie juos kalba, tačiau sunkumu pripažinimas dar nelaiduoja jų išsprendžiamumo.

Prof. Kennedys pažymi, jog silpniausią sovietinės ekonomikos vietą – žemės ūkį. Iš kadaise galingos grūdų tiekėjos ji tapo didžiausia importuotoja. Žemės ūkio pajėgumas tik septintadaliu prilygsta JAV, kasmet TSRS turi investuoti apie 78 milijonus dol. į žemės ūkį ir apie 50 bil. dol. skirti maisto produktų dotacijoms. Iš dalies žemės ūkio bėdas sąlygoja nepalankus klimatas, bet pagrindinė nesėkmų priežastis – valdžios nenoras visiškai privatizuoti žemės ūkį ir tuo būdu netekti galimybės kontroliuoti žymią dalį gyventojų. Be to, išaugus privačiai rinkai, tektų dalintis pelnu.

Sovietinei pramonei gresia du rimti pavojai – darbo jėgos trūkumas ir energijos ištekliaus stoka. Naftos telkiniai yra sunkiai ir brangiai pasiekiamose vietose, atominės elektrinės nesaugios, netobulos. Dėl žemo pragyvenimo lygio nepaprastai padidėjo naujų gaminių mirtinumai, kuris yra net tris kartus didesnis nei JAV. Dėl besaikio piktnaudžiavimo alkoholiu sutrupėjo gyventojų amžiaus trukmė net iki 60 metų, ypač vyrų tarpe. Gimimų skaičius taip pat labai žemas. Karui pritaikyta gamyba tebėra stipri, tačiau bendru pragyvenimo lygiu TSRS atsiliko nuo Vakarų.

Knygoje “Didžiųjų valstybių iškilimas ir žlugimas” prof. Kennedys rašo, kad tarybiniai partijos vadovai pabrėžia, jog visi pokyčiai turi vykti tik vadinamojo “mokslineo socializmo” rėmuose, Sovietų Sąjungai ypač svarbu išlikti sovietine, nepasiduodant rinkos ekonomikai bei gamybos privatizavimui. Dėl to, rašo autorius, visi Gorbačiovo raginimai iš esmės pakeisti siste-

mą, ekonomikos augimui tolimesnės ateities perspektyvoje neturės didesnės įtakos.

Kita politinė kliūtis – neproporcingai didelis valstybinių pajamų skyrimas ginklavimuisi. Dėl to trūksta lėšų naujoms investicijoms, kurios padėtų augti ekonomikai. Maskva tebėra manikiškai apsesta idėjos dėl savo saugumo, tad jai reikia pasirinkti – vystyti gamybą ar karinę pramonę. Tačiau šis esminis pasirinkimas jau nulemtas ir, jei Gorbačiovo režimui nepavyks įveikti nepaslankią sistemą, tai visad pirmenybė bus ginklams, ne svistui, o bei iškiltų tokia būtinybė, tai būtų aukojamas ir visos pramonės augimas. Tuo Rusija iš esmės skiriasi nuo Japonijos ir Vakarų Europos, net nuo Kinijos ir JAV.

Savo troškimu būti karinai stipriai kaip ir kitos šalys, Kremliui istoriškai seka Romanovų carų ir Stalino tradicijomis. Tačiau militaristines Maskvos ambicijas neramina “tautinės problemos”, kurių nenumatė marksizmo ideologai ir kurios kankino pvz. Austro-Vengrijos imperiją bei carinę imperiją prieš 80 metų. Šio amžiaus pabaigoje rusai jau nebesudarys TSRS gyventojų daugumos. Kitų tautybių karininkai neprileidžiami prie aukščiausių karinės oligarchijos pakopų, o rusų demografinis mažėjimas daugiau nei grėsmingas. Varšuvos sutarties bloko valstybės kariniu požiūriu nėra nusiteikusios už sovietinę imperiją itin patriotiškai. Branduolinės galybės, su kuriomis Maskvai reikia skaityti, yra jau ne vien tik JAV, bet ir Kinija, Prancūzija, Britanija.

Suminėti sunkumai nereikia, kad TSRS yra prie žlugimo ribos, jie reiškia, kad Maskva turi ryžtis drastiškiems pasikeitimams. Deja, nepanašu, jog net energingas Maskvos režimas ruoštųsi atsakyti “mokslineo socializmo”, kad galima būtų atgauti ekonominę ir sumažinti karinį potencialą, nes be karinės jėgos pasauliniu mastu TSRS taps nereikšminga. O karinio potencialo kėlimas tiesiogiai gresia jos ekonomikai. Tai negailestinga dilema.

Žinant Rusijos valstybės charakterį ir tradicijas, guostis nėra ku. Iš tiesų, istoriškai žvilgant, nei viena daugiatautė išsiplėtusi imperija – ar tai ispaniškoji, napoleoniškoji ar britų – savo valia neatsisakė turimų valdų tol, kol jų karo veiksmams nenugalėjo kiti stiprios valstybės. “Tie, kurie džiaugiasi šiandieniniais Sovietų Sąjungos sunkumais ir tikisi greito jos žlugimo, turėtų prisiminti, kad tokio pobūdžio pasikeitimai vyksta labai didele kaina ir ne visada nuspėjamu būdu”, – rašo Yale universiteto profesorius Kennedys.

Paul Kennedy, THE RISE AND FALL OF THE GREAT POWERS. Random House, 1988.

Atsiųsta paminėti

Kostas Ostrauskas, ELOIZA IR ABELARDAS Išleido Algimanto Mackaus knygu leidimo fondas “AM & M Publications” 7338 South Sacramento Avenue. Chicago, IL 60629. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Tiražas 600 egz.

Zefrina Puikytė-Balvočienė, PASKUTINIS PABŪCIAVIMAS Eilėraščiai 1987. Spaudė “Draugo” spaustuvė 4545 W. 63 Street Chicago, IL 60629. Kaina \$5.

Vasario 16 gimnazijos tautiniais drabužiais pasipuošusios mokinės Šv. Petro bazilikoje prel. Audrio Bačkio vyskupo konsekracijos iškilmėse

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Jeronimo Kačinsko kamerinių ir vokalių kūrybinių koncertas Bostone įvyks gruodžio 4, sekmadienį, 2 v.p.p. Lietuvių piliečių draugijos trečio aukšto salėje. Programą atliks sol. Ona Aleksaitė, sopranas, Berklee muzikos kolegijos koncertinis choras, pučiamųjų instrumentų ansamblis, trys instrumentalistai iš Naujosios Anglijos konservatorijos.

JAV lietuvių, atostogaujančius Tėvų pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine valstijoje, aplankė bostonietė sol. Onutė Aleksaitė su jai akompanavusiu kompozitoriumi Jeronimu Kačinsku, ilgamečiu Berkley muzikos mokyklos profesoriumi. Sol. O. Aleksaitė, sopranas, savo koncertui rugpjūčio 6 d. buvo pasirinkusi A. Scarlačio, P. Čaikovskio, C. Debussy kompozicijas, K. V. Banaičio, J. Tallat-Kelpso dainas, papildytas J. Kačinsko moderniu kūrybiu “Nėra šalies”. Operų pasauliui atstovavo “Ave Maria” iš G. Verdi “Otelo”, arijos iš G. Sarti operos “Gulio Sobino”, W. A. Mozarto “Figaro vestuviai”.

Tautos dainiaus Maironio minėjimą Detroito lietuviams spalio 23 d. Šv. Antano parapijos salėje surengė Stefanijos Kaunelienės vadovaujamas Detroito lietuvių kultūros klubas. Išeivijos lietuvių išjudino pernai Lietuvoje plačiai paminėtas 125-tasis Maironio gimtadienis, vėl gražinęs tautai jos atgimimo dainių. Išeivijoje tie pavėluoti Maironio sukakties minėjimai buvo tęsiami šiais metais. Paskaitą Detroito lietuviams apie Maironio gyvenimą ir kūrybą skaitė rašytojas Balys Gražulis, neseniai turėjęs porą sunkių operacijų, bet atgavęs jėgas aktyviai išjungti minėjimą. Paskaitininkui dar mokinuko amžiuje didelį išpuolį padarė Maironio eilėraščių “Vilnius”. Teisinga yra rašytojo B. Gražulio pastaba, kad Maironį pritrūdo, bet jo neįsteigė nutildyti ilgi okupacijos metai. Mirė tik prel. Jonas Mačulis, o Maironius amžinai liks gyvas lietuvių tautai.

A. a. Julija Rajauskaitė, pianistė, gyvenusi Highland Parke, New Jersey valstijoje, mirė spalio 21 d. New Brunswicko ligoninėje po sunkios vidurių operacijos. Velionė gimė 1922 m. vasario 12 d. Pitsburge ir ten pradėjo mokytis muzikos, bet ir pianistes išaugo Kaune, Lietuvon atvykus 1935 m. Kauno konservatorijoje lankė prof. Vytauto Bacevičiaus fortepijono klasę ir 1939 m. baigė virtuozinę prof. Ružickio klasę. Iš Lietuvos su kitais išeiviais pasitraukė 1944 m. Studijas gilino pokarinėje Vokietijoje ir grįžusi į JAV 1947 m. Debiutinį koncertą surengė Niujorke 1958 m. gegužės 11 d. Amerikiečiai kritikai ją sutiko kaip pirmos klasės virtuozę pianistę. Surengė koncertų kai kuriose JAV vietovėse, pasiekdama net ir Kanados Torontą. Apistojo Highland Parke, kur nuo 1950 m. turėjo savo fortepijono studiją. Buvo įrašiusi ir išleidusi F. Liszto kūrybinių plokštelių. Palaidota spalio 26 d. New Jersey valstijos Colonia miestelyje, Šv. Gertrudos kapinėse.

JAV LB Niujorko apygardos valdyba, vadovaujama pirm. Vytauto Alksninio, spalio 27 d. didžiojoje Kultūros židinio salėje surengė susitikimą su svečiais iš Vilniaus – poetu Sigitu Geda, geografą prof. dr. Česlovu Kudaba, teatro ir filmų aktoriumi Regimantu Adomaičiu. Jie dalyvavo “Šviesos-Santaros” suvažiavime rugsėjo 8-11 d.d. ir lankėsi kai kuriose lietuvių kolonijose. Židinyje susirinkusius niujorkiečius su svečiais supažindino Romas Kezys. Pirmoji susitikimo dalis buvo skirta pokalbiams ir klausimams. Sigitas Geda, aktyvus Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio narys, kalbėjo apie tautos proveržį į laisvę ir šviesesnį gyvenimą. Geografas prof. dr. Česlovas Kudaba, Lietuvos kultūros fondo pirmininkas, daug keliavęs po Žemaitiją, aukštaitis, išmokęs kalbėti žemaitiškai, pagrindinį dėmesį skyrė meilės ir pagarbos laukiančiai lietuvių kalbai. Į klausimus atsakinėjo S. Geda. Po pertraukos prasidėjo literatūrinė dalis: Sigitas Geda skaitė savo eilėraščius, aktorius Regimantas Adomaitis atliko monologines ištraukas iš Justino Marcinkevičiaus dramų “Mindaugas” ir “Mažvydas”.

Naujajį sezoną Šiaulių dramos teatras pradėjo labdarai skirtais trijų veikalų spektakliais – V. Jasukaitės “Žemaitės” (rež. G. Padegimas), P. Vaičiūno “Prisikėlimo” (rež. A. Ragauskaitė), E. Liegutės “Povilo ir Marijos” (rež. R. Steponavičiūtė). “Aušros” muziejus surengė kūrybinį P. Višinskio, Žemaitės ir Šatrijos Raganos kelių atspindinčių dokumentų parodą. Varžytinėse šiauliečiai ir jų svečiai turėjo progą išgity senų knygų. Gautos lėšos buvo skirtos žymaus šiauliečio ir lietuvio tautos veikėjo Povilo Višinskio (1875-1906) planuojamam paminklui. Iš šių renginių pelno paminklo fondan inėsti 2.687 rubliai.

Atvirą laišką rež. Jonui Jurašui, pasirašytą 40 Kauno dramos teatro aktorių, spalio 29 d. laidoje paskelbė “Literatūra ir Menas”: “Visi mes – Žemės vaikai – klaidžiojame, ieškodami tiesos. Dažnai tas, kuris tariasi ją žinąs, eina klystkeliais, naikindamas tikrąją tiesos skleidėją. Vieni iš mūsų tarpo yra kalti Jums ir seniai tai suvokė, kitų sąžinė rami – jie buvo ir yra Jūsų draugai ir šalininkai. Ne paslaptis, jog mes, meno žmonės, kartais būname menki ir egoistiški, o kartais – dideli ir gražūs. Pasklinda visuomenėje veidmainystė, melas, baimė, ir dažnas iš mūsų tampa to nuodo auka. Tik stiprieji išlieka, rizikuodami visu savo gyvenimu. Tokių nedaug. Jūs buvotė toks. Bet reikėjo laiko, reikėjo didelių pasikeitimų visoje mūsų visuomenėje, kad galėtume tai pasakyti viešai. Po to, kai Jūs išvykote, dažnai apie Jus kalbėdavome, prisimindavome. Net tie, kurie ieškojo Jūsų kūryboje ‘negatyvių reiškinių’ (arba stengėsi ieškoti, kad kam nors įtikytų), netrukus ėmė pripažinti Jūsų talentą ir didelį pasiaukojimą Lietuvos teatrui. Jūsų spektaklis ‘Barbora Radvilaitė’ gyveno scenoje tol, kol susidėvėjo dekoracijos, o ‘Šventėzeris’ ir dabar yra vienas mėgstamiausių spektaklių tiek Kaune, tiek tolimiausiose Lietuvos kampeliuose. Ar prisimenate ‘Šventėzerio’ paskutinius žodžius?”

Semsim šūlini,
Semsim šūlini –
Žirgams girdyt . . .
Semsim šūlini,
Semsim šūlini –
Rūtoms laistyt . . .

Jau daug metų mes, Kauno dramos teatro aktoriai, semiamės tą šūlinį be Jūsų . . . Bet Jūsų vardas – nematomas šešėlis scenoje ir salėje – neišnyksta. Pamenate, kaip visi kartu su Jumis giedodavome “Pulkim ant kelių” užkulisje per ‘Grasos namų’ spektaklį? . . .

Jonas Jurašas Kauno dramos teatre dirbo vyr. režisieriumi 1967-72 m. Aktorių laisvę minimi trys jo paruošti spektakliai – Juozo Grušo “Barboros Radvilaitės”, Kazio Sajos “Šventėzerio” ir Juozo Glinkio “Grasos namai” buvo skirti liaudies dainiumi tapusiems kun. Antanui Strazdeliui. K. Sajos “Šventėzerėje” jau 1970 m. nuskaubė šauksmas gelbėti Lietuvos ežerus ir jos gamtą. Kauno dramos teatro aktoriai savo laisvę rež. J. Jurašui rašo: “Jūs kartu su rašytoju pralenkėte laiką, nes matėte toli į priekį, o tai visada sukelia pasipriešinimą. Taip buvo per amžius. Vienas ‘Šventėzerio’ spektaklis bus skirtas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui remti. Mes apie tai Jums pranešime. Gal tą vakarą galėtumėte įvykti pirmas mūsų susitikimas su Jumis? Mūsų idėja susigražinti Jus – gyva daugel metų. Teatras laukia Jūsų. Be skambių lozungų mes galime drauge su Jumis daug padaryti – padėti savo krašto žmonėms ištvirti gyvenimą, uždegti juos kovai su tuo, kas neįteisinga ir nedora! Šventai tikiame, kad Jūs suprasite mūsų laisvę. Esate mums reikalingas, ir mes laimingi, kad galime Jums tai pasakyti. Nenorime sakyti ‘Sudedie’, nes trokštame ištarti ‘IKI PASIMATYMO!’

V. Kst.

VYTAUTAS KASTYTIS

Tremtiniai

Išausk, sesute, ilgą juostą
Iš diemedžių ir rūtų,
Kad mus visus krūvon sujuostų!

Liūdni beržai ant kelio linksta,
Visur paklydo mūsų žingsniai.

Kaip drebulėlė pakely
Nerimsta tremtinio širdis.

Išdraskė lizdą šiaurės vėjai,
Nupjauš kiti,
Ką mes savam lauke pasėjom.

Namie mama, namie mergelė
Ant rankų rymo,
Ant užlaužtų rankelių.

Sausai išluotos dvaro klėtys,
Vai kuom pavasarį laukus užsėti?

Sudžiūvus duona gomury
Našlaičių ašarom karti.

Išausk, sesute, ilgą juostą
Iš diemedžių ir rūtų,
Kad mus visus krūvon sujuostų!

Narvikas, Norvegija
1945 m. vasario 11 d.
(Iš rinkinio “Smūtkeliai žydi”)

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 8 1/2%	Asmenines paskolas
180-185 d. term. ind. 8 3/4%	nuo 11 1/2%
1 metų term. indėlius 8 1/4%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius .... 9 %	nuo 11 1/2%
3 metų term. indėlius 9 1/4%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/4%	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/4%	1 metų 11 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. ... 10 1/4%	2 metų 11 1/2%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 9 1/2%	3 metų 11 3/4%
RRSP, RRIF ir OHOSP 8 1/2%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 10 1/4%	1, 2 ir 3 metų 10 1/2%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10 1/4%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10 1/4%	<i>Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000</i>
Specialią taup. s-tą ..... 8 %	<i>ir narių gyvybę iki \$2,000 už</i>
Taupomąją sąskaitą ..... 12 %	<i>santaupas laikomas šėru, če-</i>
Kasd. pal. taupymo sąsk. ... 8 1/4%	<i>kių ir taupymo sąskaitose.</i>
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ... 5 1/4%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kai noto turto vertė). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelaimė mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 39 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOŠ
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

Kokia
jūsų namo
vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl
nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000
res: 231-2839

A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.

1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) toisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

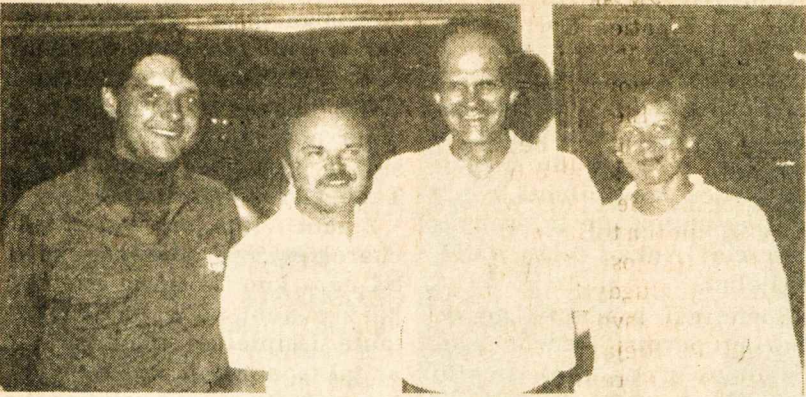
ŠALFASS metinis atstovų suvažiavimas

įvyko 1988 metų lapkričio 12 dieną Klivlande, Lietuvių namuose, dalyvaujant tik 18 atstovų

Suvažiavimo darbotvarkė buvo ilga, ir su kaikiomis naujovėmis: ŠALFASS santykiavimas su Lietuvos sportininkais šių dienų įvykių šviesoje, krepšinio komandos "Vejo" situacija ir kt. Į suvažiavimą neatvykus ŠALFASS pirmininkui Valdui Adamkui, jį atdarė vicepirmininkas R. Dirvonis, kuris, atstovams pritarus, pats ir pirmininkavo. Antrasis suvažiavimo pirmininkas buvo Zig. Žiupsnys, o suvažiavimui sekretoriavo Vyt. Grybauskas. Atstovams sutikus, darbotvarkės punktai buvo sukeisti ir pirmiausiai pradėta svarstyti sąjungą liečiantys administraciniai, varžybiniai bei kiti klausimai. Praeitais rodė, kad šiemis klausimams, juos svarstant antroje suvažiavimo dalyje, visuomet pritrūkdavo laiko.

Kaip ir buvo tikėtasi, pagrindinis dėmesys buvo nukreiptas į III-sias PLS žaidynes Australijoje, kurios įvyks 1988 m. gruodžio 26-31 d. Adelaidės mieste. Šiuo klausimu išsamų ir gerai paruoštą pranešimą padarė ŠALFASS išvykos į PLSŽ komiteto vykdomasis vicepirmininkas Vytas Grybauskas. Australijos lietuviai jau pasirodę priimti 200 Š. Amerikos lietuvų sportininkų. Jau gautas atsakymas iš Lietuvos atvykstančių sportininkų. Tai pirmą kartą mūsų išeivijos pokario sportinio gyvenimo istorijoje toks bendravimas pradėdamas. Iš šio pranešimo paaiškėjo, kad Š. Amerikos sportininkams, vykstantiems į šias žaidynes, vadovaus Vyt. Grybauskas, nes šios išvykos komiteto pirmininkas V. Adamkus, tarnybos reikalų spaudžiamas, ryšium su JAV prezidento rinkimais, tuo metu negalės išvykti iš krašto. Kanados sportininkus šioje išvykoje atstovaus Toronto "Vyčio" klubas su krepšinio komanda ir keliais palydovais.

Nemažai susidomėjimo ir dėmesio buvo skirta sportininkų bendravimui su Lietuva. Gi "Vejo",

Toronto lietuvų golfo klubo naujoji valdyba išrinkta 1988 m. spalio mėn. sekančių dvejų metų darbo kadencijai. Iš kairės – J. RUSINAVIČIUS, pirmininkas – ANTANAS STAUŠKAS, ARŪNAS JONIKAS ir DARJA DEKSNYTĖ. Nuotraukoje trūksta Andriaus Zaleskio ir Viktoro Kaknevičiaus

Toronto lietuvų golfo klubo, sezono uždarymo turnyro, įvykusio "Golf Haven" aikštyne, moterų klasės čempionė GRAŽINAI STAUŠKIENEI, E. Ramo ir V. Kaknevičiaus skirtą pereinamąją taurę įteikia klubo pirm. ANT. STAUŠKAS ir išd. ARŪNAS JONIKAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Pardudant, perkant ar tik norint informaciją apie
nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, vėidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

kas nesileido į detales, tačiau piršosi mintis, kad mūsų atstovo PLB valdyboje ir buvusio PLB pirmininko neatsargūs pareiškimai, liečią sportininkų finansinį rėmimą, pagrįstai kelia nepasitenkinimą. Suvažiavimas įgaliojo centro valdybą kreiptis į naująją PLB valdybą dėl pažadėtos \$50,000 paramos sportininkų išvykai į Australiją. V. Kamanto vadovaujama PLB valdyba, norėdama sustiprinti Jaunimo sąjungą, buvo prašiusi planuojamas Australijoje 3-sias PLSŽ rengti vėliau, užleidžiant Jaunimo sąjungai geresnę datą. Gi, kaip kompensaciją bei geros valios pripažinimą, pažadėjo sportininkus paremti jau minėta \$50,000 suma. Tikimasi, kad ŠALFASS valdyba paspaus naująją PLB valdybą laikytis pažadų.

Išklausius Valdo Adamkaus kalbą, tenka apgailestauti, kad šis gabus žmogus, dėl savo aukštų tarnybinių pareigų JAV administracijoje, negali skirti bent kiek daugiau laiko ŠALFASS veiklai.

Kanados sportininkus suvažiavime atstovavo šie torontiečiai: Rimas Sonda, Audrius Šileika, Sigitas Krašauskas, Kazimieras Sapockinas, Rimas Miečius, Pranas Berneckas ir Balys Savickas.

Juozas Balsys, torontieškas sporto darbuotojas, veda platų susirašinėjamą su sporto entuziastais Lietuvoje. Viena iš gautų laiškų sakoma: "... kviečiame lietuvių, gyvenančių kitose pasaulio šalyse, ir užsiminėjančių sklandymu, atvažiuoti ir dalyvauti 1989 metų Lietuvos sklandymo pirmenybėse, kurios įvyks gegužės, birželio mėnesiais (tiksliai data dar nežinoma). Mūsų sąlygos būtų sekančios: Jūs už savo pinigų atvažiuojate ir išvažiuojate iš Lietuvos. Mes aprūpiname jus sklandytuvais ir gyvenimu..."

Smulkesnė informacija gaunama per Viktorą Ašmenską. Basanavičiaus 22/2-2, Vilnius 232009, tel. 65-03-63.

(Ši informacija buvo pateikta ŠALFASS suvažiavime Klivlande, prašant centro valdybą išsiaiškinti ir, jei turime lietuvių sklandytojų, užmegzti kontaktą su Lietuva. Red.).

Naujas Toronto sporto klubas "Perkūnas" pradėjęs veiklą su krepšinio komanda ir įsiregistravęs ŠALFASS, dalyvauja lietuvių ruošiamose sporto žaidynėse. Jam vadovauja Alvydas Saplys. Atrodo, veikla plečiama, jau pradėta organizuoti tinklininkai. Jų treniruotės žiemos sezono vyks trečiadieniais 7 v.v. St. Louis mokykloje, 11 Morgan Ave. Kurie domisi, daugiau informacijos gali gauti iš Lino Garbaliusko tel. 277-3351.

Skautų veikla

• Artėja skautų-ėjų ir ateitininkų Kūčios gruodžio 18 d. Kiekvieno skauto-tės pareiga joms ruošti, nes tik gerai pasiruošus galėsime gražiai jas švęsti. M.

• Lietuvos skautų fondas. Prieš 14 metų buvo įsteigtas LS fondas, kuris iki šiol sutelkė apie \$165,000, ir per tą laiką gavo apie \$78,000 nuosimėjų, kuriuos panaudojo Sąjungos reikalams – jubiliejinėms tautinėms stovykloms, vadovų stovykloms rengti, spaudai ir t.t. Todėl prašome, kas gali, šį fondą paremti, nes tie pinigai yra panaudojami mūsų jaunimui augti lietuviškoje dvasioje, siekiant skautiško idealo. Aukais galima įteikti bet kuriam skautininkui-kei.

• 70 metų Jubiliejaus proga v.s. Č. Kiliulis, atvykęs į Torontą, gavo LS fondui aukų: \$120 – St. Dabkus, \$100 – N.N.A., Č. Kiliulis, L. M. Leknickai, S. Kuzmas, G. L. Morkūnai, I. Ed. Punkriai, Al. Pacevičius, P. B. Sapliai, L. V. Sendžikai, Č. Senkevičius, G. M. Skrinkas, V. Skrinkas, G. Šernas, Toronto Tėvai pranciškonai, P. Seibutis, M. A. Vasiliauskai, kiti po mažiau. Nuširdžiai dėkojame už aukas ir laukiame kitų prisidėti.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata – oro paštu 74 doleriai visuose laisvojo pasaulio kraštuose.

The Loughheed & Barnard Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8 1/2% už 90 dienų term. indėlius
8 3/4% už 6 mėn. term. indėlius
8 1/4% už 1 m. term. indėlius
9 % už 2 m. term. indėlius
9 1/4% už 3 m. term. indėlius
9 1/2% už 1 m. GIC mėn. palūk.
10 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 2 m. GIC invest. pažym.
10 1/4% už 3 m. GIC invest. pažym.
8 1/2% už pensijų planą (variable rate)
10 1/4% už 1 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 2 m. term. pensijų planą
10 1/4% už 3 m. term. pensijų planą
8 1/2% už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
8 1/2% už namų planą – OHOSP (variable rate)
7 % už taupymo sąskaitą
8 1/4% kasd. pal. sąsk. virš \$10,000
6 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo....11 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11 1/4%
2 metų 11 1/2%
3 metų 11 3/4%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų....10 1/2%
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kai noto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 67 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

**Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i**

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toront'o ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

TEL. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS .

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrai ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

SKAITYTOJAI PASISAKO

MORALINĖ SKRIAUDA

Nepriklausomos Lietuvos laikais Panevėžio aps., Krekenavos vls., Pabiržių k. gyveno Antanas Dilkas-us, pagarsėjęs kriminaliniais nusikaltimais. Už žmogžudystę buvo kalinamas Panevėžio kalėjime. Bolševikams užėmus Lietuvą, buvo išleistas ir tapo veikliu komjaunuoliu. Vokiečiams užėmus Lietuvą, buvo kalinamas kaip politinis kalnys. Bolševikams grįžus, buvo paleistas. Kur jis dabar, nežinia.

Tame pačiame Krekenavos vls., Baibokų k. gyveno kitas Antanas Dilkus, dabar gyv. Toronte. Daugelis tautiečių, nežinodami, kad buvo du Dilkai bendravardžiai, ano kaltes primeta man, torontiešiui, darydami didelę skriaudą.

Antanas Dilkus

BŪKIME IŠRADINGESNI

Norėjau pridurti prie Ritos Likanderytės nusiskundimų apie Tautinių šokių šventės susipažinimo vakarą Hamiltone. Kodėl Š. Amerikos lietuviai negali pasimokyti iš Australijos lietuvių? Prieš porą metų dalyvavau Australijos lietuvių dienose Kanbergoje. Vyko susipažinimo gegužinė viename parke: dalyvavo visų amžių lietuviai – net vaikai, buvo paroduojamas maistas bei gėrimai. Per garsiakalbį girdėjosi lietuviška muzika, o vėliau prie lauko vienos australas lietuvių grojo akordeonu. Leidimą vienai popietei-vakarui – tikriausiai nesunku gauti. Australijos lietuvių dienose taip pat jaunimui vyko "barn dance" šokiai. Tvaroto motyvo didžiulėje salėje vyko linksmas "kauboiškas" pasilinksminimas. Šieno kupstai, pikniko stalai ir linksni muzikantai. Moderni muzika, balinės suknės ir gaisro taisyklės turi savo vietas. Tačiau tokių didžiulių renginių organizatoriai gal turėtų būti išradingesni. Ar jaunimo atstovai buvo rengimo komisijos tarpe? Kur turėjo dėtis gimnazistai ir kiti nepilnamečiai šokėjai?

R. Kubiūte

LAISKAS IŠ LIETUVOS

Rugsėjo 17 d. pas mus buvo labai didelė šventė – "Žiburio" gimnazijos įkūrimo Prienuose 70 metų minėjimas.

10 v. r. buvo iškilmingos pamaldos, dalyvaujant penkiems kunigams, jų tarpe kun. Juškevičiui ir mons. Gustaičiui, plevėsuojant trispalvėms, galingai skambant Tautos himnui... Žmonės verkė džiaugsmo ašaromis – taip ilgai laukė šios valandos, meldėmės ir šaukė: "Ateik gi, Viešpatie, ateik pas mus viešai ir iškilmingai. Mes laukiame Tavęs beteisiai, ateik, jėgų jau laukti stinga. Ateik į įstaigas, mokyklas, ateik į draugi-

jas, į raštą... Žinai, kad bjauros melo pinklės seniai apraizgė mūsų kraštą... Jeruzalė – seniai tas buvo – Tau drabužius ir palmes klojo, o mes nuvarginti lietuviai sudėsim viską Tau po kojų. Atnešim širdies meilę gryną, išsaugotą per šitiek metų. Atnešim valią geležinę užgrūdintą kovų verpetus. Atnešim kraują partizanų ir vargą kalinių, tremtinių ir garšiai šauksime "Osana" viešai Tau garbę išpažinę. Ateik ir jau daugiau nebūsi vien tik bažnyčioje uždarytas. Ateik ir mes tada pajusim, kad aušta naujas Laisvės Rytas!"

Prienai, atrodo, iki šiol nematė, gal niekad ir sapne nespėjęs tokių iškilnių, pripildžiusių visų sielas naujais pasiryžimais... Kalnelis, kur stovėjo mūsų šventovė – gimnazija buvo labai gražiai vainikais ir gėlėmis išpuoštas, bet gražiausiai atrodė tautiškai apsirengusios mergaitės ir berniukai su plačiom įvairiaspalvėm juostom.

Minėjimą atidarė buv. mokytojas, vėliau direktorius Antanas Lyberis, pabrėždamas didžiulius direktoriaus kun. Martišiaus nuopelnus visai mūsų šaliai. Prienų "Žiburio" gimnazija išleido į gyvenimą daug auklėtinių, išgarsinusių savo gimtinę: poetą Justina Marcinkevičį, filologijos mokslų daktarą prof. Joną Kazlauską, prof. fil. mokslų daktarą J. Palionį, rašytojus: Vyta. Bubnį, Ant. Bieliauską, dail. Petrauską, žemės ūkio moksl. dr. Vladą Čaikauską, LTSR Aukščiausiojo teismo pirmininką Joną Misiūną ir daug, daug mokytojų bei gydytojų.

Po visų pasisakymų buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir visa minia patraukė prie senųjų kapų, kur guli palaidotas kun. F. Martišius. Ten buvo sugiedota Libera, pasimelsta ir tada visi vyko į naujuosius kapus aplankyti mirusių gimnazijos mokytojų kapus.

A. K.

Kanados konservatorių...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nės, kad J. Turneris rūpėjo sulauktyti sutarties primetams rinkimais sustiprinti savo ir liberalų partijos pozicijas.

Su parlamento paleidimu rinkimams nutrūko neužbaigtas atstovų rūmų priimtos sutarties patvirtinimas, sutrukdymas liberalų daugumą turinčiame senate. Dabar visą sutarties patvirtinimo procedūrą vėl teks padėti parlamentu vadinamoje rinktų atstovų rūmuose. Šį kartą valdžios paskirti senatoriai, vyraujami daugumą turinčių liberalų, žada netrukdyti. Panašios nuomonės yra ir opozicinių partijų vadai: liberalų – J. Turneris ir socialistų – E. Broadbentas. Esą kanadiečiai kraštui valdyti pasirinko sutartį parpinusius konservatorius, atmesdami prieš jį kovojusius liberalus ir socialistus. Karštakošiai sutarties priešai betgi nerims. Pasak jų, konservatoriai, gavę 43% balsų, nesusilaukė kanadiečių daugumos pritarimo sutartčiai. Tiems kritikams primenama, kad sutarties reikalavimai nebuvo prarastės referendumas. Įvyko tik eiliniai Kanados parlamento rinkimai, kuriuos pralaimėjo abi sutartį atmetusios partijos. V. Kst.

Toronto "Gintaro" ansamblis atlieka programą Lietuvių dienoje Klivlande

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

TORONTONT

Toronto "Gintaro" ansamblis su dideliu pasisekimu koncertavo Lietuvių dienoje Klivlande. "Draugas" lapkričio 11 d. laidoje rašo, kad Toronto lietuviai tikrai užtarnautai gali didžiulius turėdami šaučių reprezentacinį "Gintaro" šokio ir dainos ansamblį. 500 klivlandiečių gėrėjosi ansamblio programa. Kiekvienas šokis ir daina buvo palydėti audringais plojimais. "Gintaras" ateinačią vasarą vyksta koncertuoti į Lietuvą. Tai bus greičiausiai pirmasis ansamblis, kuris "atvirumo ir persitvarkymo" dviosioje su turtint tėvynės ir išeivijos kultūrinio bendradarbiavimo ryšius. Tokiam uždaviniui gintariečiai labai tinką: dailūs vyrai, grakščios šokėjos, gerai paruošti, sumaniai parinktas repertuaras, melodinga šokių orkestrinė pagyda, o ansamblio vadovai Rita ir Juozas Karasiejai – talentingi ir entuziastingi tautinio šokio mokytojai bei puoselėtojai. J.

"Gintaro" ansamblio visos šokėjų grupės ir dainininkės įtemptai ruošiasi savo metiniam koncertui, kuris įvyks 1989 m. balandžio 15 d., Anapilyje. Po koncerto vyks šokiai grojant "Les and the Music Masters" orkestrui. Koncerto tema – "Keliame per Lietuvą".

Yra gauti kvietimai pavažuoti atlikti programą Detroito, Lietuvių radijo klubo koncertui. Taip pat gautas pakvietimas ir iš Niujorko "Laisvės žiburio" radijo programos vedėjo R. Kezio.

Jei kas dar nori užsisakyti VIII tautinių šokių šventės vaizdajuostę Toronte, gali jų gauti pas J. Karasiejų tel. 896-7239. Sutaupysite persiuntimo išlaidas. Juostos kaina – \$50.

J.K.

CBC radijas davė pasikalbėjimą su neseniai iš Lietuvos grįžusiu "Saturday Night" žurnalistu Antanu Šileika. Kadangi A. Šileika buvo lankęsis Lietuvoje ir prieš pusantų metų, tai pokalbyje paaikškėjo tiesiog stebinančios žmonių nuotaikos ir elgesio pakitėjimo vaizdas, lyginant dabartinį metą su ankstesniu. Esą jau per pirmąsias 10 minučių Vilniaus centre jis pastebėjęs visišką pasikeitimą: jaunuolis parduvinėjas viešai savilaidinį gimnazijos laikraštėlį; žmonės renką parašus Ignalinos reak-

torių uždarymo reikalui; prie katedros didžiulė skelbimų lenta, ant kurios žmonės kabina parašytas savo mintis, o kiti skaitą; netoli nuo tos lentos būdelė su badautoju už politinių kalinių paleidimą ir vėliau prie komunistų partijos centrinio komiteto būstinės jo su būriu žmonių demonstracija, kurios nebesklaidanti milicija, o ateina pareigūnai paaikškinti, kad jų norai jau išklausti ir paleidimas bus paskelbtas dar šį vakarą per televiziją.

Toliau A. Šileika pasakojo apie patirtus įspūdžius kapinėse Vėlinių išvakarėse. Galiausiai jis buvo užklaustas radijo pokalbininko, jei toks tiesiog stebinančias visiškas pakitėjimas, ar kartais tai nėra apsigavimo momentas, koks buvęs Čekoslovakijoje "Praho pavasari" arba Lenkijoje "Solidarumo" atžvilgiu. Į tai A. Šileika atsakęs nurodymu, jog Estijos, Latvijos bei Lietuvos padėtis esanti šiuo atveju visiškai skirtinga, nes remiamasi paties Gorbachiovo "persitvarkymo" argumentu, o Sąjūdžiui vadovaujanti pati šviesiausia Lietuvos inteligentija su užnugariumi bei pasitikėjimu visų sluoksnių lietuvių. Jeigu šie "persitvarkytojai" ir nueina toliau nei Gorbachiovas tikėjosi, tai esą jis negalys jų žlugdyti, nes tada žlugdysias ir savo paties "persitvarkymo" idėja.

Savo pokalbį radijuje žurnalistas A. Šileika baigė papasakodamas apie savo susitikimą su komunistų partijos pirmuoju sekretoriumi Algium Brazausku, kuris esąs Sąjūdžio šalininkas. Skirtumas esąs toks, kad Sąjūdis noris viską vykdyti greitai, o A. Brazauskas – lėtai.

VLIKo deklaracija

ELTA informuoja, kad Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas lapkričio 23 d. paskelbė deklaraciją. Joje prisimenamas senas Lietuvos valstybingumas ir 1918 m. vasario 16 d. nepriklausomybės paskelbimas. Hitlerio ir Stalino sandėrio pasekmėje tūkstančiai tautiečių po karo turėjo pasitraukti į Vakarus. Tautos kamienas pasilikęs krašte nešė fizinę ir dvasinę vergiją, bet kartu kovojo ir išaugino Lietuvą mylinčias kartas. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas viltingai ir su atsargumu stebi vykstančias permainas Sovietų Sąjungoje ir gyvą tautinių judėjimą tėvynėje. Laisvojo pasaulio lietuviai entuziastingai remia jų laisvės ir nepriklausomybės siekius.

Lietuvos pavergimas ir įjungimas į Sovietų Sąjungą yra tarptautinis nusikaltimas. Seimas kreipiasi į laisvojo pasaulio valstybes, Europos parlamentą, Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją ir Jungtines Tautas, prašydamas paramos ir pagalbos nepriklausomoms Lietuvos atstatymui, reikalaujant Sovietų Sąjungos kariuomenės ir milicijos dalinių pasitraukimo iš Lietuvos teritorijos.

Paieškojimai

Ieškomas Edvardas Iškauskas, karo laiku gyvenęs Vilniuje, po karo Oldenburgo Lituanikos stovykloje. Paieško Klemensas Meizys, kuris dirbo kartu amerikiečių zonoje paieškojimo įstaigoje. Jis pats arba apie jį žinantys prašomi pranešti "TŽ" administracijai.

Pajieškomas Vytautas Čeklys gyvenęs Sutkių kaime, Kidulio vals., Šakių apskr. Jo ieško Eugenija Čelkytė-Starkienė. Jis pats arba apie jį žinantys prašomi pranešti "Tėviškės žiburių" administracijai.

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Greitai bus paskelbtos 1989 metų ekskursijos

Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriks, pasirinkite mano organizuojamas grupes, kurias tvarkau su turistu per "Kentours" Toronte nuo 1962 m. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pasinaudoję, pamėginkite – įsitikinsite.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČENAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais keliomis
reikalais kreiptis:
V. BAČENAS
tel. (416) 593-0600

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney. Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents

Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St.W. Toronto, Ontario M6S 2S1 767-2127
Mississauga: Suite 200, 2000 Argentia Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, 821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniška pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Je norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

DRESHER REAL ESTATE LTD.

3830B Bloor St. W., Islington, Ontario M9B 1K8
Tel. 233-3334 — Fax 233-0285 — 231-2661
BOLTONE 14,5 akrų pramoninei statybai – \$3,400,000.
BOLTONE 76,7 akrų, geras investavimas. Kaina – \$4,500,000.
Del informacijų skambinti AL SRSA tel. 846-8168 arba VALTERIUI tel. 231-2661.
MISSISSAUGA 12 akrų – \$3,900,000.
PEMBROKE, Ont., 18 sklypų namų statybai po \$15,000. Del informacijų skambinti VALTERIUI tel. 231-2661.
COLLEGE prie Dovercourt parduodama "Litho-Art" spaustuė. Prasmą kaina \$110,000,00. Įmokėti trečią dalį. Skambinti Valteriui Drešeriui tel. 231-2661.
WHITBY 24 akrų pramoninei statybai – \$3,360,000. Skambinti Valteriui. ALBION-KIPLING rajone vienaaukštis, 4 miegamųjų. Kaina – \$239,900. ALBION-WESTON RD. rajone pusantro aukšto. Kaina – \$237,000.
Mes patarnaujame visose pirkimo ir pardavimo srityse bei draudos reikaluose.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — Fax 233-0285 — 231-2661
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės!

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDŲ BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

RE/MAX
homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

BLOOR WEST VILLAGE namų gatvėje parduodamas 4 miegamųjų labai gerame stovėjimo vietoje namas. Du židiniai, ažuolo sijų lubos ir ažuolo apdaila. Privatus įvažiavimas, garažas, gražus kiemas.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

TORONTO

Anapilio žinios

— KLK moterų draugijos Priskėlimo parapijos skyrius organizuoja uždaras rekolekcijas moterims gruodžio 9-11 d.d. Augustinijonų vienuolyne, King City mieste. Rekolekcijas ves kun. dr. K. Trimakas iš Čikagos. Registracijos galima Priskėlimo parapijos klebonijos raštinėje arba pas Nijolę Slivinskienę tel. 447-6043.

— Jaunų šeimų sekcija, vad. V. Valiulio, ruošia Kalėdų eglutę mūsų mažiems gruodžio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių. Vaikučių registracija sekmadieniais parapijos salėje iki gruodžio 4 d.

— Kūčios Anapilio salėje bus gruodžio 24, šeštadienį, 8 v.v. Tradicinius valgius ruoš J. Bulienė.

— Prašome kuo greičiau įsigyti bilietus į Naujų metų sutikimą Anapilyje. Nuo gruodžio pradžios jie bus pradami platinti ir ne-lietuviškai visuomenei. Sekmadieniais bilietus galima įsigyti po pamaldų parapijos salėje pas R. Celejewską, o kitomis dienomis prašome jai skambinti tel. 231-8832.

— Pirmajai Komunijai vaikučių ruošimo antroji pamoka bus gruodžio 11, sekmadienį, po 9.30 v. Mišių klebonijoje. Pamokas veda ses. Palmyra.

— Kanados lietuvių kultūros muziejaus statyba kainavo \$1,097, 161.87. Iki šiol statybai surinkta \$139,654.59. Lėšų telkimo vėjus yra tęsiamas toliau. Aukojantieji \$1000 ar daugiau įrašomi muziejaus rėmėjų lentoje. Aukojantieji \$5000 ar daugiau įrašomi muziejaus mecenatų lentoje.

— Kūčių plotkelių galima įsigyti Anapilio knygyne.

— Anapilio salėje rastas žiedas su gintarine akute.

— Aukojimo Kanados lietuvių kultūros muziejui: \$2,500 — N.N.; \$1000 — Anapilio moterų būrelis; \$50 — Č. Javai; Motinos Teresės labdarai: \$100 — M. Žemaitienė; \$10 — A. G. Sprainaičiai; Šv. Jono lietuvių kapinėms: \$50 — C. M. Daukai; parapijai: \$2,500 — N.N.; \$2,176.46 iš a.a. kun. dr. J. Gutausko palikimo; \$200 — C. M. Daukai, J. K. Ališauskai; \$100 — E. Zolpienė, J. Gudas.

— Mišios, gruodžio 4, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Adelę Norkeiliūnienę, 11.00 v.r. už parapiją; Wasagoje 11.00 v.r. už a.a. Malviną Lazdauskienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos gruodžio 4 d. bus įprastu laiku 9.45 v.r. Jas numato laikyti kun. Povilas Dilys. Tuoj po pamaldų — Moterų draugijos susirinkimas, 75 Indian Grove.

— Tarybos posėdis — lapkričio 30 d., 7.30 v.v. šventovėje.

— Gruodžio 18 d. pamaldos — 2.00 v.p.p. Jas laikys parapijos jaunimas. Atsilankys Kalėdų senelis, bus kavutė.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 350 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: R. Apalainienė, M. Kuzmienė, A. Petronienė iš Kauno, K. Birštonas, J. Jurgelis, J. Mickevičius, S. Tarvydaitė, H. Tarvydas iš Vilniaus, J. G. Miglinai, D. Žiuraitienė iš Čikagos, I. Kaliukevičienė, J. Balčiūnas iš Port Severn, Ont.

— Lietuvių slaugos namams aukko: \$1,000 — Toronto Lietuvių namų moterų būrelis; \$100 — P. Čiurlys. Iš viso statybos fonde yra \$97,517.45. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, "Talo" sąsk. nr. 4259 ir Priskėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17.

— Lapkričio 23, trečiadienį, 5 v.p.p., įvyko LN moterų būrelio valdybos posėdis, kuriame pasiskirstė pareigos sekančioms: pirm. B. Abramaitienė, II vicepirm. S. Ciplijauskienė, III vicepirm. A. Jankaitienė, sekr. G. Butkienė, izd. V. Grybienė. Parengimų komiteta sudaro: L. Matulevičienė, B. Norkienė, J. Pacevičienė, B. Romeikienė ir I. Žemaitienė. Revizija: P. Jankaitienė, E. Pregelauksienė ir D. Zakarevičienė.

— A. a. L. Bieliauskaitės tautiniai drabužiai padovanoti LN moterų būreliui buvo perduoti Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupei per dr. J. Čuplinskienę.

— Organizacijų, norinčių dalyvauti tradiciniame LN užgavėnių karnavale, atstovų pasitarimas šaukiamas gruodžio 4, sekmadienį, 1 v.p.p. LN Karaliaus Mindaugo menėje. Dėl informacijos skambinti A. Jankaitienei tel. 762-9183.

— Bilietai į Kūčių vakarienę ir Naujų metų sutikimą gaunami sekmadienio popietėse ir LN raštinėje darbo valandomis. Norintieji rezervuoti status ar pavienius bilietus, prašomi skambinti

Priskėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Pirmasis penktadieniais yra klausoma išpažinčių rytą ir vakarą prieš Mišias. Šv. valanda su palaiminimu ir Švenčiausiojo išstatymu — 7 v.v., o 7.30 v.v. — Mišios. Šį šeštadienį Gyvyjo Rožinio draugija renka 10.30 v.r. Rožinio kalbėjimui, o 11 v.r. — Mišios. Pensininkų namuose "Vilnius" Mišios 5 v.p.p.

— Trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacijos mėnesinis susirinkimas ir Mišios šį ketvirtadienį 10 v.r.

— Pakrikštyta Larissa-Ann, Rasos (Simanavičiūtės) ir Lance Chomyc dukrelė.

— Lapkričio 26 d. palaidotas a.a. Antanas Dagys, 90 m.

— Uždaros rekolekcijos vyrams vyks Augustinijonų vienuolyne King City mieste, gruodžio 2-4 d.d. Rekolekcijų vedėjas kun. L. Zaremba, SJ. Registracija parapijos raštinėje.

— Bilietai į Naujų metų sutikimo balių platinami salėje po Mišių.

— Advento speciali programa, vysk. P. Baltakio išsiuntinėta parapijoms, prasidėjo praėjusį trečiadienį ir tęsis kiekvieną trečiadienį 7.30 v.v.

— Parapijai aukoko: \$500 — dr. G. Girdauskaitė-Sabo; \$200 — V. J. Kulikauskai, H. Sakalauskas; \$135 — A. R. Rygeliai; \$100 — A. Navickas, L. Daunys, L. Kirkilis, J. ir dr. O. Gustainiai, E. S. Kėkštai, M. Matusėvičienė ir dukra Irena, I. Kairienė; \$56 — V. Žilinskis; \$50 — V. K. Gapučiai, Z. A. Urbanas, E. Walenciej; vienuolynui: \$50 — R.L.S. Kuliaivos; Vyskupo fondui: \$100 — E. S. Kėkštai; \$50 — S. Mazlaveckienė; klierikų fondui: \$100 — M. Matusėvičienė ir dukra Irena, St. Povilenskis, E. Svėgždienė; \$50 — E. K. Šlekiai; gaisro pavojaus signalų sistemai: \$100 — St. Povilenskis.

— Mišios gruodžio 4, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Elena ir Martyną Vaškevičius, 9.20 v.r. — prašant Sofiją sveikatos, 10.15 v.r. — už Juozą Mačiulį, 11.30 v.r. — Priskėlimo KLK moterų intencija, 7 v.v. — už a.a. Karoliną Stauskienę.

— Toronto kredito kooperatyvas "Parama" išleido sieninį kalendorių 1989 metams. Viršelyje VIII-sios lietuvių tautinių šokių šventės nuotrauka. Šokėjai nuotraukoje išsiriškiavę žodžio LIETUVA forma.

— Kredito kooperatyvas "Parama" praneša nariams, davusiems įgaliojimą atskaityti LB solidarumo mokesį iš sąskaitos, kad atvyktų ir pasirašytų ant įgaliojimo, pakeičiant metinio mokesčio sumą nuo \$5 iki \$10.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neužstos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

A. Skilandžiūnienė arba T. Stanuliuvi tel. 532-3311/2.

— LN socialinių reikalų sekcijos ligonių lankytojai renkami pasitarimui gruodžio 6, antradienį, 8 v.v. Posėdis vyks Vytauto Didžiojo menės scenoje. Įėjimas per Lokio svetainę. Galintieji talkinti ligonių lankyme kviečiami šiam pasitarime dalyvauti. Žinantys apie sergančius arba kitokios pagalbos reikalingus tautiečius, prašomi pranešti V. Kulnui tel. 769-1266. LN socialinių reikalų sekcijos talkininkai Kalėdų ir Naujų metų proga stengsis aplaikyti visus sergančius tautiečius.

— Lapkričio 27, sekmadienį, buvo rengta paskaita tema "Praktiški patarimai investicijų srityje". Paskaitą skaitydavo dr. J. Jankaitienė. Paskaita skirta dr. J. Jankaitienei, J. Kairys MA, MBA, dirbantis Financial Planning Services įstaigoje, ir V. Jonynas MBA, CFA, dirbantis Moss, Lawson Investments įstaigoje. Paskaitininkai išsamiai aiškino įvairius taupymo ir investavimo būdus. Plačiai buvo paliesta Kanados ekonomika ateityje, pasirašius laisvos prekybos sutartį su JAV. Kalbėtojams buvo pateikta eilė klausimų, į kuriuos išsamiai buvo atsakyta. Paskaitą rengė LN kultūrinė komisija.

Gruodžio 11, sekmadienį, 1 – 4 v.p.p., Priskėlimo parapijos salėje,

Toronto Maironio mokykla ruošia

KALĖDŲ EGLUTĘ

Bus staigmenos, dovanėlės ir

Kalėdų senelis.

Mokyklos mokiniai atliks

Justino Marcinkevičiaus

"Voro vestuves".

Registruotis: Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais iki gruodžio 3 d. arba skambinti B. Batraks

tel. 271-1640. Įėjimas suaugusiems — \$5, vaikams — \$3.

Iškilmingas

SUTIKIMAS

Anapilyje
gruodžio 31,
šeštadienį
nuo 7 v.v.

1. Šilta vakarienė su vynu
2. Šalti užkandžiai 11.30 valandą vakaro
3. Nemokamas baras
4. Šampanas
5. "Les and the Music Masters" orkestras, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas R. Celejewską tel. 231-8832. Vakarienę ir užkandžius ruošia — J. Bubulienė.

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

"Tėviškės žiburių" skaitytojams

Kylant spaudos darbų ir pašto kainoms, "TŽ" leidėjai ir nenorint yra priversti kelti savitrašio prenumeratą. NUO 1989 METŲ SAUSIO 1 DIENOS METINĖ "TŽ" PRENUMERATA BUS \$24, RĖMEJŲ — \$30, GARBĖS — NUO \$40, NAUJIEM SKAITYTOJAM — \$20. JAV-bėse gyvenantiems prenumerata skaičiuojama amerikietiškais doleriais, nes laikraščio pėsniuntimo Amerikon išlaidos yra didesnės. Išstius dvejus metus prenumerata nebuvo keliama. Daug padėjo dosnios skaitytojų aukos. Už jas esame labai nuoširdžiai dėkingi. Atėjo laikas ieškoti daugiau pastovių pajamų, nes aukos nepadengia visų laikraščio išlaidų. Teko padidinti ir skelbimų kainas, kad būtų galima suvesti galą su galu. Tiki-mės, kad skaitytojai supras esamą padėtį ir padės šiam savaitraščiui toliau gyvuoti padidin-tomis prenumeratomis ir aukomis.

Leidėjai

"TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotaryje bus atidaryta ir sekmadieniais po 11 val. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

KALĖDINIS "TŽ" NUMERIS išeis gruodžio 20 d. Pokalėdinis numeris dėl švenčių neišeis. Pirmasis numeris 1989 m. pasirodys sausio 3 d. Kalėdiniai ir naujametiniai sveikinimai priimami iki gruodžio 17 d. Įsirašantieji į bendrą sveikinimą prideda auką laikraščiui, užsakančiai atskirus mėnesius sveikinimus sumoka skelbimo kainą (vienas inčas vienos skilties 5 dol.). Tai parama laikraščiui ir kartu palengvinimas sveikin-tojams — nereikia rašyti atvirukų ir apskunkinti pašta.

Toronto lietuvių pensininkų klubas gruodžio 31, šeštadienį, rengia Naujų metų sutikimą 8 v.v. Dėl smulkesnių informacijų skambinti J. Gustainiui tel. 769-1599 arba S. Derwinienėi tel. 767-5518.

Valdyba

Vilniaus radijas kiekvieną vakarą 8 v. trumpomis bangomis transliuoja pusės valandos programą išeiviams. Galima girdėti 41 bangą. Patar-tina radijo aparatus prijungti prie antenų.

Toronto estai, latviai, lietuviai ir ukrainiečiai rengia

ŽMOGAUS TEISIŲ DEMONSTRACIJĄ,

kuri įvyks gruodžio 10, šeštadienį, 11.30 v.r., miesto rotušės aikštėje.

Visi kviečiami šioje demonstracijoje gausiai dalyvauti.

Baltiečių moterų organizacija

Anapilio knygyne

didžiausias pasirinkimas

lietuviškų šventinių atvirukų.

Palaiykime lietuviškus ryšius su artimaisiais tėvynėje ir pasaulyje.

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus metinė šventė įvyks gruodžio 11 d. 11 v.r. Mišios draugijos intencija. Šventovėje dalyvau-sime su vėliava. Narės prašom pasipuošti tautiniais drabužiais. Po pamaldų meninė programa, vairsės ir loterija Parodų salėje. Kviečiamos narės su šeimomis gausiai dalyvauti, taip pat dovanoti loterijai laimikiai.

KLK moterų Priskėlimo pa-

rapijos skyrius organizuoja

uždaras moterų rekolekcijas

gruodžio 9-11 d.d., King City,

Augustinijonų vienuolyne

"Mary Lake". Vietovė pasie-

kiamą važiuojant Keele gatve.

Rekolekcijoms vadovaus kun.

dr. Kęstutis Trimakas iš Čika-

gos. Kviečiame visas moteris

atitrukti nuo kasdienybės, pa-

ilsėti gražioj aplinkoj, atsigau-

ti dvasioje, susikaupime ir

maldojė. Registruotis pas Ni-

jolę Slivinskienę tel. 447-6043

arba Priskėlimo parapijoje

tel. 533-0621.

N. Pr. Š. M. Marijos seselių

metinė šventė įvyko sekma-

dienį, lapkričio 27 d., Priskė-

limo parapijos patalpoje. Pra-

dėta Mišiomis 3 v.p.p., kurias

atnašavo prel. J. Tadarauskas.

Pamokslą pasakė kun. Liudas

Januška, OFM. Po Mišių di-

džiojoje salėje vyko šventė,

kurią trumpu žodžiu atidarė

rėmėjų pirmininkė R. Grigo-

nienė. Labai įdomią dainelių

ir deklamacijų su judesiais

programėlę atliko seselių va-

dovaujamo darželio vaikučiai.

Jie susilaukė gausių žiūrovų

džiaugsmingo pritarimo, o tē-

veliams buvo gera proga savo

mažuosius fotografuoti. Nuo-

taikingą vaikučių pasirodymą

MONTREAL

KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius rengia metinę šventę gruodžio 11 d. Aušros Vartų parapijoje. Pamaldos 11 v.r. draugijos intencija. Po to salėje dr. Henriko Nagio poezijos recitalis. Su poetu supažindins dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė. Visi bus pavaišinti šiltais pietumis, kava ir pyragais.

Pirmajai Komunijai vaikučiai bus ruošiami seselės M. Paulės. Teveliai prašomi vaikučius registruoti pas seseles tel. 766-9397.

"Gintaro" tautinių šokių grupė ir "Pavasario" mergaičių choras atliks pusės valandos programą gruodžio 18 d. "Place des Arts" patalpoje. Renginį organizuoja Kvebeko valdžia ateinančių Kalėdų proga.

Montrealio liutuanistinės mokyklos mokytojai ir tėvai spalio 16 d. buvo susirinkę pasitarimui. Apžvelgta praėjusių metų veikla ir išrinktas naujas tėvų komitetas: pirmininkas — Donatas Baltuonis, sek-

retorė — Kristina Makauskienė, izdininkė — Dalia Sodo, narės — Ramunė Bulotienė ir Roma Lapinienė. Šiais mokslo metais yra 34 mokiniai. Mokyklos vedėja yra Joana Adamonytė, mokytojausia šie mokytojai: Silvija Staškevičienė, Marytė Adamonytė, L. Gedvila, Andrėja Celteriūtė, Irena ir Remigijus Satkauskai. Religiją dėsto seselė M. Paulė.

Norima sudaryti jaunesniąją "Gintaro" tautinių šokių grupę. Penkiolikos metų amžiaus ir vyresni kviečiami registruotis pas Remigijų Satkauską tel. 488-7167.

Astos ir Lino Staškevičių dukrelė lapkričio 19 d. AV šventovėje kun. Juozas Aranauskas pakrikštijo Alinos-Danutės vardais. Krikšto tėvais buvo Kristina Kličiūtė ir Linas Piečaitis.

A. a. Petras Beleckas, 84 m. amžiaus, mirė lapkričio 12 d. Palaidotas iš AV šventovės lapkričio 16 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	10 1/4%	Taupymo — special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	9 1/4%	Taupymo — kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	8 1/2%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	8 1/4%	RRIF — RRSP — term.	10 1/4%
60 d. - 119 d.	8 %	RRIF — RRSP — taup.	6 1/2%
30 d. - 59 d.	7 3/4%		

IMA UŽ:

Nekilin. turto nuo 11 3/4%, asmenines — nuo 12 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve 3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

PADEKA

Reiškiu nuoširdžią padėką savo klases draugui Juozui Miškinui ir jo žmonai Stelai už iškvietaimą, dosnią, vaišingą viešnagę bei supažindinimą su plačiąja Kanados šalimi.

Anykštėnas,

Kazimieras Kuliešius

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams": \$50 — Onutė ir Zigmąs Girdauskai, Marija Gečienė; \$30 — Vincas ir Irena Ignaičiai, Vilma ir Vacys Ivanauskai; \$25 — J. J. Šarūnai, Marytė ir Simas Gudaiciai, Juozas ir Marija Vaseriai, Alina ir Jonas Kšivickai, Dundas, Ont., Marija ir Jonas Gimžauskai, Hamilton, Ont.; \$22 — Kunigunda ir Jonas Dervaičiai, St. Catharines, Ont., Genovaitė Kudžmaitė ir Ona-Vincenta Kudžmienė; \$20 — Valerija Gustainienė, St. Catharines, Ont., Emilija Vindašienė, Delhi, Ont., Ona-Savickienė, Hamilton, Ont., Petras, Gražina ir Antanas Stauskai, Vytautas, Sofija, Vida, Jonas Balsevicius, Ottawa, Ont.; \$16 — A. ir G. Stankai, Danutė ir Bronius Staškevičiai, Montreal, P.Q.; \$15 — Edvinas Heikis, Stayner, Ont., Elzbieta Kazickienė, Hamilton, Ont., Vincas Sinkevičius; \$14 — Juozas ir Sofija Skučai, Nepean, Ont., Jonas ir Elena Dalmontai, St. Leonard, P.Q.; Jonas ir Stasė Naruševičiai, St. Leonard, P.Q.; \$13 — Danutė ir Alfredas Brazilis; \$10 — J. Liutkienė, Stefa Meškauskienė, Izabelė Ambrasienė, Montreal, P.Q. Juzė Juodikaitienė.

GALIŲ PRIZIŪRĖTI VAIK